

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Új esztendő

köszöntött ránk a gazdag óév után. Gazdagnak kell tekintenünk a letűnt esztendőt, mert ebben az évben gyarapodott országunk Kárpátalja visszatérével.

A területi nagyobbodáson kívül iparunk és idegenforgalmunk is tetemesen emelkedett.

A mezőgazda, a munkás és a szellemi foglalkozást űző minden erejét megfeszítette, hogy a magyar gazda-

sági élet színvonalát fenntartsa és fejlessze.

Az ipar a hadseregfelszerelés nagy munkája mellett változatlan lendülettel folytatta a belső szükséglet kiépítését, sőt kivitelre is dolgozott.

Az elmúlt év gazdasági eredménye a gazdasági életünk egészségét, ellenálló erejét, szellemi és fizikai felsőbbrendűségét igazolja.

A vendéglátó ipar forgalma — külö-

nösen a belső forgalma — ugyancsak örvendetes emelkedést ért el az elmúlt évben úgy a fővárosban, mint a vidéken.

Mindez az anyagi megerősödésünk saját erőnkől történt, mert kormányunk biztos célkitűzéssel irányítja az ország gazdasági életét.

Mindezeknél fogva bizakodással tekinthetünk a jövő felé és örömmel kívánunk olvasóinknak és az egész vendéglátó iparnak, boldog újévet.

A tapolcai borvásár

amit a Tapolcai Járási Mezőgazdasági Bizottság rendezett december 12. és 13-án, kitűnően sikerült.

A vásáron megjelent vevők között ott volt a „Mega“, a „Hangya“ és a „Hanza“ szövetkezet is és a vásáron megvett, mennyiségben a legnagyobb tétellel a bor értékesítésével nagyban foglalkozó „Hangya“ szövetkezet, az intervenció vásárlással megbízott „Mega“ és több borkereskedő cég szerepel.

A „Hangya“ összesen 1343 hl bort vásárolt és pedig a vidék legkülönbözőbb részeiből és kizárólag kis termelőktől, a „Mega“ 950 hl-t vásárolt.

A MÁV által nyújtott szállítási kedvezményre igényt tartottak kb. 11.000 hl megvásárolt borra. Körülbelül 1500 hl-re tehető az a mennyiség, amit termelők olyan vendéglősnek adtak el, aki tengelyen szállította el a bort. Legalább 12.000 hl bor kelt el a vásáron, ami közel 600.000 pengő értéket reprezentál. A vásáron elért ár a legkülönbözőbb: a 12—13 fokos borok 4 fillérért kelték el, 12,5—13 fokos borok 52—55 fillérért és egészen prima tételek 62—75 fillér között értékesültek, a balatonfürediek pedig 72—90 filléres árakat értek el.

ISTEN HOZOTT ÚJ ESZTENDŐ!

Isten hozott Új Esztendő!

A jöttödon óldás legyen!

Ne kísérje a lépésed

A multaknak egy árnya sem!

Örömöknek új tavaszát

Hogyha vetjük, arassuk is...

S amit kérünk, amit várunk...

Ami minden imádságunk,

Áld meg Uram! Áld meg Te is!

Özv. Pósa Lajosné.

A termelői borkimérők általános kereseti-adó kötelezettsége

A m. kir. pénzügyminiszter 162.800/1939. VII. szám alatt az alábbi körrendeletet intézte a m. kir. pénzügyigazgatóságokhoz, továbbá valamennyi m. kir. adóhivatalhoz és Budapest Székesfőváros m. kir. adófelügyelőségeihez:

„A kereseti adóról szóló 1927. évi 300. P. M. számú Hivatalos összeállítás 4. §-ának 1. pontjához fűzött utasítás (2) bekezdése szerint az általános kereseti adó alól az a jövedelem mentes, amely a föld terményeinek ipari feldolgozás nélkül való értékesítéséből származik. Az utasítás hivatkozott bekezdése példaképpen megemlíti, hogy nem tekinthető ipari feldolgozásnak és így nincs általános kereseti adó kivételének helye, ha az őstermelő tényleges birtokos saját szőlőjének termését akár eredeti alakjában, akár mint mustot, bort, torkolyt, akár nagyban, akár zárt palackokban kicsinyben — de nem korlátolt, vagy korlátlan italmérési engedély alapján — értékesíti.

Minthogy a korlátolt italmérési engedélyre, vagy kismértékbeni elárúsításra akkor is szükség van, ha a szőlőbirtokos saját termésű borát lakásából vagy pincéjéből méri ki, vagy árusítja, a felmerült kételyek eloszlátása és az egyöntetű gyakorlat biztosítása érdekében a hivatkozott végrehajtási utasítás előbb idézett (2) bekezdésének erre vonatkozó részét olyképpen módosítottam, hogy a szőlőbirtokos saját termésű borainak kimérése, vagy elárúsítása után csak abban az esetben köteles általános kereseti adót fizetni, ha a saját termésű borát korlátolt italmérési engedély, vagy kismértékbeni elárúsításra való engedély alapján nyílt árusítási üzlethelyiségből hozza forgalomba, mert abban az esetben az adókötelezettséget az eladás módjából üzletszerűség állapítja meg.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

ELŐFIZETŐINEK
HIRDETŐINEK ÉS
ÜZLETFELEINEK

A VENDEGLŐSÖK LAPJA

SIEMENS

VILLAMOSSÁG A
HÁZTARTÁSBAN

Célszerű ajándékok

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Villamosági Részvénytársaság - Budapest, VI., Teréz-körút 36

MI ÚJSÁG?

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének elnöksége közölte tagjaival, hogy a változó keresetű vendéglátóipari munkavállalók alkalmazotti kereseti adójának általánosítási ügyében eljár a polgármesternél és közbenjárására az eddigi általánosítási rendszert az 1940. évre is fenntartották és amint az erre vonatkozó határozatot írásban kézhez veszi az ipartestület, erről a tagokat értesíti és a tennivalókról is tájékoztatja. Az ipartestület még azt is közölte tagjaival, hogy az OTI igazgatóságával létesített megállapodás szerint a változó keresetű alkalmazottak napibérosztályba sorozása 1940. év végéig az eddigi keretekben változatlanul megmarad.

Az Ipartestületek Országos Központja minden hónap elején tíz előadói és több kérdező-órából álló ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamot rendez. A tanfolyamon szakelőadók ismertetik, illetőleg összefoglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes iparjogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, a munkabérré, a fizetési szabadságra stb., stb. vonatkozó rendelkezéseket, a budapesti vendéglős ipartestület az IPOK-kal karöltve, a vendéglátóiparban alkalmazottak részére külön délutáni tanfolyamot rendez. Az előadások minden nap délután fél 5 órai kezdettel az Ipartestületek Országos Központja (VII., Erzsébet-körút 9-11.) I. emeleti előadói termében lesznek. A tanfolyam részvételi díja mindössze 3- pengő. Jelentkezni lehet Ipartestületünkben és az IPOK-ban, vagy az első előadási napon: január 2-án délután 4 órakor az IPOK előadói termében.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Hústalan napok. A kormány december 30-án megjelent 11.579/1939. M. E. számú rendelete szerint az ország egész területén hétfőn és pénteken hústalan napot kell tartani, kivéve, ha az Gergely-naptár szerinti, vagy nemzeti ünnepre esik. Ha azonban valamely községben vagy városban az országos vagy hetivásár, avagy búcsú hústalan napra esnek, akkor ott a hétfői, illetve a pénteket követő köznapon kell a hústalan napot megtartani. A hústalan napokon húst és hús- neműeket nyers, elkészített, vagy bármilyen módon tartósított állapotban fogyasztók részére árusítani tilos. Vendéglők, penziók, kávéházak, kifőzések, kávémérők és korcsmák ezeken a napokon húst és hús- neműt nem szolgálhatnak ki. Nem vonatkozik a hústalan napokra megállapított árusítási és kiszolgáltatási tilalom: halra, vadra, belső részekre (nyelv, tüdő, szív, vese, velő, mirigy, máj, vér), hurkára, disznósajtra, szalonára, hájra, olvasztott zsírra és tőpörtőre. A rendelet megszegése 8000 pengőig terjedő pénzbüntetést von maga után. A rendelet 1940. január 1-én lép hatályba.

A budapesti kávéipartestület közbenjárására az eddigi általánosítási rendszert az alkalmazottak kereseti adójánál a főváros fenntartotta. A kávé- sok eddigi adóközösségét fenntartották. Kimondta a kávé ipartestület, hogy a szakácsok munkanélküliségére tekintettel felterjesztést intéz a minisztériumhoz aziránt, hogy rendeljék el, hogy csak férfiszakácsot alkalmaznak a jövőben. **Anyaggazdálkodási szakkbizottságok.** A változott viszonyoknak megfelelően szükségessé vált a nyersanyagellátás átszervezése. Az eddig ér-

Igen tisztelt megrendelőinek,
üzletfeleinek

boldog újévet kíván

HAUER REZSŐ, CUKRÁSZ
Budapest, VIII., Rákóczi-út 49.

vényben volt rendszer kissé nehézkes volt a szinte pillanatonként változó helyzethez viszonyítva. Ezért az ország gazdasági és termelési érdekeinek fokozottabb támogatása céljából az iparügyi miniszter a fontosabb nyersanyagok beszerzése és elosztása céljából anyaggazdálkodási szakkbizottságokat állított fel. E bizottságokban elsősorban a gazdasági élet vezető szakemberei foglalnak helyett, akik gyorsabban és eredményesebben tudják a felmerülő nehézségeket áthidalni. Eddig hat szakkbizottság alakult meg s a bizottságok máris megkezdtek működésüket.

A szőlő- és borkirakatverseny nyertesei. Az Országos Szőlő- és Borpropaganda Bizottság a Fűszerkereskedők Országos Egyesületével karöltve 1939. október 7. és 15-ike között a székesfőváros területén szőlő- és borkirakatversenyt rendezett. A verseny célja az volt, hogy a kereskedőket fokozott mértékben állítsa a hazai szőlőtermelés és a szőlőtermékek népszerűsítésének munkájába és a szőlő, valamint szőlőtermékek mind nagyobb fogyasztása által közvetve szolgálja a hazai mezőgazdaság ügyét. Az első évben, sajnos, igen kevés kereskedő akadt, aki felismerte a verseny nagy jelentőségét. Különös elismerést érdemelnek éppen ezért azok, akik elősegítették a kitűzött célt, a hazai mezőgazdaság produktumainak népszerűsítését. A versenyben résztvevő kirakatok díjazására vonatkozóan a Szőlő- és Borpropaganda Bizottság bírálóbizottsága a következőképpen döntött és pénzzutalomban részesítette az alantiakat: Ocsenás Lajos,

Boldog újévet kíván

i. t. üzletfeleinek

**Popper
Borpincészet R.-T.**

Budapest—Kőbánya, Előd-utca 8. sz.

a Kozma István Andrassy-úti csemegeüzlet kirakatrendezőjét 300 P; özv. vitéz Laborezy Ferencné (I., Márvány-utca 40.) 150 P; Lustig Farkas (VI., Bulesu-utca 19.) 50 P; Kodnár Dömötör (I., Attila-utca 25.) 50 P; vitéz Ács József (XI., Verpeléti-út 4.) 30 P; Gombár Béla (XIV., Thököly-út 150.) 30 P; Kádár László

**Boldog újévet kíván
igen tisztelt üzletfeleinek**

a Kőbányai Polgári Serfűző, Szt. István
Tápszerművek R.-T., Budapest

(VII., Damjanich-utca 26b.) 30 P. A jutalmakat a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete juttatta el a nyertes cégeknek.

Szikvízparti tanfolyam. A legközelebbi szikvízgyártó ipari tanfolyamot 1940. február 19-29. napjain tarják meg a budapesti m. kir. Felsőipariskolán. Jelentkezni lehet a Magyar Vidéki Szikvíz Szövetségnél, Budapest, VII., Nagydiófa-u. 13., I. 12.

A Hangya nagyarányú építkezése Kárpátalján. A 104 önálló kárpátaljai szövetkezet közül igen soknak az elhelyezése rendkívül mostoha. A Hangya központ ezen segíteni kíván és elha-

**Boldog újévet
kíván**

igen tisztelt üzletfeleinek

Dreher Haggemacher R.-T.
Budapest

tározta, hogy 50 új székházat épít Kárpátalján, a kárpátaljai népi stílus és díszítések felhasználásával. Ezek a házak nemcsak az üzlet megfelelő elhelyezését fogják biztosítani, hanem gondoskodás történik a boltkezelő lakásáról s olyan tároló helyiségek létesítéséről, amelyek termény hosszabb időre való elhelyezését lehetővé teszik. A kiránduló helyek gócpontján fekvő házakban vendégszobák is lesznek.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon 11-40-44, 11-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

Boldog újévet kíván

TÖRLEY

Ismét Hallóssy István vezeti a Budapesti Nemzetközi Vásárt. Varga József kereskedelmi miniszter a Kereskedelmi és Iparkamara ismételt kérelmére úgy döntött, hogy dr. Hallóssy Istvánt, a Budapesti Nemzetközi Vásár igazgatóját a vásár tartamára szabadságolja az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetésétől. Hogy a magyar idegenforgalom ügye ez alatt fennakadást ne szenvedjen, négytagú bizottságra bízta az ügyek ideiglenes vezetését. A Budapesti Nemzetközi Vásár után, amely a rendkívül bonyolult gazdasági helyzetben különleges jelentőségű gazdasági és idegenforgalmi eseménye lesz az évnek, előreláthatólag június 1-én Hallóssy István újból kezébe veheti az idegenforgalmi ügyek irányítását.

Sürgősen eladó, olcsón egy szilavíz-ép. Új, kéthónapig volt használva és van hozzá 200 drb tüveg. Esetleg üveg nélkül is eladó. Cím: Vermes Imre, Erdőtelek.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete igazgatósága dr. Görgey István min. tanácsos elnöke mellett a minap ülést tartott. Ez ülésen kimondták, hogy tekintettel arra, hogy a szeszestalforgalmi illetékből származó bevételnek nincsenek arányban ezen illeték pénzügyi adminisztrációjával és ellenőrzésének állami költségeivel és az egész rendszer igen gyakran a kereskedelem felesleges zaklatására vezet, az egyesület a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületével karöltve újabb lépéseket tesz a kormány-nál az illeték teljes eltörlése iránt, ami annál is inkább indokolt volna, mert ugyanezen forgalom után a kereskedő a rendes forgalmi adót fizeti. Kimondták még, hogy az igazgatóság az aszúborokat igazságtalanul terhelő fényűzési adó eltörlése iránt is el fog járni a pénzügyminisztériumban. Popper Zsigmond alelnök betérjesztette a borüzleti szokványok revíziója tárgyában kiküldött bizottság jelentését. A főtitkár ismertette ezután a különböző pénzügyigazgatóságok átiratait a szállítási, kezelési és apadási veszteségek a készlet felvételek alkalmával tolerált százalékos arányszáma ügyében. Az egyesület az Ampelológiai Intézettől nyert szakvélemény alapján további lépéseket fog tenni abban az irányban, hogy ezen kérdés végre az egész országra kiterjedően egységesen szabályoztassék. Közölték

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Osszeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Éltés Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Felhívjuk figyelmét

az újonnan forgalomba került kítőfő és olcsó hurkatölelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetőzés szerint fűszerezhető, mivel nem fő szíjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött kaposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS”

igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olcsó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t.

Gyártja: István-malom, Debrecen.

Budapesti képviselő:

Molnár és Kozma

IX., Ráday-utca 3. sz.

Telefon: 884-318.

☛ Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél ☛

továbbá, hogy az egyesület azon akciója, amellyel az úgynevezett MÁV hűségnyilatkozatoknak hatályon kívül helyezését sürgette, teljes eredménnyel járt.

A borpiacon a kínálat kissé megélenkült. A felkínált borokból inkább csak a jobb minőségek találunk yevőre. Már ki is alakult a rendes bevásárlási forgalom. A jobb, 11—12 fokos borokért 2·2—2·6, illetve 3 fillért fizetnek Mallingand-fokonkint, minőség szerint. Svájc és Németország felé az ez év végéig szőlő kötések alapján folyik a szállítás.

Megállapították a szőlőoltványok árát. A földmívelésügyi miniszter megállapította a szőlővesszők és szőlőoltványok árát, valamint az igénylés módjait. Az intézkedés szerint amerikai fajtájú sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá hazai fajtájú sima és gyökeres bor- és esemege-szőlők, valamint szőlőoltványok kerülnek eladásra. A szőlővesszők és oltványok iránt az egri, tarcali, soproni, balatonarácsi és kecskeméti m. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságánál, illetve a m. kir. Mathias János állami szőlőtelep, vagy a lovasi és kistornyai m. kir. állami szőlőtelep kezelésénél lehet érdeklődni és az igényléseket is ide kell benyújtani, mégpedig 1940 január 31-ig. A szőlővesszőket és oltványokat tavasszal szállítják.

Átadó Körmenden

herceg Batthyány Strattmann
László tulajdonát képező

„Korona” szálloda

bérlete szakembernek,

más vállalkozás végett

Szükséges tőke: 18 ezer pengő

Sebestyén Lajos vendéglős

Idegenforgalmi járulék új szabályrendelete. A székesfőváros az idegenforgalom előmozdítása érdekében szükséges anyagi eszközök biztosítására a szállodákban és penziókban bérbeadott szobák bére után idegenforgalmi járulékot szed. Ennek szabályozására a főváros régebbi szabályrendelete helyett új szabályrendeletet alkotott, amelyet a belügyminiszter jóváhagyott. Ebből az alkalmából a polgármester most kiadta a szabályrendelet végrehajtási utasítását. Eszerint az idegenforgalmi járulék, amely a bérösszeg 5 százaléka, kizárólag a bérbeadót terheli s kivételi alapja a szobák hatóságilag láttamozott bére, amelyből az igazolt engedmények, továbbá a fűtésért és fürdőszobaért szedett díjak levonhatók, míg a különdíj járulékköteles. Azokban a penziókban, amelyekben a szobát csak ellátással adják bérbe, a járulék alapja a szobaár helyett a teljes ellátásért fizetett összeg egyötöde, ha a szoba-bérre első rész ennell alacsonyabb. A járulékok havonként utólag, a hónap 8-áig kell befizetni a főváros pénztárába. A polgármester jogosult a járulékot az előző évi bruttóbevétel alapján általában megállapítani havi befizetés kötelezettsége mellett.

Emelkedett az idegenforgalom. A Székesfővárosi Statisztikai Hivatal most tette közzé az elmúlt év első tíz hónapjának idegenforgalmi eredményeit. Megállapítható ebből, hogy bár a vám-külföldi idegenforgalom 16 százalékkal esett, ezt teljes mértékben pótolja a belföldi forgalom hatalmas megnövekedése, amely az elmúlt évvel szemben 48 százalékos ugrásszerű emelkedést mutat. Ennek az eredménye az, hogy múlt évben a magyar idegenforgalom Budapesten 5 százalékkal emelkedett, pedig idén nem volt

MEINL-KÁVÉ...

a jó minőség
megelégedettség
és nagyforgalom
biztosítéka.

Szent István év, sem eucharisztikus kongresszus és a szabad utasforgalom is megszűnt. Az Országos Magyar Vendéforgalmi Szövetség statisztikája szerint a falvak idegenforgalma a nyár folyamán 40 százalékkal növekedett az elmúlt évhez viszonyítva. Ez gazdasági szempontból annyit jelent, hogy az idegenforgalmi iparokban befekvő kb. 200 millió pengőre becsülhető idegenforgalmi tőke rentabilitása megfelelően biztosítható volt és a magyar idegenforgalmi iparoknak nem kellett olyan válsággal megküzdniük, mint a külföldön számos államban. A kimutatás szám-

szerű adatai szerint a múlt év első tíz hónapjában 224.983-an érkeztek Budapestre, a 214.929-el szemben. A külföldiek száma a tavalyi 126.104-el szemben 94.863-ra esett, ez 25 százalékos esőkenés, amit teljes mértékben a háborús helyzetnek kell tulajdonítani. A belföldi forgalom ezzel szemben 88.325-ről 130.070-re emelkedett, ami 48 százalékos növekedést mutat az elmúlt évvel szemben.

A sörfogyasztás emelkedése. A pénzügyminisztérium fogyasztási adóügyi csoportjának legújabb jelentése szerint az 1938. év szeptember 1-től az 1939. év június végéig terjedő 10 hónap alatt a sörfogyasztás 357.638 hektoliter volt, 125.718 hektoliterrel több, mint azelőtt.

A hazai rizstermelési kísérletek eredményéről tartott előadást Obermayer Ernő kir. mezőgazdasági kísérletügyi igazgató a Gazdanapok harmadik napján. Kiemelte, hogy a vízi és száraz rizsek közül nálunk leginkább a vízi rizsekkel kísérleteztek. Ma hatféle rizst termesztnek, leggyakrabban a Dunhan Shali és a Varsánygelyi 1-es. Magyarországon ebben az évben nyolc gazdaságban termesztettek rizst és a termésátlag elérte a 26·8 métermázsát katasztrális holdankint. Ez világviszonylatban is magas szám, csak az a hátránya, hogy kis területeken érték el. Ennél nagyobb termésátlagot csak Olaszország ért el a rizstermesztésben.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

A Magyar Szakácsok Köre a Rákóczi-út 38. szám alatt lévő hivatalos helyiségében rendezte háromnapos főzőtanfolyamának záróvizsgáját. Izgatott hallgatók: hölgyek és urak vegyesen ültek a szakácsüveges „professzorok” előtt és vizsgáztak a tananyagból. A közönség a hosszú nyúlt vizsga során megismerte a konyhaművészet minden csínyját-bínyját. A tanfolyamon egyébként 26 lány és 4 férfi vett részt. Valamennyien jó eredménnyel vizsgáztak. A Magyar Szakácsok Köre ezzel kapcsolatban nyilvános kiállítást is rendezett, amelyen a hallgatók bemutatták tudásukat és tálalóművészetüket. Sütek, kocsonyák, halak, tészták garmadája sorakozott hosszú asztalokon a vizsgaszobában, az egész „tananyag”, amelyet a vizsga befejezése után a hallgatók, professzorok és a közönség kitűnő étvágyal, közösen fogyasztott el.

A vadpiacon a forgalom megélénkülésére számítanak. A hidegebb idő beálltával ugyanis rövidesen megkezdődnek a nagy vadászatok, s így löttvad nagyobb mennyiségben kerülhet piacra. A löttvad iránt élénk a külföldi érdeklődés és kivitelünk az idénynek megfelelően emelkedik. Az országos vadármegállapító bizottság által megállapított minimális árak a következők: löttnyúl, fiatal 110, öreg 50 fillér darabonként. A löttnyúl kilogrammja Hegyeshalomtól számított 200 kilométeres körzeten belül 70, ezenkívül 68, a löttzarvasé 62, illetve 60 fillér. A fácánkakas darabja 230, a fácántyúk 160 fillér. A löttnyúlra vonatkozik. Az országos vadármegállapító bizottság határozata alapján minden vadfelésre vonatkozó átvételi árajánlatot a bizottság által megállapított minimális termelői árak betartásával a feladóállomás tartoznak az exportörök megtenni.

A főváros 30.000 képes idegenforgalmi naptárt küldött szét a világ minden részébe. A főváros Idegenforgalmi Hivatalának 1940. évi propagandánaptára most jelent meg. Mint mindig, most is kitűnő a képesanyag, amelyet sok kárpátaljai felvétellel bővítettek ki. A naptár kiállítása is az előző évi színvonalon mozog, úgy hogy alkalmas Budapestnek és az országnak a külföld előtt vonzó színben való feltűntetésére. Német, francia, angol és olasz kiadása jelent meg az idegenforgalmi propaganda naptárnak, amelyet a világ minden tájára, egyéni címekre, 30.000 példányban küldtek szét.

Országos Iparos Évkönyv és Címtár. Dr. Dobsz László és dr. Kovalóczy Rezső, az Ipartestületek Országos Központja igazgatójának, illetve főtítkárának szerkesztésében kiváló szakemberek közreműködésével a napokban megjelenik az 1940. évi Országos Iparos Évkönyv és Címtár, amelynek gazdag tartalma felöleli mindazokat a tudnivalókat, amelyek az iparosnak szakszerű és könnyen áttekinthető tájékoztatást nyújtanak az iparosságot érintő közigazgatási és gazdasági kérdésekről. Az Évkönyv egyben közli az iparügyi minisztérium, az ipari érdekképviseletek, az összes ipartestületek, iparoskörök, felvidéki ipartársulatok címtárát és egyéb hasznos tudnivalókat. Az Évkönyv megrendelhető: a szerkesztőségénél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 9. szám és vidéken az ipartestületeknél darabonként 2 pengő árban.

Folyik a magyar kivitel a távolabbi piacok felé. A Magyar Nemzeti Bank a nemzetközi áruszállításnak a háború következtében való nehézségeire tájékoztatókat ad a magyar exportöröknek arról, hogy melyek a legbiztosabb és leggyorsabb szállítási lehetőségek és hogy a devizagazdálkodás szempontjából az egyes útirányok tekintetében mi a fuvardíj kiegyenlítésének legkedvezőbb módja. A Magyar Nemzeti Bank eddigi közleményeiből máris megállapítható, hogy a borulató felfogás, amely szerint a háború Magyarországot el fogja szakítani exportpiacaitól, legalább is ezideig teljesen jogosulatlan bizonyult. A szállítás bizonyos útvonalak tekintetében körülményesebbé, lassúbbá és drágábbá vált ugyan, de egyetlen exportpiac felé sem vált lehetetlenné, úgyhogy a magyar áruk eddigi piacokra — ideértve a tengerentúli országokat is — ezután is eljuthatnak.

A zsidó pincérek ügye. A Magyarországi Szállodai Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesülete vezetősége eljár a Budapesti Kávésok Ipartestülete elnökségénél és szövéttette a zsidó munkások tömeges elbocsátását. Kérte az ipartestület vezetőségét, hasson oda, miszerint ez a lehetőséghez képest megszűnjön. A Kávésok Ipartestülete elnöksége ígéretet tett arra nézve, hogy a kérdést az előjáróság elé terjeszti és javasolni fogja, hogy amennyiben a törvényes rendelkezések nem kényszerítik az ipartestület tagjait, úgy indokolatlan felmondásokat ne eszközöljenek.

Burgonyaindából ruhaszövet. A német tudomány nap-nap után újabb találmányaival ejti bámulatba a világot. A burgonya szárából (indájából) pamutot készítenek, amely minden másféle pamuttal kiállja a versenyt. Eddig az elszáradt burgonyaszárakat a mezőkön elégették, most megveszik métermázsáját 3 pengőért és a Thüringische Zellmühle A. G. azonnal feldolgozza a rostokat pamutú s abból jó minőségű papírt és ruhaszövetet gyárt. Ott kinn a földeken sajtoltják össze a száraz krumpliszalmát s vonatokon viszik rendeltetési helyére. Nagy előnye ennek az új iparágának, hogy egyrészt rengeteg nyersanyagot dolgozhat fel kitűnő minőségű papírrá, szövetanyaggá, amire nem is számított. A német önellátási gazdasági politika mindig újabb meglepetésekkel szolgál a kiegészítési terv híveinek legnagyobb bosszúságára.

Iparoskörök összeírása. Régi kívánsága az iparosságnak, hogy az iparosköröket nyilvánartsák. Erre vonatkozólag az IPOK az alábbi körlevelet intézte az ipartestületekhez: Kérjük annak szíves közlését, hogy az ipartestület működése területén mely községekben vannak iparoskörök, ezek mikor alakultak, s az iparoskörben ki tölti be az elnöki és jegyzői tisztséget. Egyben kérjük az iparosköröknek is a jegyzékét, amelyek most vannak alakulóban. Ha az ipartestület területén belül iparoskör nem működik, a nemleges választ is szíveskedjék központunkhoz eljuttatni.

Szeptemberben már 490 vagon cukrot termeltek a gyárak. Szeptemberben megkezdődött a cukorgyártás és amint az a pénzügyminisztérium fogyasztási adóügyi csoportjának kimutatásából megállapítható, az elmúlt hónapban a gyárak összesen 49.052 mázsa, azaz 490 vagon cukrot állítottak elő. Az előző termelési időszakban mindössze 1120 mázsa volt az előállított repacukor mennyisége, tehát a most megindult termelési időszakban a többlet 47.932 mázsa. A kimutatásból megállapítható az is, hogy a bel-földi fogyasztás emelkedett, ezzel szemben csökkent az adómentesen kiszolgáltatót cukor mennyisége. Szeptemberben külföldre nem szállítottunk adómentes cukrot. Az előző termelési időszakban a havi kivitel 23.700 mázsa volt.

ITÉLETKIVONAT.

2525/1938. kih. sz. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye kalocsai járásának főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbírája **Guzsván Antal** bátyai lakos, koresmárost bűnösnek mondta ki az 1936. évi V. t.-c. 9. §-ába ütköző kihágásban, amelyet az által követett el, hogy a Bátya községben lévő koresma helyiségében a kimérésre szánt bort 18%-ban vízzel hamisította meg. Ezért nevezett terheltet az 1936. évi V. t.-c. 49. §-a alapján az 1928. évi X. t.-c. 4. §-a alkalmazásával behajthatatlanság esetén az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján 2 napi elzárásra átváltoztatandó 10 P pénzbüntetésre ítélte. Elrendelte a sőtésben talált és maradt 7,5 liter bor értékének 5,25 P-vel való megtérítését a kincstár javára. Valamint elítélte terheltet az eljárási és vegyvizsgálati költségek megfizetésére. Egyben elrendelte a rendőri büntetőbíró az ítélet kivonatának terhelt költségére a Kalocsai Ujságban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban való egyszeri közzétételét. Kalocsa, 1939 szeptember 15. **Olvashatatlan aláírás** szolgabíró, mint rendőri büntetőbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A MALATA PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSZEJT JUTALOMKÉNT KARJA VISSZA
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖBÁNYÁN

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

**Dreher
Pilsener Sör**

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az iparvállalatok

jelentőségéről sok szó esett a képviselőházban a társulati adóreform tárgyalása során.

A vitában résztvevett szónokok közül Laky Dezső egyetemi tanár, képviselő világította meg a legalaposabban az ipari vállalatok nemzetgazdasági fontosságát. Arról beszélt, hogy a társulati adó általános népszerűtlenségében része van a részvénytársasági formával szemben mutatkozó idegenkedésnek. Pedig, amint a múltban Magyarország gazdasági felemelkedésének egyik alapja volt a részvénytársulatokban tömörült tőkék munkája, úgy a közelmúlt években Csonka-Magyarország gazdasági fejlődésének szinte bámulatos arányai sem bontakozhattak volna ki, ha ezek a tőkék nem álltak volna rendelkezésre. Sajnálkozással hallja, hogy az egyébként jóhiszemű bírálók színvakságba esnek, amikor ezt a kérdést tárgyalják. Nagy hiba, ha az elsőrendűen közgazdasági kérdéseket a bírálat szinte kizárólag szociálpolitikai szempontból ítéli meg. Adatokkal világította meg, hogy sokszor kemény szóval ostromozott vállalatok milyen szerepet játszanak a gazdasági életben.

Olyan nemzeti vagyonról van szó, amelyhez óvatosan kell hozzányúlni, nem szabad magunkat jelszavaktól elragadtatni, mert könnyen olyan mély sebet ejthetünk a gazdasági életben, amelynek sok százezer érdemes ember megélhetése valla kárát. Nem szabad az ipari vállalatokat mindig olyan kizsákmányoló intézetnek tekinteni, amelyek mögött névtelenül meghúzódó kéz csak

azon munkálkodik, hogy a maga számára munkanélküli jövedelmeket biztosítson. Az a 400 millió pengős többlet, amely befektetések formájában helyezkedett el ezekben a nehéz időkben a magyar iparban; ékes bizonyossága annak, hogy az iparban és talán más társulatokban olyan kezek is dolgoznak, amelyek tudják, hogy a nemzetgazdaság egyetemébe beágyazott vállalatnak a nemzet egésze szempontjából mi a kötelessége.

Felmerül az a kérdés, hogy a mostani időpont alkalmas-e az olyan, a gazdasági élet szempontjából szinte kockázatos javaslat előterjesztésére, mint a társulati adóreform. Két szempont vezette a pénzügyminisztert, hogy a javaslattal a Ház elé jöjjön. Az egyik a közvélemény ereje, amelynek hatása alól egyetlen kormány sem tudja kivonni magát, a másik az, hogy ma az országra olyan

rendkívüli terhek zúdulnak, amelyeknek átvételében minden tőkének részt kellett vennie. A javaslat indokolása rámutat arra, hogy a társulatok jelentős része megbízható módon teljesíti hivatását. A javaslatban foglalt drákói intézkedések azokkal a vállalatokkal szemben mutatkoznak majd, amelyek eddig nem vettek elegendő részt a nemzeti termelés szolgálatában.

A vendéglátó ipar tisztán látja a mai nehéz idők követelményeit és az államra háruló súlyos feladatokat. Ezek végrehajtásához újabb adóalapok szükségesek. Attól pedig, hogy az új adó hátráltatná a vállalatok működését, senki se féljen, mert ez nem célja az új társulati adónak. Hisszük, hogy ezzel az új adóval a kormány jelentékeny lépést tesz a szociális alapon felépített Magyarország felé.

Megszűnnek a vidéki vámok.

A vidéki városok által szedett vámokat megszüntetik, egyelőre azonban a budapesti városi vám megmarad. Felmerült az a gondolat, hogy a budapesti városi vámokat is megszüntetik, de ennek súlyos pénzügyi akadályai vannak.

Budapestnek a városi vám évente hétmillió pengő bevételt jelent. A javadalmi örök szedik be a vámot a fogyasztási adóval együttesen. Ugyancsak a javadalmi örök végzik a burgonya- és tejellenőrzést. Még az esetben is tehát, ha a budapesti városi vámot eltörölnék, fent kellene tartani a javadalmi örökségeket a fogyasztási adó beszedése és az egészségrendészeti munka elvégzése cél-

jából. Fogyasztási adóból egyébként közel tizenkétfélmillió pengő bevétele van a fővárosnak.

A főváros vezetősége nem zárkózik el me-reven a városi vám megszüntetésének terve elől, de az az álláspontja, hogy erre csak akkor kerülhet sor, ha a megszüntetés következtében jelentkező hétmillió pengős bevételkiesésért Budapestet kártalanítják.

Ez a kártalanítás a forgalmi adóbevételből történhetne meg. A főváros forgalmi adóbevétele 48 millió pengő, 1929-ben még 14 millió pengő volt. A fázisrendszer bevezetésekor erősen csökkent a főváros forgalmi adóbevétele, viszont az államé emelkedett.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A kivitelre kerülő borhoz és a külföldre szállított gyártmányok előállításához felhasznált szesz (párlat) kedvezményes egyedárusági eladási árának újabb megállapítása.

A m. kir. pénzügyminiszter 1939. évi 189.200. számú rendelete.

A szeszegyedáruságról szóló 1938:XXX. t.-c. 58. §-ában foglalt rendelkezések alapján a szesz egyedárusági eladási árának megállapítása tárgyában 1938. évi 121.400. szám alatt kiadott rendelet részbeni módosításával:

a kivitelre kerülő bor szesztartalmának emelésére, illetőleg must cukortartalmának megóvására szánt párlat kedvezményes egyedárusági eladási árát abs. hl-kint 75 pengőben;

a kivitelre kerülő szeszitalok és gyárt-

mányok előállítására használt szesz helyett kiutalható szesz kedvezményes egyedárusági eladási árát pedig abs. hl-kint 85 pengőben állapítom meg.

A hivatkozott 1938. évi 121.400. számú rendelet fentiekben nem érintett rendelkezései továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi január hó 4-én.

MI UJSÁG?

Dr. Dulin Elek min. o.-tanácsos, min.-elnökségi sajtóelőadó, kiváló érdemei elismerésül min. tanácsosi címet kapott. Ujságírói körökben ez a legfelsőbb helyről jött kitüntetés nagy megelégedést keltett.

A „Köztelek“ ötvenéves. A „Köztelek“ a magyar mezőgazdasági társadalom harcos és egyben igen magas színvonalú hetilapja. Fáradhatatlanul küzd a magyar mezőgazdasági érdekekért, a magyar földvédelemért, amire az elmúlt ötven esztendő bőséges lehetőséget nyújtott. A „Köztelek“ azonban nemcsak a küzdelemből vette ki részét, hanem a mezőgazdasági kultúra fejlesztéséből és terjesztéséből is. E téren is igen értékes munkát végzett. A felszázados múlt és tapasztalat, a hagyományokhoz való ragaszkodás jelenti a „Köztelek“ szebb jövőjének biztos zálogát.

A zsidótörvény végrehajtása során most vonják meg a zsidók italmérséi engedélyeit. Budapest és a vidéki városokban egymásután kézbesítik ki a felmondó határozatokat a zsidó italmérőknek, akik egy év múlva kötelesek beszüntetni üzemüket, illetve keresztény kézbe átadni az italmérséket. Az utóbbi időben olyan hangok halatszóttak, hogy a zsidó italmérők engedélyeinek bevonási határidejét meghosszabbítják. A székesfővárosi pénzügyigazgatóság azonban közölte, hogy a pénzügyminiszteriumtól kapott értesülés szerint a meghosszabbításra irányuló kérelmeket elutasítják, miután a 7720/1939. M. E. sz. rendelet és a 2455/1939. P. M. sz. rendeletben foglalt határidőt nem módosították és nem fogják módosítani.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ötvenéves. A szegedi kereskedelmi és iparkamara február 10-én ünneplő fennállásának ötvenéves jubileumát. Ezen a napon írta alá Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter azt a rendeletet, amely öt új kereskedelmi- és iparkamara felállításáról rendelkezik. Ezek között volt a szegedi iparkamara is. Az ünnepi jubileumkor, február 11-én jubiláris díszközgyűlést tart a kamara. Az ünnepségen megjelenik Varga József kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter és felszólalásában nyilatkozik fog a kamarák szerepéről és hivatásáról.

A budapesti szállodások és vendéglősök most január 30-án a Hungária-szálló összes termeiben jól sikerült bált rendeztek. Ugyancsak nagyszerűen sikerült a székesfehérvári vendéglősből január 25-én a székesfehérvári „Magyar Király“ szállóban.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal a főváros Idegenforgalmi Hivatala, a Gyógyhely Bizottság és az IBUSz foglalt helyet az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösségben, amely az idén először megvalósította Budapesten a téli szezon: „Budapest télen“. A háború és a rosszabbodó európai helyzet ellenére is élénknek mondható a főváros téli idegenforgalma. Az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség vezetői a jánoshegyi étteremben vendégül látták az idegenforgalmi újságírókat és barátságos eszmecsere keretében tájékoztatták az első budapesti téli szezon eddigi eredményeiről és terveiről. „Jánoshegyi disznótör“ volt egyik rendszeres program-pontja a téli szezonnak és a fehér asztal mellett a munkaközösségek résztvevő idegenforgalmi intézmények igazgatói, Hallóssy István, Szvicsényi Zoltán és Markos Béla bizakodva beszéltek a téli szezon rendszeresítésének várható sikeréről.

Saját készítésű

kerül fix- és összecukható vasszékek, asztalok, csőágyak, összecukható vendégágyak

nagy választékban kaphatók

VINCE ISTVÁN BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 26. SZÁM

Rendelet az iparigazolványok és iparendelvények kiadásáról. Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az ipar gyakorlásához szükséges iparigazolványt és iparendelvényt a törvényes feltételek, különösen az ipartörvényekben és a zsidótörvényben előírt feltételek igazolása esetében az iparügyi, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter külön engedélye nélkül szabad kiadni. Kimondja azonban a rendelet, hogy az iparügyi, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter külön engedélye szükséges olyan esetekben, amikor jogi személyekről, a zsidótörvényben felsorolt személyekről, gyárüzemekről, továbbá bizonyos felsorolt iparágakról van szó. A felsorolt eseteket kivéve, az iparos, iparigazolványa alapján, új üzlethelyiséget is nyithat.

A szállodák forgalma emelkedett a múlt évi statisztikai adatok szerint. Az eddig csak 1939 első 11 hónapjáról rendelkezésre álló adatgyűjtemény szerint Budapest belső vándorforgalmi eredménye 47,8 százalékkal több szállodai és penzióvendéget mutat ki, mint az előző évben. A külföldiek száma 23,5 százalékkal csökkent, hiszen szinte légmentesen zárják el az országot a március óta egymást követő, végül is háborúban kirobbant események. Budapest vendéglátóipará szempontjából az a lényeges, hogy az érkezett utasok száma 6,9 százalékkal, az általuk Budapesten eltöltött éjszakák száma 6,8 százalékkal nagyobb, mint 1938-ban. Fontos az ország idegenforgalmi mérlege szempontjából, hogy a külföldiek beutazásának csökkenésével arányos a magyar közönség külföldre való utazásának visszaesése is. Az erre vonatkozóan felsorakoztatott adatok arra engednek következtetni, hogy e két ellentétes irányú mozgalom mérlege erősen aktív magyar szempontból. Dr. Illyefalvi I. Lajos,

a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, adatai szerint Budapesten 1939 novemberében 21.905 idegen szállott meg és 73.149 éjjelt töltött el, míg 1938 novemberében a Budapesten megszállott idegenek száma 16.474 volt. Az egész növekedés a belföldi idegenforgalom fokozására vezethető vissza. 1938 november havában a Csonka-Magyarország területéről érkezett idegenek száma 10.226 volt, 1939 hasonló havában az ország belterületéről 15.629-en érkeztek a fővárosba. Ez az emelkedés a visszacsatolt Felvidékről és Kárpátaljáról Budapestre irányuló forgalomnak köszönhető. Az idegen országokból érkezett személyeknek csaknem fele (1800 személy) Németországból jött. Ebből 652-en a régi Ausztria területéről, 182-en a cseh-morva protektorátus területéről érkeztek. Lengyelország régi területéről érkezettek száma november hónapban 1246 személy volt. Ezenkívül még Olaszországból 226-an, Jugoszláviából 176-an, Romániából 145-en, Bulgáriából 112-en, Svájcban 82-en, az Északamerikai Egyesült Államok területéről pedig 65-en érkeztek.

A legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslat került a képviselőház elé. A magyar mezőgazdasági munkások minden bizonnal örömmel fogadják a kormány ezt a nagyvonalú szociális cselekedetét. A javaslat a mezőgazdasági munkabérek kérdését véglegesen kívánja rendezni, a helyi körülmények figyelembevételével megállapítani. E célból vármegyénként munkabérmegállapító bizottságot kell alakítani. A javaslat módot nyújt minden munkabé megállapítására. A munkavállaló saját kárára nem mondhat le magasabb munkabérről. A gazdasági felügyelőségek ellenőrzik, hogy a munkaadók a munkavállalóknak a legkisebb munkabéret megfizetik-e. E célra munkaügyi felügyelőségek szervezésére is sor kerül. A javaslat törvényerőre emelkedése után a mezőgazdasági munkabérek terén egészséges állapotokat fog teremteni.

A fővárosi községi élelmiszerárúszó üzemének jelentése nagy fejlődésről számol be. A Községi Élelmiszerárúszó Üzem a múlt esztendőben mind mennyiségben, mind pedig értékben az 1938. évinél nagyobb forgalmat bonyolított le és szinte ugrásszerű a forgalomemelkedés. A bámulatos eredmény titka abban rejlik, hogy a Községi Élelmiszerárúszó által forgalomba hozott cikkek mind minőség, mind ár tekintetében erősen versenyképesek. Az árucikkek kezelésében, izléses előállításában vezet. Emellett óriási értéke az Élelmiszerárúszó vezetésének az, hogy elsősorban a tömegélelmezésről gondoskodik, az ellátás zavartalanságát biztosítja. Ezt bizonyítják a közelmúlt eseményei. A Községi Élelmiszerárúszó nagyszerű működése dr. Rosta János közlekedési tanácsnok vezűnő irányítása mellett beodrta Baitz József vezűrigazgató körültekintő szakavatottságának köszönhető.

Gyógyszálló épül a Széchenyi-fürdő mellett. A Széchenyi-fürdő környékén fűrt kutak vize nincsen kellőképpen kihasználva, a forró termálvíz nagyrésze elfolyik. A Széchenyi-fürdő és a mellette nagy költségekkel létesített termálvízes kutak kérdését a főváros állandóan napirenden tartja. Legutóbb a Gyógyhelyi Bizottság közölte a fővárossal, hogy hajlandó 200.000 pengővel hozzájárulni a Széchenyi-fürdő mellett létesítendő gyógyszálló költségeihez. A főváros magáévá tette a Gyógyhelyi Bizottság javaslatát és szintén 200.000 pengővel járul hozzá a szálló költségeihez. Az építkezésre rendelkezésre álló 400.000 pengőből 30 szobás kisebb gyógyszálló épül a fürdő mellett. Esetleg egy emeletet húznak a fürdőre és itt helyezik el a szállodai szobákat. A polgármesteri előterjesztés a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

Az Országos Szőlő- és Borpropaganda Bizottság szőlő- és bortárgyú több ezer pengős díjú irodalmi pályázatot hirdet. A pályázaton részt vehet mindenki, szőlő- és bortárgyú, nem túlságosan terjedős, de nem túl rövid, napilapban megjelent, akármilyen fajú, verses vagy prózai közleménnyel. A pályázat folytatólagos. Részletes föltételek az Országos Szőlő- és Borpropaganda Bizottság Andrassy-út 23. szám alatti Szőlő- és Borpropaganda Irodájában tudhatók meg. A Borpropaganda Hivatal a kitűnő magyar borok megfelelő propagálása érdekében egész sereg életrevaló és érdekes tervvel foglalkozik. A terveket mind az idén óhajtják megvalósítani. A tervek első része a bortankok vándoroltatása az egész országban. A tankokban különböző borokat szállítanak és ahol a közönség vásárolni kíván a borokból, a kocsi megáll és kiszolgáltatják a kívánt mennyiséget. Ezenkívül poharazni is lehet majd a nyílt utcán, mert a bortankok egyúttal borkóstolót is tartanak minden városban és községben. További terv az állandó borkiállítás csarnok a fővárosban. Ezt a város valamely forgalmas gócpontján állítják fel és ott külön fülkét kap mindegyik borvidékünk. A fülkékben közszemlére kitett jegyzékek mutatják majd, hogy az egyes borok hol teremnek és hol van belőlük lerakat. Ezenkívül országos borünnepélyt rendeznek a fővárosban. A jól bevált borhajók májustól kezdődően hetenként kétszer indulnak. A szőlőtermő vidékek központjaiban is rendeznek ünnepélyes bornapokat. Bevezetik ezenkívül a szőlőtermő vidékeken a szőlőkúrákat. A Borpropaganda Bizottság arra törekszik, hogy a világhírű magyar bor állandóan ismertté legyen úgy a belföldön, mint külföldön.

Borpiac árai egyre emelkednek. Ennek oka elsősorban a németországi kivitel fokozott üteme. Úgy a „Brennwein“ készítéséhez szükséges párlási borok, mint a csemege- és vörösborok könnyen elhelyezést találnak a német, illetve volt osztrák és protektorátusi piacokon, sőt legutóbb tokaji borok iránt is érdeklődés mutatkozik német részről. Svájcban ugyancsak növekvő igényekkel fordulnak a hazai vörösbor-készletek felé. Ehhez járul, hogy a belföldi fogyasztás szintén meglehetősen élénk s ennek megfelelően a kereskedelem jelentősebb vásárlásokat kénytelen eszközölni a készleteinek pótlására. Jelenleg az Alföldön a 10 százalékos szesztartalmú borokért Malligand-fokonként 2,5–2,6 fillért, azaz hektoliterenként 25–26 pengőt fizetnek a termelőknek, míg a 11 százalékos bor 30, a 12 százalékos pedig 35–40 pengős áron cserél gazdát.

Felhívás a magyar társadalomhoz. „Testvér a testvérért“ néven széleskörű mozgalom indult meg a szabadságukért küzdő finn testvérek megsegítésére. Az első pillanattól kezdve lelkes módon nyilatkozott meg a magyar közönség áldozatkészsége, amellyel gazdag és szegény válllatva siet eljuttatni adományát az egész világ csodálatát elnyert kicsiny nemzet hős fiainak támogatására. Az adományok a 10.900. számú csekklepton, amellyel szerkesztőségünk a hozzáfutóknak kész

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

séggel szolgál, küldendők el a finn vöröskeresztnak, amelynek kezéhez minden levonás nélkül, teljes egészében jut el a befolyt összeg. Ha van még valaki, aki akár mert figyelmét elkerülte, akár más okból nem vette ki még részét a nemes-célú mozgalomból, ne késlekedjék ezen a módon is leróni hódolatát a becsület és vitézség férfiúi erénye előtt, amelyet senki jobban, igazabban meg nem becsül, mint a magyar.

Újítás a szikviziparban. Az anyagbeszerzés nehézségei következtében fokozatosan megszűntek az ólom-szifonfejek használatát a szikviziparban. Ez a fajta, közegészségügyi szempontból erős kifogás alá eső ólom-szifonfej lassankint eltűnik a forgalomból. Pótlására olyan porcellán-szifonfejet vezetnek be, amely az eddigiekkel jóval olcsóbb és a közegészségügyi követelményeknek is minden tekintetben megfelel.

Eladom

Nógrádmegyében

Jelenlegi helyén több mint 50 éve egykézben fennálló

vendéglőmet,

mely két családnak is biztosít kényelmes megélhetést. A ház, mely két utcfrontal bír, kb. 1200 négyzetméteren fekszik. 5 egymásba nyíló vendéglői helyiség, 5 szobás lakás, nagy udvar és 60 lóra befogadó istálló van, jégvelem, stb. Csakis komoly érdeklődővel (ügynök kizárásával) tárgyalok. Ajánlatok „Aranybánya“ jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnék.

Megjelent a Kereskedelmi Szakkönyvtár első kötete. A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium „Kereskedelmi Szakkönyvtár“ elnevezéssel könyvsorozat kiadását kezdte meg. Az egyes kötetek megszerkesztésénél az volt a törekvés, hogy azok a kereskedők részére szükséges gyakorlati tudnivalókat könnyen kezelhető módon összefoglalják és ezáltal a kereskedelmi pályákon működőknek és a kereskedelmi pályákra készülőknek egyaránt biztos útmutatóul szolgáljanak. A szakkönyvtár 3—4. kettős kötete, Orel Géza: „Az ügyes eladó kézikönyve“, már el is hagvta a sajtót. A szerző a magyar kereskedelmi szaktanácsnak egyik kimagasló tényezője. Aki végigolvassa ezt a kis könyvet, megtalálja benne a kereskedelem e legnagyobb problémájára a

Ihász Dániel

a negyvennyolcas szabadságharc idején Kossuth hadsegéde és az emigrációnak legnevezetesebb tagja. Róla írt a Pesti Hírlap f. évi január 28-i számában Harsányi Zsolt és közölte a New-Yorkból 1852-ben testvéreihez és rokonaihoz írt érdekes levelét. Minthogy lapunk alapítóját, néhai Ihász Györgyöt és leányát, lapunk kiadóját vérbeli rokonság szálaai kötik a nagynevű szabadsághős ezredeshez, ezért a szóbanforgó levél egy részét közöljük:

„New York Május 1-ső 1852. Kedves Testvérjeim és Rokonom! Remegve kérdelek benneteket, hogy van é még testvéri 's rokon kebletekben legkevesebb szikrája a' szeretetnek egy szegény száműzött rokon iránt? De háttran ketsegtetem magam a' kellemes reménnyel, 's büszkén mondom, hogy igen, mert ismerem irántami vonzalmatokat, 's meg vagyok győződve, hogy mennél távolabb esem tőletek, annál szorosabb kaptsa köt öszve bennünk a rokon érzéseknek, főképpen tudva azt, hogy eljövend azon boldog idő, hogy kitárt karok közt, zokogó kebel és örömkönnnyekkel telt szemek tanusittandják nemsokára forró érzelmeinket.

Sokat irhatnék Kedves Testvérjeim, mert igazat megvalva nagyot utaztam, de annál többet tapasztaltam, hanem bizonytalan, hogy leveletem megkapjátok é, tehát várok válaszra, mellyben meg fogjátok írni, melly tárgy legérdekesebb előttemek, 's úgy aztán iparkodni fogok tehetségem szerint vágyotoknak eleget tenni, tsak az Istenre kérek, ne

Felhívjuk figyelmet

az újonnan forgalomba került kitűnő és olcsó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS“-ra

A „BURIS“ a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszés szerint fűszerezhető, mivel nem fő széjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS“

igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olcsó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS“-t.

Gyártja:

István-malom, Debrecen.

Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél

Budapesti képviselő:

Molnár és Kozma

IX., Ráday-utca 3. sz.

Telefon: 384-318.

pontos választ. Kapható a könyvkereskedésekben és a kereskedelmi és iparkamarában.

Ipartestületi tisztséget viselők tiszteletdíja. A 93.456/1924. K. M. sz. határozat szerint az ipartestületi tisztséget viselő egyének tiszteletdíjban, illetve fizetésben nem részesülhetnek. Az ezzel szemben kialakult az a szokás, hogy a tisztség viselésével járó készkiadások megtérítése fejében az ipartestület költségvetésének keretében szerény tiszteletdíj állapítatik meg, nem kifogásolható. (11.534/1939. Ip. M. sz.)

Fokozódó érdeklődés országsszerte a Mezőgazdasági kiállítás és Tenyészállatvásár iránt. Az Országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt idén március 30-tól április 7-ig, a húsvétot követő héten tartják meg. A kiállítás alkalmat nyújt arra, hogy a kiállító tenyésztők újabb tenyésztési eredményeiket az egész ország előtt bemutathassák. A tenyészállatbejelentések január 6-án lejárt határidejéig az országos összes neves tenyésztői és nevesebb népies tenyésztési körzetei bejelentették részvételüket a kiállításon. A budapesti tenyészállatvásáron előreláthatóan megfelelő kereslet lesz a jó apaállatok iránt. A szükségletet a Felvidék és Kárpátalja vásárlásainak fokozott bekapcsolódásán kívül fokozza az a körülmény is, hogy az elmúlt másfél év alatt az országban átvonult száj- és körömfájás következtében sok apaállatot kellett kimustrálni. Ez apaállatok jelentős részének pótlásáról gazdáink a tenyészállatvásáron szándékoznak majd gondoskodni. A tenyészállatvásár megrendezése szempontjából örömdetes, hogy a száj- és körömfájás-járvány oly mértékben

politikáról, mert azt testemből 's lelkemből utállom. Ha akarjátok, inkább írok az Amerikai Republicai gazokról, vagy a' nőknek határtalan jogaikról, 's szegény férjeiknek paputsaikról, reá mindjárt a' disznótenyésztésről...

Én most kezdetben vendéglőt nyitok (de kitsibe) mint Nagydémen a' falu kortsmája. Ez az egy, 'a mit mint mesterséget nem tudó kevés pénzrel meg lehet kezdeni, 's folytatni.

Legyetek a' sors nyomása alatt kitartók, tanuljatok túrni, hogy annál meglepőbb legyen a szabadulás ideje, hanem furtsa, hogy én haldokló akarlak gyógyítani bennetek. Ha a' sors valamelliteket ide vetné, vendéglőm ajtaja éjjel-nappal tárva lesz előttetek, ha mást nem találtok is benne, de bizonytal egy titeket forrón szerető és imádó Rokont, a' Danit.

Ihász Dániel rövidesen Kossuth után Londonba, majd Olaszországba költözött. Utóbbi helyen az olasz király felhívására az olasz hadseregbe lépett és a brigantik ellen hősiesszen harcolt mint ezredes. Bármennyire vágyakozott, de haza sohase került. Olaszországban halt meg hatvannégy éves korában, mint Kossuth leghűbb barátja. A nemes Ihász-nemzetség kegyelettel emlegeti hős fiát.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-42-04

csökkent, hogy Magyarország e tekintetben európai viszonylatban kivételesen kedvező helyzetben van.

Csökkentik a pilseni sör szesztartalmát. A védőnőség az élelmiszerellátásban újabb takarékosági intézkedéseket léptetett életbe. A hússal való takarékoskodás céljából a cseh-morva mészárosok elhatározták, hogy eddigi hűskészletük 50%-át a Német Birodalomból beszerzett olcsó hallal pótolják. A sörgyárakat viszont kötelezték, hogy a sör szesztartalmát a pilseni sörnél 3,5, a többi sörnél 2,8 százalékkal csökkentsék.

Külföldi államok a Nemzetközi Vásáron. Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár a semleges államok gazdasági bemutatója, amellyel, hogy a magyar nemzet önállóságát megvédő szerepet játszó magyar ipar minden vonatkozásban való demonstrációjának tekintik. Az idei vásár nemcsak a magyar ipar ezer arcát mutatja be, hanem egyidejűleg azokat a korszerű, különleges eljárásokat is, amelyeket a korlátozott nyersanyag-gazdálkodás mellett, részben a polgári fogyasztás, részben a hadi termelés miatt vezetnek be. Az idei vásárra eddig is három külföldi állam és több mint 300 magyar kiállító jelentette be részvételét, amely felülmúlja a tavaly ugyanezen időben történt jelentkezéseket.

A MABI székházépítkezése. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete — mint ismeretes — már a múlt évi közgyűlésén elhatározta, hogy a mai igényeknek megfelelő székházat építtet. A tervek elkészülése után a székház építését azonnal meg is kezdik. Erre azonban a tavaszi hónapoknál előbb már nem kerülhet sor. Szakörökben megállapították, hogy az 1940. évben a MABI székház építése lesz a fővárosban a legnagyobb építkezési munka.

A rézgálic beszerzésének módja. A földművelésügyi miniszter rendeletileg a rézgálic 1940. évi fogyasztását külön utalványhoz kötötte. A gyümölcsösök rézgálicszükségletének megállapítását és elosztását a Gyümölcstermelők Országos Egyesületére bízta. A rézgálicigénylést közvetlenül a területileg illetékes községi előjáróságnál (körjegyzőségénél), illetve ott, ahol hegyközségük működik, annak még január hónapban kell bejelenteniük. Minden gyümölcstermelő csak az az évben tényleg felhasználható mennyiséget igényelje. A szőlőkertekre külön kell rézgálicot igényelni.

Nines többé avas vaj egy új rotterdami eljárás szerint. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a vaj avasodását a levegő okozza, amely bomlási folyamatot indít meg a vajban. Így tehát a köpülés alatt szénsavat vezetnek be az edénybe mindaddig, amíg a tejben és az edényben levő levegő kiszorul. A szénsavval kezelt vaj hosszú ideig frissen eltartható. Egy kiló vajhoz elegendő 1 gramm folyékony szénsav.

Segédi szakbavágó gyakorlat utólagos igazolása. A 112.981/1932. K. M. sz. rendelet alapján nemcsak a munkakönyv kiállítása után eltöltött és iparhatóságilag be nem jelentett szakbavágó gyakorlatot lehet utólag igazoltatni, hanem azt a gyakorlatot is, melyet a segédi munkakönyv kiváltása előtt végzett. A segédet nem lehet a tényleg végzett szakbavágó gyakorlat igazolásától azért elűzni, mert a gyakorlat végzése idejében munkakönyvvel nem rendelkezett. (6.266/1939. Ip. M.)

Kiadják Budapest történetét. A főváros november 29-i közgyűlésének napirendjén szerepelt a polgármester előterjesztése Budapest történetének kiadásáról. Az 1936-ban megindult munka annyira előrehaladt, hogy most már foglalkozni lehet a mű kiadásával és ezért a polgármester a közgyűlés hozzájárulását kérte a megjelenést elrendelő intézkedésekhez.

A bevonult kisiparosok segélyezése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 50.000 pengős alapot létesített olyan kisiparosok és kiskereskedők segélyezésére, akik katonai bevonulásuk folytán súlyos kárt szenvedtek. A kamara illetékes bizottsága most tartotta dr. Éber Antal elnökletével első ülését. Ezen 52 kisiparosnak összesen 8600 pengő segélyt engedélyeztek. A segély összege a bevonulás időtartama és a családtagok száma szerint változik.

A falvak kongresszusa. A Községek Országos Kongresszusára, melyet március 7-én és 8-án tartanak Budapesten, az új városháza helyiségeiben az előkészületek a befejezéshez közelednek. A magyar falvak képviselői harmadizben jönnek össze ezúttal a világháború óta megállapítani a községi élet fejlesztésére irányuló szakjavaslatokat. A kérdéseket Barcsay Ákos, Pest vármegye főispánja és Weisz István miniszteri osztályfőnök elnöklete alatt tárgyalja a kongresszus.

Az iparosok arcképes igazolványa. Az Iparterületek Országos Központja előterjesztésére az iparügyi miniszter elvbem elfogadta azt a kívánást, hogy az önálló kézművesiparosokat arcképes igazolvánnyal lássák el. Ezzel eredményesebbé tehető a kontárok elleni küzdelem, de a jelenlegi nyersanyagelosztási rendszerrel is ezekkel az arcképes igazolványokkal lehetne a legcélszerűbben kizárni annak a lehetőségét, hogy a legális iparosok megkárosításával illetéktelenek jussanak az ipar gyakorlásához szükséges nyersanyagokhoz. Iparos körökben ezért most újabb mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy illetékes helyen haladéktalanul rendeljék el az arcképes igazolványok kibocsátását.

1939. kih. 593/2. szám.

A m. kir. állami rendőrség esztergomi kapitányának alulírott rbt. bírāja az 1936: V. t.-c. 14. § 1. bekezdése és 15. § 2. bekezdésébe ütköző kihágás miatt Vermes Ignác esztergomi lakos ellen indított kihágási ügyben az Esztergomban 1939. évi december hó 28. napján terhelt jelenlétében megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő

ítéletet:

Vermes Ignác terheltet, aki 59 éves, izraelita vallású, nős, érmihályfalvai születésű, esztergomi lakos, magyar állampolgár, vagyonos, kereskedő foglalkozású, bűnösnek mordom ki az 1936: V. törvénycikk 14. § 1. bekezdésébe és 15. § 2. bekezdésébe ütköző kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy borokat házasított és nova bort Rizling néven hozott forgalomba s ezért terheltet az 1936: V. t.-c. 50. § 2. és 4. bekezdése alapján négy napi elzárást helyettesítő 200 (Kettőszáz) pengő pénzbüntetésre, 20 pengő, azaz Húsz pengő állami ellenőrzési díj, 16 pengő, azaz Tizenhat pengő vegyvizsgálati díj megfizetésére és 4800 liter bornak konyhasóval történő denaturálására ítélem. Egyben elrendelte rendőri büntetőbíró az ítéletkivonatának terhelt költségére a Vendéglősök Lapja és Esztergom és Vidéke című lapokban való egyszeri közzétételét. Esztergom, 1940. évi január hó 9-én. Dr. Hegedüs s. k. m. kir. rendőrtanácsos.

224/72—1939. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányának alulírott rendőrbírója Szegeden, 1939. évi október hó 18-án Balpataki Pál kerületi borászati felügyelő szakképviselő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 1939. kih. 2247/2. számú jogerős ítéletével Bácskai (Berg) János, 58 éves, r. k. vallású, szegedi, Kossuth Lajos-út 75. sz. lakos, vendéglőst, a bornak vízzel történt meghamisítása és a hamisított bornak forgalombahozatala miatt 30 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén további 5 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 62,70 pengő eljárási költség megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a Szegedi Ujnémedékben és a Vendéglősök Lapja című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte. Szeged, 1939. évi október hó 18-án. Sipos s. k. rendőrtanácsos, rendőrbíró. A kivonat hitelül: Molnár Endre hiv. őtisztt.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Felölös szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Ildétejedl Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postakarekpenztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Ünnepet ülünk.

Fényes ünnepek helyett néma ünnepet ülünk. Lelkünk mélyén őszinte örömmel és honfíui ragaszkodással adunk hálát az Istennek, hogy húsz évvel ezelőtt vitéz nagybányai Horthy Miklós tengernagy, szegedifővezért választotta az ország nemzetgyűlése kormányzóvá.

Húsz esztendő országglása nemcsak köznyugalmat és haladást jelent mindnyájunk számára, hanem a magyar nemzet tekintélyének és országunk területének gyarapodását.

Ez a húsz esztendő a mi iparunknak, a vendéglátóiparnak a megbecsülését is jelenti, mert Kormányzó Urunk a magyar ifjúság figyelmébe ajánlotta a kereskedelmi pályát. Ez a kitüntető felhívás pedig elismerése a mi hivatásunk fontosságának is.

Az országgyűlés törvénybe iktatta Kormányzó Urunk iránti hódolatunkat, és őszinte hálánkat. De nem mulaszthatjuk el, hogy ezúton ne kérjük a Mindenhatót, hogy adjon a mi Urunknak,

Államfőnknek, továbbra is erőt, hogy elvezethesse a magyar népet a Nagymagyarország feltámasztásához.

A húszéves évfordulón tömjént gyűjtünk a magyarok Istenének és kérjük, hogy kegyelmével árássa el továbbra is a mi Kormányzónkat.

Kérjük a jó Istent, hogy reményünk teljesüljön és ismételten fohászkodjunk Hozzá: tartsd meg Uram Őt és a Te népedet!

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara díszközgyűlése

keretében ünnepelte vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr Ófőméltóságát. Az ülés megnyitáskor Éber Antal dr. bejelentette, hogy a kamara mai közgyűlése díszközgyűlés, mert a kamara összesége ünnepelni kívánja vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót országglásának húszéves jubileuma alkalmából. A közgyűlés tagjai állva ünnepelték a kormányzót. Miközben Éber Antal dr. hosszabb beszédben kiemelte azt a magas államférfíui belátást, amellyel a kormányzó az ország közgazdaság érdekeit és az ipar és kereskedelem népszerűsítését politikai feladataink első sorába állította. Az elnök indítványára a kamara közgyűlése egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy tartalékaiból 50.000 pengővel járul hozzá olyan alapítvány létesítéséhez, amely ifjúságunknak a közgazdasági pályára való nevelését és kiképzését mozdítja elő.

Éber Antal beszédének befejezése után újra viharosan ünnepelte a kormányzót a kamara közgyűlése, majd néhány pernyi szünet után megkezdtek a napirend tárgyalását.

Az építkezés anyagszükségletének biztosításáról szóló javaslatot Bangha Ferenc kamarai titkár ismertette. Az építkezésre vonatkozó különböző, a lapokban már ismertetteit statisztikai adatok felsorolása után hangoztatta, hogy az építőipar intenzív foglalkoztatása az építőiparon kívül negyven iparágak is legfontosabb érdeke. Ebből a nézőpontból legsürgősebb a téglahiány enyhítése, illetve a téglagyártás meggyorsítása. Helyesnek látszik olyan átmeneti megoldás is, hogy a főváros és az OTI építkezéseire lekötött téglamennyiségből szabadítsanak fel bizonyos mennyiséget a magánépítkezés számára.

Az anyagellátás körül tapasztalt nehézségek enyhítésére megismétli a kamara a tatarozási és átalakítási adókedvezmények visszaállítására tett előterjesztést, a légmentesítési óvóhelyek építésére engedélyezett adókedvezmény kiterjesztését és felemelését. A fővárosi kislakásépítő-akció eredményeképpen épült házak negyvenéves adómentességének analógiájára megokoltnak látja a kamara a gyári vállalatok által munkásaik részére

építendő házak után ugyanennek a kedvezménynek a nyújtását. Végül sürgős anket egybehívását kérte ez ügyben.

Ezután Makay Miklós dr. kamarai titkár az árkérdés jelenlegi helyzetét ismertette. Majd Latzko Sándor törvényhatósági bizottsági tag hangoztatta, hogy az árkormánybizottságnak szorosabb kapcsolatot kell létesítenie az élelmi-szerszakma minden egyes csoportjával. Az élelmi-szereknél méltányos beszerzési (termelői) és kis-kereskedői irányár felelne meg, az ipari cikkeknel pedig a bruttó haszonkulcs megállapítása lenne a legcélrányosabb.

A termelők borfogyasztási adója. Az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara a napokban ismételten felterjesztést intézett Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszterhez a termelők borfogyasztási adójának eltörlése érdekében. A felterjesztésben a kamara rámutatott arra, hogy sérelmes az, ha a bortermelő a saját háztartásában elfogyasztott, saját termésű bora után adót köteles fizetni. Felhívta a kamara a miniszter figyelmét arra is, hogy a bortermő vidékeken a bor elsőrendű közszükségleti cikk, mert sok esetben nemcsak közvetve, de közvetlenül is ez adja a kenyér mellé a család élelmezését.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Szilárd a borpiac. A nehéz szállítási viszonyok, valamint a szőlők áttelelési módjának bizonytalansága következtében a borárak szilárdsága tovább tartott a hazai piacokon. A termelők általában igen tartózkodók az értékesítés tekintetében, bár a kereslet egyre nagyobb az erősen megfogyatkozott piaci készletek miatt. Legújabbban a 10 százalékos borok Malligandfokonkint 3 filléért (hektoliterenkint 30 pengőért) cseréltek gazdát a termelőknél, míg a magasabb szeszfokú borokért legalább 3-2—3-3 fillért fizetnek Malligandfokonkint (35—40 P hektoliterenkint). Főként a fővároshoz közelebb fekvő bortermelő vidékek áruját keresik mostanában élénken, mert a piac ellátása tekintetében ezek a borok jönnek ezuttal leginkább figyelembe. Vörös borból máris bizonyos hiányok mutatkoznak, bár a svájci piac részéről állandó élénk kereslet jelentkezik a színes áru iránt. A külföldi szállítások nagyrészt szünetelnek a nehézkes szállítási viszonyok, főként a szükséges tartánykocsik hiánya miatt. Egyébként a termelők körében fokozódnak az aggodalmak amiatt, hogy a rendkívül hideg és hosszú tél nem okozott-e súlyosabb károkat a szőlőkben és érthető izgalommal néznek a pár héten belül meginduló takarási munkálatok eredményei elé. A földművelésügyi minisztérium a minőségi borok értékesítésének előmozdítása céljából a minőségi borvidékeken igazoltan felvásárolt legalább 12 térfogatszázalék szesztartalmú és a minőségi borvidékek jellegének megfelelő bor után hektoliterenkint 3 pengő térítést engedélyezett, ha a borexportőrök a felvásárolt minőségi bort 1940. évi augusztus 31-ig a cseh protektorátusba vagy Szlovákiába igazoltan kiszállítják. A térítéssel kapcsolatban számitásba vehető borok a következők: tokajhegyaljai, badacsonyi, balatonfüredi, csopaki, soproni, móri, szekszárdi, egri, somlyói, villányi és pécsi bor. A térítés engedélyezésével kapcsolatban a minőségi bor felvásárlásának igazolására az exportőr által a Külkereskedelmi Hivatalhoz benyújtott származási igazolvány szolgál.

Sertéshizlalási tanfolyamok. A székesfőváros tulajdonában lévő nagytétfényi sertéshizlaló telepen a földművelésügyi minisztérium rövidesen újabb sertéshizlalási tanfolyamot rendez. A minisztérium anyagilag is segítségére siet az érdeklődő kisgazdáknak, úgyhogy az utazási és élelmezési költségek egészen csekélyek lesznek. A tanfolyamon neves szakelődök vesznek részt. A résztvevőknek a fontosabb munkákat sajátkezűleg is végezniük kell, de a gyakorlati órákon kívül minden nap külön elméleti oktatás is lesz. Elhelyezésről, élelmezésről mérsékelt árak mellett a nagytétfényi telep igazgatósága gondoskodik. A hallgatók vagy a telep szállodájában, vagy pedig a modern barakkokban kaphatnak elhelyezést.

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

Kávémérő élelmiszereket utcán át nem árusíthat. Élelmiszereknek kávémérő üzletből vasárnapi munkaszüneti időben utcán át árusítása miatt folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 380/940. kih. számú végzésével a budapesti kerületi előljáróság és kerületi kapitányság között felmerült nemleges hatásköri összeütközést megszüntette és a szóbanlevő kihágások elsőfokú elbírálására az illetékes kerületi előljáró, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró hatáskörét állapította meg az alábbi megokolással: A felterjesztett iratokból megállapítható tényállás szerint terheltek, akik a kávémérőipar gyakorlására szabályszerű iparjogosi tvánnyal bírnak, 1938. évi december hó 25-én, vasárnapi napon, 17 és 18 óra között kávémérő üzletükből utcán át, vagyis üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra élelmiszert árusítottak. Minthogy terheltek kávémérő üzletüket a jelzett időpontban a 94.537/1921. K. M. számú rendelet 13. §-a értelmében jogosan tartották nyitva, az ipari munkának vasárnapi szünetelését, illetve korlátozását rendelő hatályos jogszabályok alapján büntetőjogi felelősségre nem vonhatók. Mivel azonban nevezettek a vádbeli időpontban az említett élelmiszerárúsítással a kávémérő ipar üzletkörén túlmenő ipari tevékenységet fejtettek ki, ezzel az 1922. XII. t.-c. 39. §-a és 127. §-ának 1. pontja alapján elbírálandó ipari kihágás tényálladékát valósították meg, mely kihágás elsőfokú elbírálása az adott esetben a rendelkező részben megnevezett közigazgatási hatóság mint rendőri büntetőbíró hatáskörébe tartozik. (Közgazd. Értesítő.)

Bor eladó 1938. évi, 25 hektoliter fehér; 1939. évi, 11 hektoliter fehér és 400 liter piros bor.
Albrecht Sándornál
KECSKEMÉT, Gyufagyár.

Hűtőházat építenek Szombathelyen. A földművelésügyi miniszter kiküldöttje Szombathelyen tárgyalásokat folytatott a hatóságok és érdekelt-ségek képviselőivel nagyszabású hűtőház építése ügyében. A hűtőház építésére a földművelésügyi miniszter 100.000 pengő kölcsönt helyezett kilátásba Szombathely városának.

Felhívjuk figyelmét

az újonnan forgalomba került kifűnő és olesó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemesak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszés szerint fűszerezhető, mivel nem fő széjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS” igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olesó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t.
Gyártja: **István-malom, Debrecen.**

Budapesti képviselet: **Molnár és Kozma**
IX., Ráday-utca 3. sz.
Telefon: 384-318.

Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél

Keszthely nagyközség előljárósága.

2024/1940. szám.

Hirdetmény.

Keszthely nagyközség előljárósága 1940. évi március hó 12-én délelőtt 10 órakor a község háza (Andrássy-tér 1. sz.) kistanácstermében (I. em., 5. sz. szoba) a község tulajdonát képező és a keszthelyi balatoni parkban lévő két szállónak, a Balaton- és Hullám-szállónak bérbeadása céljából nyilvános árverést tart.

A bérleti időtartam 6 (hat) esztendő, kikiáltási ár az egy évi bérösszeget képező 9000— aranypengő (kilencezer aranypengő). Az árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 %-át bánatpénzként a község pénztáránál tartoznak letenni.

A bérlet tartozik a szerződés aláírásával egyidejűleg az egy évi bér összegének megfelelő óvadékot vagy készpénzben, vagy a községi előljáróság által alkalmasnak elfogadott megfelelő takarékbetétben, vagy bank, illetve takarékpénztári garancialevélben a község előljáróságánál letenni. Ha ezt nem teszi meg, a szerződés meg nem kötöttnek tekintendő és a bánatpénz a község tulajdonában marad.

Egyéb részletes árverési feltételek a keszthelyi vezető jegyzőnél (Község háza, 3. sz. szoba) megtudhatók, illetve az egész részletes árverési hirdetmény ott beszerezhető, írásbeli megkereséssel is.

Keszthely, 1940. évi február hó 16-án.

Bartoss József s. k., vezetőjegyző.

Láng József s. k., községi bíró.

Prima natur szilvalekvár termelőtől eladó 3 q-a Telefon: 151-438

Rézgálic ára.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa a rézgálic legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztási árának megállapítása tárgyában 3400/1940. szám alatt az alanti rendeletet adta ki:

A 4110/1939. M. E. számú rendelettel módosított 2220/1938. M. E. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a belföldön előállított rézgálic legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árát az alábbiak szerint állapítom meg.

1. §.

A nagykristályos, 98—99% kristályos réz-szulfátot tartalmazó rézgálic legmagasabb gyári ára forgalmi adóvaltsággal és csomagolással együtt, készpénzfizetés esetén:

(1) 100 q vagy 150 q és ezen mennyiségek teljes vagonrakományt kitevő többszörösének vétele és szállítása esetén 100 kg-kint 83— P.

(2) Legalább 50 q vétele és szállítása esetén 100 kg-kint 83-50 P.

2. §.

A nagykristályos, 98—99% kristályos réz-szulfátot tartalmazó rézgálic legmagasabb viszonteladói ára forgalmi adóvaltsággal és csomagolással együtt, bontatlan csomagolásban legalább 75 kg vétele esetén, 100 kg-kint 85— P.

3. §.

A nagykristályos, 98—99% kristályos réz-szulfátot tartalmazó rézgálic legmagasabb fogyasztói ára forgalmi adóvaltsággal és csomagolással együtt, kg-kint 88 fillér.

4. §.

Az aprókristályos rézgálic árát az 1—3. §-okban megállapított áraknál 100 kg-kint 1— P-vel alacsonyabban, a brikett rézgálic árát pedig az 1—3. szakaszokban megállapított áraknál 100 kg-kint 1— P-vel magasabban állapítom meg.

5. §.

Az 1. §-ban megállapított legmagasabb gyári árak az ország bármely normális nyomtávú vasútállomásán, bérmentve érkezett vagonban átvéve, a 2. §-ban és 3. §-ban megállapított viszonteladói, illetve fogyasztói árak helyét, az ország bármely helységében lévő kereskedői raktár értendők.

6. §.

A jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi február hó 20-án.

Dr. Kacsóh Bálint s. k.
az árellenőrzés orsz. kormánybiztosa

Ez évben is megtartják a szikvízipari kongresszust. A Budapesti Nemzetközi Vásárt április 26.—május 6. napjaira tűzték ki. Az idei vásár alatt tartják meg a Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség V. országos kongresszusát. A kongresszust megelőzi a Szövetség évi rendes közgyűlése. És ugyanekkor lesz a Szikvíziparosok Szövetkezetének közgyűlése is.

Iparjogosítvány érvényének megszűnése. Az ipar egyévi nemgyakorlásának az a következménye, hogy a jogosítvány érvénye megszűnik. Bár ez a nemgyakorlás tényéhez fűződő jogkövetkezmény iparhatósági határozat nélkül is bekövetkezik, az iparhatóság nem zárkozhatik el attól, hogy előterjesztett kérelemre a hatálytalanná válást véghatározattal megállapítsa, már csak azért sem, mert az iparlajstromnak a tényleges helyzet szerint való kiigazítása csak így lehetséges. (9192/1939. Ip. M.)

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara „Lánczy Leó közgazdasági szakirodalmi pályázata”. A kamara legutóbbi közgyűlése elhatározta a „Lánczy Leó közgazdasági szakirodalmi pályázat” kiírását. Kidolgozandó a következő közgazdasági kérdés: „A tőkeképződés előmozdítása, különös tekintettel a magyar viszonyokra”. A pályázatok lepecsételt jelígis levél melléklésével nyújtandók be a kamarához. A pályázatok felett három tagból álló bírálóbizottság dönt. Az első díj 2500.— P, a második 1000.— P, a harmadik 500.— P. A pályázatok benyújtási határideje 1941 március 1. A részletes pályázati feltételek a kamara elnöki irodájában (Budapest, V., Szemere-utca 6., I. em. 4.) vehetők át. A pályázati feltételeket a kamara kívánatra bárkinek szívesen megküldi.

Budapesti Nemzetközi Vásár. Az április 26-tól május 6-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár elektrotechnikai csoportja keretében a legmodernebb villamossági berendezések kerülnek bemutatásra. Különösen kiemelkedő része lesz ennek a csoportnak a rádiókiállítás, amely a Morse-jeleket leadó drótnélküli távirókészüléktől a legtökéletesebb világvevő rádiókon keresztül a legújabb repülőgépírányításig a drótnélküli elektromos hullámok minden eddig ismeretes felhasználási lehetőségét be fogja mutatni. Az elektrotechnikai csoport másik érdekessége lesz az automata-pavillon, ahol az elektromos gombnyomásra működő minden fajtájú automata-készülékek sorakoznak fel. Itt láthatja majd a közönség többek között azt is, hogy milyen kapcsolási technikával működik az automata-telefon.

Tanonciskolába utazó tanoncok menettíjkezdvezménye. A MÁV igazgatósága az iparügyi miniszter közbenjárására lehetővé teszi, hogy a lakóhelyükről hetenkint egyszer, vagy legfeljebb kétszer tanonciskolába járó tanoncok a havi kilenc, illetve öt utazáshoz a mérsékelt árú havi bérletjegyek egy menettírt utazásra eső részének alapulvétele mellett fizessék meg az egy hónapra eső menettíjat a kikötött korlátozások mellett. A menettíjkezdvezmény a menettírt utazásnak megfelelő árban, az előírt formájú jegyek alapján, csak abban a hónapban érvényes, amelyre váltattott és az iskolaigazgató által jogosított arcképes igazolvány alapján vehetők igénybe. Más kategóriákban ez a kedvezmény nem igényelhető. A kedvezmény igénybevételéért az iskolaigazgatóknál kell jelentkezni.

Budapest idegenforgalmának adatai a belgrádi Politika című lapban jelentek meg a minap. Hosszú cikkben ismertette e lap Budapest nagy idegenforgalmát, a város idegenforgalmi intézményeit és az általuk kifejlesztett nagyszerű propagandát. Megírja, hogy a magyarok nemcsak arra szorítkoznak, hogy magukhoz vonzzák az idegeneket, hanem gondoskodnak jó fogadtatásukról és szórakozásukról is. A tervszerű munka eredményeként a magyarországi látogatók száma a háború óta megsokszorozódott, úgyhogy ma már Budapest látogatóinak száma meghaladja a 300.000-et. Ezen a számon még a legutóbbi gyenge idegenforgalmi év is csak keveset tudott változtatni. A cikk elmondja, hogy milyen nagy jövedelme van Magyarországnak, illetve Budapestnek az idegen-

forgalomból és hogy ezzel szemben a propaganda aránylag milyen kevés pénzt emészt fel. Beszámol a cikk az újságírók budapesti vendéglátásáról és a legújabb „Budapest télen” akcióról is és azzal fejeződik be, hogy a Felvidék egy részének és Kárpátjának visszanyerése új feladatokat és új lehetőségeket jelent a magyar idegenforgalom számára.

A koresma üzletköre. N. nagyközségnek megyei várossá történt átalakulása nem érinti azoknak n.-i koresmáros iparosoknak az üzletköreit, akik iparuknak gyakorlására abban az időben nyertek iparendélyt, amidőn N. megyei város még nagyközség volt. Ennélfogva ezek a koresmáros iparosok iparukat N. megyei város területén továbbra is akként gyakorolhatják, hogy hideg ételeken kívül villásreggelire egyféle meleg húst, tojást és tojásból készült rántottát, továbbá mindennemű kolbászarút, ebédre és vacsorára egyféle levest, egyféle főzeléket, egyféle feltétet, egyféle (főtt vagy sült) húst és egyféle tésztát is kiszolgáltathatnak. Ellenben azok a koresmáros iparosok, akik iparendélyüket N. megyei várossá átalakulása után nyerték, csak hideg ételeket szolgálhatnak ki. (4.399/1940. I. — K. K. M.)

Ahol a borralaló nem volt szokásban, százalékos felszámítása nem kötelező, ennélfogva az olyan üzletben alkalmazott munkavállalóknak nagyobb fizetés jár. Emiatt sok helyen surlódások voltak. Pécsen pl. 8—10 olyan üzlet van, ahol a kiszolgálást a tulajdonos végzi, illetve kisebb számú alkalmazottak vannak és kiszolgálási díjat nem számítanak fel. A munkavállalók ezt sérelmesnek tartották és rra kérték a kereskedelmi minisztériumot, hogy ilyen üzemekre is állapítsák meg a legkisebb munkabéretet, ami meg is történt.

A Hangya marhahizlálót épít. A Hangya Szövetkezet tavasszal megkezdte a hódmezővásárhelyi marhahizlálótelep felépítését. A marhahizlálótelep céljaira a város 1600 négyszögöl területet ajánlott fel a szövetkezetnek. A tervek szerint a hízlálótelepen 50 marha részére lesz hely. A hízálás már a nyár elején megkezdődhet, időtartama három hónap lesz. A vásárhelyi gazdák így évente 200 darab állatot hízalhatnak a Hangya Szövetkezet hízlálótelepén.

Közzükségleti cikk forgalma. A m. kir. Kúria fellebbezési eljárás során a közzükségleti cikkek meghatározásával kapcsolatosan nagyjelentőségű döntést hozott. A m. kir. Kúria állásfoglalása szerint közzükségleti cikk minden olyan áru, melyet minden, a kultúra általános színvonalán álló ember, az élet rendes körülményei között, tekintet nélkül állására, műveltségére és vagyoni viszonyaira, — használ, sőt, amelyet az életsükséglet és célszerű kielégítése végett rendszeresen, vagy időnként használni kell.

Kötelezővé teszik a napraforgómag termelését. Nyersanyagellátás szempontjából igen fontos az olaj- és szappanipar közzükségletének biztosítása. A hazai olajmagtermelés nem volt elég ahhoz, hogy iparunk szükségletét teljes egészében ellássa. A földművelésügyi miniszter rövidesen rendeletet ad ki a napraforgómag kötelező termesztéséről. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a gazdák a tengeriföldek szegélynövényeként lesznek kötelesek napraforgómagot termelni. Ezenkívül minden tíz holdnál nagyobb összefüggő területen termelt tengeri után holdankint 30 négyszögölön kell majd napraforgómagot termelni.

Decemberben a betétállomány 62,4 millióval emelkedett. A Központi Statisztikai Hivatal az alábbi, 1939 december havi betétstatisztikai adatokat teszi közzé: A Pénzügyi Központ kötelekébe tartozó budapesti pénzügyintézeteknél és a Postatakarékpénztárnál elhelyezett összes betétek álladéka az elmúlt év december végén 1598,5 millió pengő volt, mely összességben a takarékbetétekre 726,2 millió, a folyószámlabetétekre pedig 872,3 millió pengő esett. Az előző hónaphoz képest a takarékbetétek álladéka 39,9 millió pengővel, a folyószámlabetétek álladéka pedig 22,5 millió pengővel emelkedett, főleg az időközi kamatoknak évvégi tőkésítése következtében.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Lidértejeji Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalón 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Árvíz

zúdult sok helyen a magyar mezőre, szántó-
földre, falvakra és városokra. Beomlott há-
zak, vízbefült háziállatok és elsodort ingó-
ságok hirdetik az ár romboló erejét. Ember-
emlékezet óta nem volt ilyen óriási az árvíz.
Igen sok fájdalom és temérdek gond szakadt
ezzel az árvízzel a magyar népre. A Duna,
Tisza és mellékfolyóinak, valamint tengerre
dagadt patakainak völgyében igen sok az
anyagi kár. Pedig az árvízveszedelem elhárítá-
sára és csökkentésére a hatóságok idejében
megtettek minden intézkedést. A polgári
lakosság a kirendelt katonasággal együtt
éjjel-nappal megfeszített munkával dolgo-
zott a veszélyeztetett gátakon a veszedelem
elhárítása végett. De a veszedelmet nem min-
denhol sikerült elnyomni.

Remélhetőleg a víz pár héten belül vissza-
húzódik az elöntött vidékekről és ekkor az
eltűnt hajlékok, elpusztult állatok és kiön-
tött vetések sürgős pótlását rendeli el a kor-
mány.

Elsősorban a hajléktalanná vált családok
azonnali megsegítéséről és elhelyezéséről gon-
doskodnak, valamint a romba dőlő házak
újjaépítéséről és a víztől megszabadult szán-
tóföldek bevetéséről.

Mint értesültünk, a kormánynak az a szán-
dékja, hogy a még felhasználható vetésterü-
leteken a tavaszi vetési munkálatokat a leg-
rövidebb időn belül minden rendelkezésre
álló erővel elvégezteti.

A pénzügyminisztérium pedig aziránt in-
tézkedik, hogy vármegyénkint a gazdasági
bizottságok állapítsák meg az árvíz eltakaró-
dása után azt az időpontot, amikor a kár-
bejelentéseket kell megtenni a károsultaknak.
A minisztériumnak az a terve, hogy a kár-
bejelentés hatósági ellenőrzés mellett történ-

jék. Erre az adóelengedés vagy adócsökken-
tés szempontjából lesz szükség. Az árvíz
okoza súlyos károk terheit a kormányzó

szívünkhöz szóló szövege törölje le mielőbb!
Adjon mindenki annyit, amennyit meg nem
érez, de adjon!

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete

március 27-én tartotta tizenkilencedik évi köz-
gyűlését a Britannia-szálloda díszes kupolatermé-
ben Malosik Ferenc elnök vezetésével. A főváros
részéről dr. Felkay Ferenc tanácsnok jelent meg
a közgyűlésen.

Az elnök megnyitó beszédében elsősorban
Kormányzó Urunk húszéves országjáról emlé-
kezett meg. Kiemelte, hogy a két évtized alatt
fölemelte eselést, megtépett nemzetünket és
böles magatartásával országunk elvett területé-
nek egy részét visszaszerezte és kiterjesztette
határunk más részét a Kárpátokig. Határozott
és céltudatos kormányzásával biztosította orszá-
gunknak a béke áldásait és a mai válságos
időkben is őrt áll nemzetünkért. Kérjük a jó
Istent, óvja meg Őt nemzetünknek és adjon
erőt, hogy történelmi hivatását betölthesse.

Az elnök indítványára a húszéves országjárás
jubileumát jegyzőkönyvben örökítették meg.
Bejelentette az elnök, hogy ez évforduló alkal-
mából hódoló táviratunkért a kabinetiroda érte-
sítése szerint a Főméltóságú Ur köszönetét nyil-
vánította.

A közgyűlés-Holub Rezsőnek, Németh Aladár-
nak és az időközben elhunyt Löhnert Mátyásnak
ítélte oda közhasznú és eredményes munkássá-
guk elismeréséül az ipartestületi érmet.

Holub Rezső megköszönte kartársainak, hogy
a kitüntetésre méltónak találták és ígéretet tett,
hogy a jövőben is az ipar érdekeit fogja szolgálni.

Németh Aladár pedig az iránt intézkedik, hogy
ünneplést magáról, hogy a kitüntetés elsősorban
hitvesének, a vendéglősasszonynak szól, aki
kiváló ízléssel segítette szállodáját és vendéglő-
jét a mai színvonalra jutni. Szól a kitüntetés a
munkatársainak, akik lelkiismeretességgel és szív-

vel teljesítették kötelességüket s jó hírt szereztek
szállodájának és vendéglőjének.

A múlt évi jelentés ismertetése után Grósz
Ödön elismeréssel mondott köszönetet az ipar-
testület vezetésének eredményes működéséért.

Majd Spolarich György szólalt fel, aki a többi
között előadta, hogy a vendéglátó ipar legsúlyo-
sabb baja ma az elmúlt augusztusi áruk rögzítése.

Dr. Felkay tanácsnok ígéretet tett, hogy a
székesfővárosi statisztikai hivatal vezetőjénél
közbe fog járni, hogy az idegenforgalmi adatok
feldolgozásánál a jövőben legyen figyelemmel
az ipartestület javaslatára. Továbbá kilátásba
helyezte, hogy az árrögzítés kérdésében az árkor-
mánybiztos úrnál a főváros segítségére lesz az
ipartestületnek, hogy ennek a kérdésnek a ren-
dezésével megmentsük a vendéglősipart az anyagi
összeomlástól. Ugyancsak segítségére lehet a
főváros az ipartestületnek a gyermeknevelési
pótlék járulékának méltányosabb rendezésénél is.

A felmentvény megadása után a közgyűlés
alapszabálymódosítást fogadott el, amely szerint
a tagokat öregkorukban évi 300 pengővel kívánja
biztosítani.

Iparjogosítvány nélkül bornak árusítása. Korcs-
maipar jogosulatlan gyakorlása miatt az 1922. évi
XII. t.-c. 39. §-a és 127. §. 1. pontja alapján
folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási
Tanács a másodfokú ítélet minősítő részét oly-
képpen változtatta meg, hogy terhelt cselekménye
a borkereskedés jogosulatlan gyakorlásának ki-
hágását valósítja meg, mert terhelt a vád tárgyává
tett azon cselekményével, hogy iparjogosítvány
nélkül bort árusított, nem a korcsmaipar, hanem
a borkereskedés üzletkörébe tartozó ipari tevő-
kenységet fejtett ki.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A bor- és sörügynöki szakmára való átképző tanfolyam szervezése.

Az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyei Kormánybiztosának 45.862/1940. ÉMK. számú rendelete.

Az 1939. IV. t.-c. 17. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása következtében a bor- és sörügynöki állások betöltéséhez szükséges elméleti és gyakorlati szakismeretek elsajátítása céljából átképző tanfolyam szerveztetik.

A tanfolyamra 30 hallgató nyer felvételt.

A tanfolyam három hónapig tart, elméleti és gyakorlati részből áll.

A tanfolyamon való részvétel díjmentes.

A tanfolyam hallgatói a tanfolyam ideje alatt mindaddig, amíg azon tényleg részt vesznek, havi 100 pengő tanulmányi segélyben részesülnek.

Amennyiben a tanfolyamra felvett hallgatók az előírt tanulmányi kötelezettségüknek bármilyen vonatkozásban nem tesznek eleget, avagy kifogás alá eső magatartást tanúsítanak, ez a körülmény a tanulmányi segély beszüntetését vonja maga után.

A tanfolyam hallgatói a tanfolyam elméleti részének befejezése után vizsgát kötelesek tenni, amely alkalommal azok, akik nem mutatnak kellő tanulmányi eredményt, vagy kielégítő szorgalmat, a tanfolyamról eltávolíttatnak.

A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatóknak jutalékos sör- és borügynöki minőségben vidéken való foglalkoztatása biztosítva van.

A tanfolyamra felvettek nyilatkozatot tartoznak kitölteni, hogy a tanfolyam sikeres elvégzése esetén a sör- és borkereskedelmi szakmában, mint jutalékos ügynökök működnek.

A tanfolyamra csak az 1939. IV. t.-c. alkalmazása szempontjából nem zsidónak tekinthető és legalább négy közép- vagy középfokú iskolai

végzettséggel rendelkező 24—35 év közötti magyar állampolgárok nyerhetnek felvételt. A felvételnél a bortermelő vidékről pályázók előnyben részesülnek.

Felhívom mindazokat, akik a fentebb megállapított iskolai képzéssel rendelkeznek és a sör- és borügynökségre hajlamosak, hogy a tanfolyamra való felvétel iránti kérelmüket folyó évi március hó 31-ig írásban jelentsék be hozzám (Budapest, V., Klotild-u. 10/c.).

A kérvények bélyegmentesek.

A bejelentésben fel kell tüntetni a jelentkező nevét, születési helyét és idejét, vallását, apja, anyja nevét és vallását, pontos lakhelyét, családi állapotát, iskolai végzettségét, valamint, hogy a folyamodó legmagasabb képzése alapjául szolgáló vizsgát milyen eredménnyel tette le. Bejelentendő továbbá, hogy a folyamodó katonai szolgálatának eleget tett-e, végül az értelmiségi munkanélküliek nyilvántartása céljából kibocsátott 42.134/1939. ÉMK. számú rendeletben előírt jelentkezési kötelezettségének eleget tett-e, ha nem, milyen okból. Amennyiben ez ideig nem tett eleget jelentkezési kötelezettségének, kérelméhez aláírva csatolni tartozik egyidejűleg fenthivatkozott rendelet értelmében az értelmiségi munkanélküliek által kitöltendő — a mellém rendelt hivatalból beszerezhető — személyi lapot.

A pályázók közül a tanfolyamra felvettek behívásukról az összes tudnivalók közlése mellett, kellő időben értesítést fognak kapni.

Budapest, 1940. évi március hó 15-én.

MI UJSÁG?

A jugoszláv vendéglátóipar képviselői Budapesten. A jugoszláv országos szállodás és vendéglős szövetség elnökének és főtitkárnak vezetésével 12 városból ideérkezett vendégek négy napig tanulmányozták Budapestet, a szállodákat, éttermeket, a nagyvásártépet, a Községi Élelmiszerüzemet, a kőbányai sörgyárak és a budafoki állami pincegazdaság telepeit. Különösen a magyar ételkülönlegességek iránt érdeklődtek, amelyeknek kis alkalmi kiállítását a városligeti Gundel-étteremben láthatták. Tartózkodásuk utolsó napján megkoszorúzták a Hősök emlékművét. Szaktanácskozásuk is volt Marenych Ottó elnökletével és Németh Aladár előadó hosszabb beszédet több határozati javaslat követte. Kimondták, hogy jelentősebb vízumkedvezmények biztosítását kérik, évenként tíz-tíz szállodai és vendéglői alkalmazotti személyzeteseréjét hajtják végre és a propaganda-anyag állandó cseréjét is megszervezik. A Magyar Szállodaigazgatók Köre, a Gyógyhelyi Bizottság, a margitszigeti Palatinus Szálló, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete, valamint az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség vendégelte meg a jugoszlávokat, akik két csoportban utaztak haza.

Idegenforgalmi előadás volt a minap Kassán. A megnyitó beszédet Pohl Sándor dr., Kassa polgármestere mondotta, aki József Ferenc főherceget mint a magyar idegenforgalom első számú nagykövetét üdvözölte, aki külföldön tartott előadásaival nemcsak a magyar idegenforgalomnak tett elvülhetetlen szolgálatokat, hanem a szent-

ÉRTESÍTÉS.

A berettyóújfalui „Bihar” vendéglő és szállodai üzem

Jáhn A. Ottótól átvenni szándékozom, felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket 5 napon belül hozzám (Berettyóújfalubethlen-tér 2.) jelentsék be, mert később nem vehetem figyelembe és anyagi felelősséget nem vállalok. **Habina Ferenc**

istváni birodalom eszméjének megismerésével is felbecsülhetetlen munkát végzett. Ezután vázolta azt a nagyarányú programot, amelyet Kassa városa az idegenforgalom fejlesztése érdekében a közeljövőben megvalósít. A város kiépíti a Bankóra és az Ottliára, erre a két gyönyörű kirándulóhelyre vezető autótutat, hamarosan megkezdik a főváros 400 személyes üdülőjének építését, a Lajos-forrás kiépítését, a múzeum fejlesztését.

Saját Készítésű

kerthi fix- és összecsukható vasszékek, asztalok, csőágyak, összecsukható vendégágyak

nagy választékban kaphatók
VINCE ISTVÁN BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 26. SZÁM

a hatalmas könyvtár megszervezését, valamint a sport- és kulturális előadások rendezését.

Ezután József Ferenc kir. herceg a magyar idegenforgalom általános kérdéseit ismertette.

Majd Zichy Nándor gróf a Felvidéknek a magyar idegenforgalomba való bekapcsolódásáról tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy főképp

Eladó domoszlói bor

120 hektoliter 12°-os fehér, betonút mellett

Vastag Gyula

PESTSZENTERZSÉBET, BÁ KŐCZI-U. 11. TELEFON: 347-944

a belső forgalmat kell fejleszteni. A külföldi idegenforgalom ugyanis a háborús helyzet következtében megesappant, míg a belső forgalom konjunktúra előtt áll.

A családi pénztárak első hat hónapjáról maga Varga József iparügyi miniszter adott számot a képviselőházban, ahol bejelentette, hogy a családi pénztárak 2748 munkaadót, 310.129 munkavállalót és 238.544 gyermeket tartanak nyilván.

Móron

(Fejér megye)

130 hl 1939. évi termés, óhegyi józamatú, kb. 14 malligános

bor eladó,

1940. évi szeptember 1-ig pince- és hordóhasználatával együtt.

Ugyanott kb. 65 hl 11½ malligános

homoki szőlőbor

is kapható.

Bővebbet

Kisbéri Takarékpénztár, Kisbér.

A januártól júliusig, tehát hat hónap alatt kifizetett gyermeknevelési pótlékok összege kerekén hét millió pengő volt. A gyermeknevelési pótlék kezelésével egyébként nyolc szakmai pénztár foglalkozik az egész országra kiterjedő illetékességgel. A m. kir. iparügyi miniszter 7893/1940. XIII. szám alatt az 1938. XXXVI. t.-c. 7. §-a alapján — ügyis, mint a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszter — a gyermeknevelési járulékegység mérvét az 1940. évi január 1-től december hó 31-ig terjedő számadási évre 50, azaz ötven pengőben állapította meg. (Az 1939. évben a járulékegység 48 pengő volt.)

Eladó vagy bérbeadó

Hévízszentandrásan egy jó forgalmú (Lakics-féle)

vendéglő

és

szálloda.

...

Bővebbet

a Vármegyei Bank és Takarékpénztár R.-T.-nál

Zalaegerszegen.

Mindenki tudja, hogy nem költséges passzió, nem ártalmas szenvedély az osztálysorsjáték, hanem igen nagy fontossága van az ország gazdasági életében. Az osztálysorsjáték feladata, hogy mindenki — a legszélesebb néprétegekben is — felelősséget vállaljon az önbizalmat és életösztönt, kedvet és reménységet fejlessze, fokozza. A m. kir. osztálysorsjáték állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll. Közel 10 millió pengőt sorsolnak ki öt hónap alatt. A sorsjegyek fele nyer. Az új 44. sorsjáték április 6-án kezdődik. Főnyeremények: 400.000, 300.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 2 drb 40.000, 30.000 pengő, 21 drb 20.000, 32 drb 10.000 pengő, stb.

TÖRLEY

TALISMAN CASINO RÉSERVE

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

Egy biztos

csak az nyerhet, akinek
osztálysorsjegye van

az

április 6-án

kezdődő új m. kir. osztálysorsjátékra.

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben

700.000

pengő nyerhető.

Hivatalos sorsjegyárak:

Egész P 28.—, fél P 14.—, negyed P 7.—, nyolcad P 3.50

A borpiac árai szilárdak. A leggyengébb minőségű bor ára Malligand-fokonként 3 fillér. Jobb minőségű borokért többet fizetnek. A kereslet állandóan nagy.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete Mészáros Győző elnöklésével tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen a kávéosok aktuális problémájáról volt szó. A kávéipar súlyos helyzetben van, az elmúlt év folyamán több adóemelés sújtotta a kávéosokat. Ma már ott tart az ipar — mondotta Mészáros Győző —, hogy egyes tagok italméresi illétéke eléri, sőt meg is haladja a reá kivetett egyenesadók összegét. Az elnök bejelentette, hogy az árelenőrzés országos kormánybiztosa a múlt év augusztus 26-án érvényben lévő eladási árakat maximális áraknak tekinti, melyek túllépése árdragítás, majd sajnálatát fejezte ki afölött, hogy idén a szilveszteri áremelést sem engedélyezték. Szó volt az espressók versenyéről, majd az ipartestület szociális ténykedéséről.

Vendéglő, étterem, szálloda bérbeadó

strandfürdővel vagy anélkül nagy gyártelep mellett. Érdeklődni lehet HOLLÓSNÁL, Pétfürdőn.

amellyel szegénysorsú egyetemi és színiakadémiai hallgatók részére az ipartestület egyes tagjai az egész tanéven át naponta ingyen reggelit és uzsonnát adnak. A közgyűlés elfogadta a jelentést, a jövő évi költségvetést s megadta a felmentvényt a vezetőségnek, majd több hozzászólás mellett a százalérendszer módosításának indítványát tárgyalták. A Nemzeti Munkaközpont indított ugyanis nemrég mozgalmat abban az irányban, hogy a vendégek által fizetett 15%-os borra való megváltást ne az eddigi módszer szerint osszák szét, amely a főpincérnek 40%-ot, a kiszolgálóknak pedig 60%-ot juttatott, hanem olyan módon, hogy a kiszolgáló pincérek magasabb jövedelemhez jussanak. A kávéipartestület közgyűlése hivatalos felszólításra tárgyalta ezt a kérdést. Végső határozatot nem hoztak ez ügyben, hanem a döntést az előljárási ülés hatáskörébe utalták, több kávéháztulajdonos általános tetszéssel fogadott felszólalásában azonban az eddigi százalékosztás fenntartásának szükségességét hangoztatta.

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: Tuszádi Elthes Gyula dr. egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Bauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

Letörték a Pestszenterzsébet felé irányuló bor- és húscsempészést. Pestszenterzsébet város képviselőtestülete Majai Ferenc polgármester elnöklésével közgyűlést tartott. A képviselőtestület köszönetét fejezte ki a rendőrkapitányság vezetőjének, mert erélyes intézkedéseivel teljesen letörte a város felé irányuló bor- és húscsempészést. Ezáltal a város ebben az évben már 100.000 pengő többletbevételhez jutott.

„A magyar néptáplálkozás” címmel a földmivélsügyi minisztérium érdekes kiadványt bocsátott ki. A füzet mintegy 50 olyan étel leírását tartalmazza, amely az egyszerű háztartásokban is belföldi eredetű terményekből, főleg burgonyából, az újabban népszerűvé vált burisból, valamint tejfölből és tejtermékekből készíthető. Mindezek alkalmasak arra, hogy az egyszerű néposztályok étrendjét olcsó és egészséges ételekkel gazdagítsák.

ELADÓ

a kecskeméti

„BERETVÁS”

SZÁLLODA, ÉTTEREM
ÉS KÁVÉHÁZ épülete.

Felvilágosítást ad

a Kecskeméti Népbank

Járda foglalkozási engedélyek ügyével foglalkozott a minap a kávéosok ipartestületének előljárársága. Elhatározta, hogy emlékiratot készít a járda dobogók és terraszok engedélyezése ügyében a polgármesterhez. Az ipartestület hangoztatja, hogy a kávéházi terraszok megszüntetése vagy megszüntetése elsősorban a főváros közönségének az érdekeit sérti. Mint értesültünk, nincs szó a kávéházi és vendéglői terraszok megszüntetéséről, hanem csupán arról, hogy ott, ahol a gyalogos közönség közlekedési biztonsága és a zavartalan gyalogforgalom érdeke kívánja, keskenyebb terület engedélyeznek a gyalogjárdából.

A korcsmáros lehet-e szatócs, mészáros vagy hentes?

A szeszitalok mezőgazdasági terményekért, állatokért, állati termékekért árusításának, továbbá a korcsmaipar és a mezőgazdasági termékkel, állattal, vagy állati termékkel kereskedés együttes gyakorlásának eltiltásáról szóló 47.088/1939. K. K. M. számú rendelet alkalmazása szempontjából mezőgazdasági termény alatt a mezőgazdaság keretében termelt összes terményeket, állatok alatt a mezőgazdaság keretében tenyésztett vagy tartott összes állatokat, állati termékek alatt pedig ezekből az állatokból nyert termékeket kell érteni.

E rendelet 2. §-ának helyes értelmezése mellett nincsen jogi akadálya annak, hogy korcsmáros a szatócsipar vagy a vegyeskereskedés gyakorlására iparigazolványt kapjon, mert — a szatócs és a vegyeskereskedő üzletének szokásos keretein belül egyéb árucikkek mellett a fogyasztók elsőrendű szükségleti tárgyai közé tartozó egyes mezőgazdasági termények, esetleg egyes állati

Nem lesz drágább a rizs. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa a múlt év novemberében megállapította a japán rizs árát. A kereskedők az ármegállapítást séreimesnek találták, mert a kiskereskedők haszna a rizsnél kilónként nyolc fillér, ami 10%-nak sem felel meg. Ezért felterjesztéssel fordultak a kormánybiztoshoz és kérték az árak újra való megállapítását. A kormánybiztos most ezt a kérelmet elutasította.

Közsükségleti cikk-e a bor az ármegállapítás szempontjából. Bortermelői körökből számosan fordultak kérdéssel az érdekképviseletekhez, vajjon az ármegállapításokkal kapcsolatban nem fogják-e a bort olyan közsükségleti cikknek minősíteni, amelyre az árdragítási visszaélésekről szóló törvény alkalmazást nyerhet. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete felvilágosításért fordult ez ügyben a földmivélsügyi minisztériumhoz, ahonnan már megérkezett a válasz, amely többek között a következőket tartalmazza: Az árelenőrzés országos kormánybiztosa a termelői borárak emelkedése kapcsán sem a multban nem indított, sem a jövőben nem indít bűnvádi eljárást. A kormánybiztostól vett értesülés szerint a bor nem tartozik azok közé a mezőgazdasági termékek és termények közé, amelyeknek árát a múlt évi augusztus 26-iki színvonalon rögzítettek. Ami azonban a kérdésnek a borkereskedelemre vonatkozó részét illeti, a kormánybiztos nem tartaná indokoltnak, hogy abban az esetben, amikor a borkereskedelem terén mutatkozó ár-emelkedés nem szolgálja egyben a bortermelők hasznát, a fenti eljárást kövessék.

Felhívjuk figyelmét

az újonnan forgalomba került kitűnő és olcsó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszés szerint fűszerezhető, mivel nem fő széjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS”

igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olcsó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t. Gyártja:

Budapesti képviselő:

Molnár és Kozma

IX., Ráday-utca 3. sz.

Telefon: 384-318.

István-malom, Debrecen.

☛ Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél ☛

termékek árusításával is foglalkozhat ugyan, üzletkörének ez a része azonban nem lehet olyan terjedelmű, amely megokolta tenné a szóbanlévő rendeletnek ilyen esetre alkalmazását.

Annak sincs továbbá akadálya, hogy a korcsmáros külön iparjogositvány alapján egyúttal a mészáros- vagy a hentesipart is gyakorolhassa, mert — bár az állatok húsa is kétségtelenül állati termék — az életben sem a mészáros, sem a hentes nem tekintik állati termékkel, közelebből hússal kereskedőnek, hanem olyan iparosnak, aki élőállatot vásárol, azt levágja vagy leszúrja, húsát, szalonnáját, stb. feldolgozza és értékesíti.

Tehát gyakorlati szempontból sem lenne indokolt szigorúbb álláspontra helyezkedni, mert annak a korcsmárosnak, aki egyúttal a mészáros- vagy hentesipart is gyakorolja, a termelők csak élőállatot szoktak megvételre kínálni, húst, szalonnát, stb.-t nem. (665/1940. K. K. M.)

Tűzharcos elnevezés. A honvédelmi miniszter a tűzharcos elnevezés használatának szabályozása tárgyában 1826. sz. alatt körendeletet adott ki, amelynek ipari és kereskedelmi vonatkozásai is vannak, amennyiben szabályozza, hogy a tűzharcos elnevezést az üzletek megjelölésére mikor szabad használni. A rendelet 5. paragrafusa szerint iparos vagy kereskedő, ideértve a kereskedelmi társaságokat is, tűzharcos elnevezést, vagy ezzel azonos értelmű más megjelölést akár a tulajdonos személyének, akár az üzlet minőségének megjelölésére a cégben s a vállalat egyéb megjelöléseiben, mint például cégtáblán, üzleti nyomtatványokon, vagy hirdetésekben, csak a kereskedelem- és közlekedésügyi, illetőleg iparügyi miniszter engedélyével használhat. Csatolni kell az illető folyamodó Károly csapatkereszthez való jogosultságát tanúsító igazolványt és hatósági erkölcsi bizonyítványt. A miniszter az engedélyezést tárgyában a honvédelmi miniszterrel egyetértve határoz. A tűzharcos elnevezés használatára engedélyt csak igazolt tűzharcosnak adnak. Részvénytársaság ilyen engedélyt nem kaphat, más kereskedelmi társaság pedig csak abban az esetben, ha minden egyes tagja igazolt tűzharcos.

Új szállodák a Balatonon. A balatoni vendéglátás fejlődése érdekében szakkörök régóta sürgetnek új, korszerű szállodákat. Most végre néhány nagyszabású terv jut a megvalósulás stádiumába. Így Badaacsonyan Esterházy Pál herceg kíván százszobás luxusszállodát építtetni, Siófokon az Ertl-fivérek kezdik meg tavasszal egymillió pengő tőkével szállóépítkezésüket, Balatonfüreden pedig, a fővárosi üdülő mellett százszobás luxusszállodát tervez egy tőkés csoport.

Iparosok gyógytelepei. A balatonfüredi gyógyház igénybevételének II-ik csoportja május hó 1—28-ig tart. Erre a jelentkezési határidő április hó 10-én jár le. A hévízszentandrási gyógyház ingyenes csoportjára a Központ május hó 1—28-ig utalja be az arra rászorulókat. Jelentkezési határidő ugyancsak április hó 10. Beteg és gyógyulásra szoruló iparosok jelentkezhetnek: IPOK, Budapest, VII., Erzsébet-körút 9—11., I. 3.

Csökkentik a pilseni sör szeszartalmát. A védnökség az élelmiszerellátásban újabb takarékosági intézkedéseket léptetett életbe. A hússal való takarékoskodás céljából a cseh-morva mézszárosok elhatározták, hogy eddigi hűskészletük 50 százalékat a Német Birodalomból beszerzett olesó hallal pótolják. A sörgyárakat viszont kötelezték, hogy a sör szeszartalmát pilseni sörnél 3·5, a többi sörnél 2·8 százalékkal csökkentsék.

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam. Az Ipartestületek Országos Központja a m. kir. iparügyi miniszter 23.819. sz. rendelkezése értelmében minden hónap elején tíz előadói és több kérdező órából álló ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon szakelőadók ismertetik, illetőleg összefoglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes iparjogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, fizetések szabadságra, stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az előadások minden nap este 6, illetőleg 8 órától az IPOK (Budapest, VII., Erzsébet-körút 9/11., I. 3.) előadói termében tartatnak meg. A tanfolyam részvételi díja 4—pengő. Jelentkezni lehet mindennap délelőtt 9—2-ig az Ipartestületek Országos Központja hivatalos helyiségében.

Hollywoodi magyar vendéglő. Király Ernő, a magyar operettszínházok annakidején rendkívül népszerű honvivánja eladta newyorki vendéglőjét és Hollywoodba költözött, ahol ugyancsak vendéglős lett: megteremtette a filmváros magyar vendéglőjét. A hollywoodi magyar vendéglő megnyitása ünnepi keretek között folyt le. Az asztalokat magyar virágok, rezeda, muskátli, nefelejts díszítették, amelyeket Király Ernő a megnyitó alkalmából Biller Irén kertjéből kapott. A menü első fogása bográcsgulyás volt, azután túrós rétes következett. Több felköszöntőt is mondtak, amelyek közül nem egyet könnyes szemmel hallgattak végig az idegenbe szakadt magyarok. Több mint félszázan jelentek meg Király Ernő vendéglőjének felavatásán, a Hollywoodban tar-

tózkodó magyar írók, művészek valamennyien ott voltak.

A hámozott narancs árusítása. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.326/1940. K. K. M. számú rendelete. Az 1922: XII. törvénycikk 58. §-ában kapott felhatalmazás alapján a hámozott narancs árusításának tiltása tárgyában a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem: 1. §. Nyers narancsot hámozottan kiszolgáltatni (árusítani) nem szabad. 2. §. Az 1. §-ban megállapított tilalom nem vonatkozik a vendéglőkben, kifőzökben, kávéházakban, kávémeréseknél, tejivócsarnokokban, korcsmákban és cukrászdákban az üzlethelyiségben elfogyasztás céljából a fogyasztó kívánságára hámozottan kiszolgáltatott narancsra. Az üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra ellenben a felsorolt üzlethelyiségekben sem szabad nyers narancsot hámozottan kiszolgáltatni. 3. §. (1) Aki az 1. §-ban, illetőleg a 2. § második mondatában megállapított tilalom ellen vét, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő. (2) Az (1) bekezdés alá eső kihágás büntetése tizenöt napig terjedhető elzárás, ha azt olyan egyén követte el, aki ilyen kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el. (3) A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíróóság hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. t.-c. 59. §-a első bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert kell szakminiszternek tekinteni. (4) A pénzbüntetés tekintetében az 1928: X. t.-c. rendelkezései irányadók. 4. §. A jelen rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

A pétervásárai járás főszolgabírájától.

1946. kih. 1938.

Ítéletkivonat.

Kálmán Imréné, 46 éves, izr., férjes korcsmáros, nógrádkalászi születésű szuhai lakost azért, mert Szuha községben, 1938 szeptember 30-án direkttermővel háziasított bort hozott forgalomba, illetve a bor tartályát nem jelölte meg, az 1936: V. t.-c. 15. és 20. §-aiba ütköző kihágás miatt az idézett t.-c. 49. §-a alapján az 1928. X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával 10 napi elzárást helyettesítő 25 pengő pénzbüntetésre ítélem és 20 pengő állami ellenőrzési díj és 4 pengő borvizsgálati díj megfizetésére köteleztem, a bor elkobzását és az ítélet kivonatának közzétételét elrendeltem. Az ítélet jogerős.

Pétervására, 1940 március 16.

Olvashatatlan aláírás
tb. főszolgabíró.

M. kir. rendőrség hatvani kapitánysága.

256/1939. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A hatvani m. kir. rendőrkapitányság rbbírája **Rényi Jenő** hatvani vendéglőst azért, mert vendéglőhelyiségének söntésében csemegebort külföldi bor címen árusított, valamint raktáron talált szekszárdi bikavérnek címkéjén a töltési helyet nem tüntette fel, továbbá nem tüntette fel a palackozott csemegebort-töltő cégnek-nevét sem s az ürmösnek és tokaji bornak megjelölését elmulasztotta, az 1936: V. t.-c. 12., 20., 23. §-aiba ütköző kihágás miatt 10 P pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte továbbá az eljárási költségek megfizetésére és az ítélet kivonatának közzétételére.

Hatvan, 1939 július hó 7-én

Lehotay Barna s. k.
m. kir. rendőrfogalmazó,
rbbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
lidértejedí Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A Nemzetközi Vásár

a harmincöt év óta rendezett árumintavásárok között a legnagyobb és leggazdagabb. Az ipari technika óriási fejlődésével állunk szemben. Az ipari divat, amely vonatkozik nemcsak a textilre, hanem a vasiparra, elektromosságra, sőt az élelmiszerre is rengeteg változást hozott egy év leforgása alatt.

Következménye ez a megváltozott időknek, megváltozott gazdasági követelményeknek, az anyaggal való takarékoságnak és a technika hatalmas fejlődésének, amely a múlt év óta igen sok vonatkozásban végbement.

A magyar gazdasági élet érezte tehát, hogy ezekben a válságos időkben a Budapesti Nemzetközi Vásár mindent összefogó nagy piacán találkozniok kell, hogy szemlét tartsanak egymás felett és felkészüljenek a jövőre.

De hatalmas ösztönzést adott ennek a vásárnak az a tény, hogy ebben az évben ünnepli Főméltóságú Kormányzó Urunk húszéves országglását a nemzet. A dolgozó Magyarország úgyszólván néma, de mégis beszédes tüntetésnek szánta az idei Nemzetközi Vásárt, különösen azért, mert amikor Főméltóságú Urunk megtiltotta a hangos ünneplést: a dolgozó ország össze nem beszélve, a munkazubbonyból csinált ünneplőt.

Az idei vásár a dolgozó Magyarország húszéves munkájának eredményeit tünteti fel. Az idei vásár a béke vására. A háborús felkészültség vására. A pótanyagok gyártására is berendezkedett magyar ipar vására. Az idei vásár a külkereskedelmi helyzettel számoló magyar termelés vására és a magyar önellátás nemzeti önbizalmunkat fokozó nagy bizonyágtétele.

A vásár területén a m. kir. kormány felüggesztette a hústalan napokat. Ennek folytán különösen gazdag a húsaruk csoportja,

amelyben a múlt évvel szemben rendkívül előre törtek a kassai sonka- és egyéb húsaruk, viszont a gyulai áruk tartják régebbi pozíciójukat.

A borkiállítók az összes magyar borvidékeket illusztrálják. Így kiállításra kerültek a tokaji, szekszárdi, badacsonyi, csengődi, egri és somlóvidéki borok. De igen nagy mennyiségben szerepelnek egyéb borvidékek is.

Az élelmiszercsoport keretében kerültek kiállításra továbbá szárított zöldségek, növényhúsok, a hántolt búzából készült magyar rizs, amelyet „Buris“-nak neveznek. A kü-

lönböző magyar teák, amelyek külföldön nagy keresletnek örvendenek, a pótkávék és különböző szörpök.

Természetes, hogy a likőrök, barackpálinkák, sajtok, túrók, péksütemények, mézeskalácsok és kiváltképpen a közkedvelt Törley-pezsők kerültek szintén bemutatásra.

A Dreher-sörgyár zsupfedeles alföldi hangukatú halászesárdában látványos sörkillítást rendezett be.

Adja az Ég, hogy a nemzetközi vásáraink továbbra is ilyen fejlődést érjenek el, mint az ide!

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete

annakidején, mult évi november hó 24-én az étlapok csökkentésére hívta fel tagjait.

Az elnökség a havonta beküldött és egyébként megszerzett étlapok útján ellenőrizte a határozat megtartását.

Azokat a tagtársainkat, akik ezen korlátozáson túltették magukat és továbbra is a régi, főlösen bő étlappal szolgálták ki vendégeiket — esetről-esetre figyelmeztette e határozatra, amely figyelmeztetésnek azonban nem volt kielégítő és megnyugtató eredménye.

Erre az elnökség a határozatot és a figyelmeztetéseket semmibe vevő tagokat a Szék elé utalta.

A Szék folyó év április 12-én foglalkozott ezzel a földattal és beható tárgyalás után egyhangúan a következő határozatot hozta:

A Szék sajnálattal állapította meg, hogy egyesek miatt az előjáróság határozata nem volt eredményesen végrehajtható, holott ez tagjaink gazdasági előnyére szolgált volna.

Mint hogy mind többen voltak, akik a régi étlapot adták vendégeik kezébe és emiatt a vendégek egyrésze azoktól a vendéglősöktől, akik a határozathoz tartották magukat, arra hivatkozva, hogy más (megnevezett) vendéglőkben

bővebb választék áll rendelkezésükre, elmaradtak, ezáltal súlyosan megkárosodtak.

Megállapította a Szék, hogy a határozat ellenére dolgozó tagtársaink ezen eljárásukkal megsértették a testületi fegyelmet, az ipar általános érdekét és vétettek a kari együttérzés ellen s ezért ellenük megtorló eljárást kellene megindítani. Azonban a mai feszült általános helyzetet nem tartja alkalmasnak arra, hogy tagtársaink jelentékeny csoportja ellen eljárjon, azért úgy határozott, hogy ezen határozat megmásítását ajánlja az előjáróságnak és nyilvánosan fölkéri Varga József kereskedelemügyi miniszter urat, ha szükségesnek ítéli az étlapkorlátozásról szóló rendelettervezetét, ahogyan azt véleménynyilvánításra testületünknek is leadta, sürgősen léptesse életbe.

Felvidéki lakosok mestervizsgálata. Addig, amíg a kassai kereskedelmi és iparkamara területén a mestervizsgáló bizottságok nem alakíthatók meg, az ott lakó egyének mestervizsgálatát a lakóhelyükhöz legközelebb eső kamara kebelében működő mestervizsgáló bizottság bonyolítja le. Az ilyen módon figyelembejövő kamara a mestervizsgálat foganatosítása iránt a 30.000/1936. Ip. M. sz. rendelet 21. §-a szerint intézkedik.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az Ipartestületek Orsz. Központja

méltányolva azt a sokoldalú és értékes szolgálatot, nemkülönben azt a hatósági teendőt, amelyet az ipartestületi jegyző végez, felterjesztéssel fordult a pénzügyi kormányzathoz és kérte, hogy az ipartestületi jegyzők, általában az ipartestületi alkalmazottak az adóztatás szempontjából a közalkalmazottakkal azonos elbírálás alá kerüljenek.

A kérelemre a székesfővárosi pénzügyigazgatóság 59.637/I/1940. sz. alatt az alábbiakról értesítette az IPOK-ot:

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság értesíti, miszerint a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi március hó 4-én kelt 65.257/1939—VII. sz. leiratával azon kérelmét, hogy az adóztatás szempontjából az ipartestületi alkalmazottak a közalkalmazottakkal azonos elbírálás alá essenek, teljesíthetőnek nem találta.

Ugyanis az ipartestületi alkalmazottak szolgálati viszonyaiból származó kötelezettsége és joga nem tekinthető közjogi, hanem tisztán magánjogi természetűnek és ezt a jogot és kötelezettséget az érdekeltek kétoldalú jogügylete szabályozza s így rájuk nézve a magánalkalmazottak szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezések az irányadók.

Miután csakis ezek az irányadók, az ipartestületi alkalmazottak jövedelemadó szempontjából nem tekinthetők közalkalmazottaknak s így 3600 pengőt meghaladó illetmények esetén a J. V. H. Ö. 5. §-a 1. bekezdése 10. pontja értelmében jövedelemadó kötelesek.

Noha a székesfővárosi pénzügyigazgatóság útján értesült a Központ az ipartestületi jegyzők érdekében előterjesztett kérelem elutasításáról, ez országos vonatkozásban értendő.

MI UJSÁG?

Varga miniszter nyitja meg a Szegedi Ipari Vásárt. Június első napjaiban tartják meg Szegeden a XII. Ipari Vásárt. A vezetőséget most értesítette Varga József kereskedelemügyi és iparügyi miniszter, hogy elfogadta a felkérést és június 1-én délben személyesen nyitja meg a vásárt. Az ünnepélyes megnyitásról a rádió helyszíni közvetítést ad, előző napon Rainer Ferenc, a szegedi ipartestület elnöke tart felolvasást a rádióban a vásár jelentőségéről.

Oláh Gyárfás Mihály ünneplése. A Balatoni Szállodások és Penziótulajdonosok Egyesülete társasvácsora keretében bensőséges és meleg ünneplésben részesítette Oláh Gyárfás Mihályt abból az alkalomból, hogy korát meghazudtoló frissességben érte meg 60. születésnapját és mint az egyesület elnöke, öt éve fejt ki áldásos működést a balatoni szállások és penziótulajdonosok, valamint a balatoni idegenforgalom fellendítése érdekében.

Saját Készítésű

kerti fix- és összecsukható-vasszékek, asztalok, csőágyak, összecsukható vendégágyak

nagy választékban kaphatók

VINCE ISTVÁN BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 26. SZÁM

A cukor és a zsírkészlet összeírásai munkálatai befejeződtek. Az összegyűjtött adatok feldolgozása folyamatban van. Remélhető, hogy az összesített adatok rövid idő alatt nyilvánosságra kerülnek. Az összeírásnak máris megvan a maga jelentősége, mert igen tekintélyes cukorkészletek kerültek elő. Ez magyarázza tehát a közelmúlt hónapok nagyarányú cukorfogyasztását. A zsírkészletek tekintetében már más a helyzet. Zsír aránylag kis tételekben gyűjtöttek. Ez a zsír-

szükséglet könnyebb kielégítésére vezethető vissza. Az összeírás végleges eredménye minden bizonyítással egészségesebb helyzet kialakulását fogja biztosítani és a cukor- és zsírszükséglet egyenlősebb elosztása sikeresen fog megtörténni.

A Kalocsai és Járásai Ipartestület pályázatát hirdet a székházában levő vendéglője részére

borkimérői állásra,

1940. év július 1-re való belépésre. Jelentkezési határidő 1940 május 31. Részletes feltételek az ipartestület irodájában tudhatók meg. Érdeklődésre levélben is válaszolunk.

Elnökség.

Borpiac. A belföldi borpiacon az utóbbi napokban a forgalom megélnékült. A megindult tavaszi mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatosan a termelők kínálata láthatóan növekszik. Ennek részben az az oka, hogy a szőlők átteleléséről forgalomba került kedvezőtlen hírek szerencsére csak részben nyertek beigazolást. A kereskedelem részéről állandó a kereslet, miután a viszonylag szűkös készletek mindenféle kiegészítésre szorulnak s a belföldi fogyasztás kielégítő jellege mellett az utánpótlás erősebb ütemet igényel. A kivitel főként a németországi piacok felé irányul, míg Svájcba csak szórványosan szállítanak vörösborokat. Termelői és kereskedői körökben azzal számolnak, hogy a németországi illetékes tényezőkkel most folyamatban lévő tárgyalások lezáródása után ismét jelentősebb mennyiségű Brennwein készítésére szolgáló párlási bor kerül kivitelre a birodalmi piacokra. Ami a belföldi áralakulást illeti, az alföldi kistermelőknél a silányabb minőségek ára 3 fillér körül van Malligand-

A korcsmaipar képesítéshez kötése.

A Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata most tartotta a visszacsatolás után első közgyűlést.

Az ipartársulat évi jelentésében megállapította, hogy a volt csehszlovák ipari jogszabályok a vendéglátó ipar minden ágazatát képesítéshez kötötték. Ezzel szemben a magyar ipari jogszabályok a korcsmaipart nem kötik képesítéshez. Így tehát lehetséges, hogy a korcsmaiparban oly egyének helyezkedhessenek el, akiknek a vendéglátó iparral soha semmiféle kapcsolatuk nem volt és akiknek eddigi működése nem nyújt megfelelő biztosítékot arra, hogy a világviszonylatban is első helyen álló magyar vendéglátó ipar hírnevét öregbítse.

Más szakmákban elhelyezkedni nem tudó, különben erkölcsi szempontból kifogástalan egyének a korcsmaipar, könnyűnek látszó terén sze-

retnének érvényesülni és megfelelő tőke segítségével érvényesülnek is azokkal szemben, akik a vendéglátó iparban gyermekkoruk óta dolgoznak, a megfelelő szakképzettséget megszerezték és csupán kellő tőke hiányában nem tudnak önálló egzisztenciát alapítani.

Ez a visszás helyzet már régebben arra kényszerítette az érdekvéviselőket, hogy illetékes helyeken a korcsmaiparnak képesítéshez kötését kérjék.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Kiadó vagy esetleg örökáron **eladó**

Cibakházán

egyetlen

nagy vendéglő

Érdeklődni személyesen, vagy írásban

Törőcsik János vendéglős, Cibakháza.

fokonként, míg jobb borokért a termelők 3:2—3:3 fillért is kapnak Malligand-fokonként. Az uralmi tételek általában Malligand-fokonkénti 3:5 filléres áron cserélnek gazdát, seprő nélkül. A minőségi borvidékeken ugyancsak élénk és erőteljes forgalom tapasztalható az utóbbi napokban.

Fogadó-, vendéglő- és kávéházipari tanoncvizsgáló bizottság a Felvidéken. A csehszlovák jogszabályok a fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő- és kávéházi iparokban foglalkoztatott tanoncokat illetően a segédi vizsgálat letételét nem tették kötelezővé. Ezért a felvidéki és kárpátaljai ipartársulatok az említett tanoncok megvizsgálása céljából vizsgálobizottságokat nem is alakítottak. A 1720/1939. M. E. számú rendelet (Közgazdasági Értesítő 1939. évf. 119. oldal) 22. §-ában foglalt rendelkezés következtében a felvidéki és kárpátaljai ipartársulatok az említett tanoncok megvizsgálása céljából bizottságokat most már nem is alakíthatnak. Az említett iparokra vonatkozóan ennél fogva az ipartestületek megalakításáig terjedő átmeneti időre a tanoncvizsgáló bizottságokat a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 176. §-ának megfelelően az elsőfokú iparhatóságoknak kell megalakítaniuk. Egyelőre elegendő, ha az elsőfokú iparhatóságok székhelyükön alakítanak ilyen tanoncvizsgáló bizottságot. Indokolt szükség esetén az elsőfokú iparhatóságok székhelyükön kívül esetleg egy vagy több más községben is létesíthetnek az említett iparokra vonatkozóan tanoncvizsgáló bizottságot. A tanoncvizsgáló bizottságok megalakításának egyszerűsítése érdekében az elsőfokú iparhatóság a tanoncvizsgálóbizottság elnökének, alelnökének és tagjainak kijelölése előtt az ipartársulat elnökségének véleményét meghallgathatja és az általa előterjesztett névsor mérlegelésével nevezheti ki a vizsgáló bizottság elnökét, alelnökét és tagjait. (19.406/1940. I. a. K. K. M.)

Száz hektoliter prima rizling bor eladó.

Cím: Saáry Pálné, Gyón. Vasútállomás mellett.

A délszláv szállodások legutóbbi budapesti látogatásáról igen részletesen és meleg hangon írtak a belgrádi és zágrábi lapok. E cikkek megállapítják a két ország gazdasági egymásrautaltságának fontosságát főképpen idegenforgalmi szempontból. Örömmel üdvözlük a kölcsönös utazási kedvezményeket és a rendszeres vendéglátóipari személycsere eszméjét. Kiemelték a lapok a rendkívüli barátságos fogadtatást, amelyet a magyar hatóságok és a szakma részéről tapasztaltak. Egyébként a minap újból rendezett kereskedelmi viszony aláírása után a jugoszláv külügyminiszter kijelentette, hogy sürű érintkezés a legjobb útja annak, hogy egyébként is mindig barátságosabb viszonyunk a szomszédos Magyarországgal minden tekintetben és a lehető legrendszeresebben kialakuljon.

Jobb minőségű borok

beszerzésére kér megbízásokat **Derecskey Sándor** bortermelő, borügynök, Balatonfüred.

vételárkövetelést fordítják a szeszital árának kiegyenlítésére. A szóbanlevő rendelet 2. §-ában foglalt rendelkezések azonban kizárólag a korcsmárosokra vonatkoznak. Ennélfogva nincsen akadály annak, hogy a vendéglős a vendéglopar mellett külön jogosítvány alapján egyszerűsített a mezőgazdasági terménnyel, állattal vagy állati termékkel kereskedést is gyakorolja. (24.387/1940. K. K. M.)

A mezőgazdasági termelés értéke és a mezőgazdasági napszám emelkedése. Mezőgazdasági termelésünk értéke esztendőről-esztendőre emelkedett. Az 1938—39. gazdasági évben közel 60 százalékkal volt nagyobb a termés értéke, mint öt esztendővel korábban. A napszámok jelzőszámai is hasonló emelkedésről számolnak be. A két jelzőszám közötti különbség alig fejezhető ki. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy a mezőgazdasági napszámok, tehát a mezőgazdasági üzemek bevételsszaporodásával együtt emelkedtek. A jelenlegi munkabéremelés már csak a mezőgazdasági üzem jövedelmezőségének rovására történhet, vagy a mezőgazdasági termények áremelését kell igénybe venni.

Magyarország a béke és a munka szigete. A svájci „Journal de Genève” „Benyomások Magyarországról” címmel cikket közöl gróf Teleki András tollából. Az utazót — mondja a cikk — elragadja a főváros lüktető élete. A szállodai szobák foglaltak, az étkezés olcsó és jó. Sok új gépkocsi, különösen olasz és német márkájú látható. Magyarország kizárólag magyar politikát folytat. Kitérő hadsereggel rendelkezik, úgyhogy senki sem kockáztatna meg támadást Magyarországra ellen. Így tehát Magyarország a béke és munka szigetének tűnik fel a feldúlt világ közepette.

A francia pezsgő szerződéses vámjának mérésére vonatkozó 1939. évi 4940/M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezése. A m. kir. minisztérium 1940. évi 2880/M. E. számú rendelete. A m. kir. minisztérium az egyes külállomokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyaink rendezéséről szóló 1938. évi XXXV. t.-c.-ben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli: 1. §. A vámtarifa 133. száma alá tartozó „Champagnei bor, valamint más, az illetékes francia hatóságok igazolása szerint helyi elnevezésre igényel bíró pezsgőbor” szerződéses vámjának az 1929. évi behozatalunk mennyiségének 87 (nyolcvanhét) százalékát tevő évi mennyiség erejéig q-kint 160 ar. K-ról 100 ar. K-ra történő leszállítása tárgyában kiadott 1939. évi 4940/M. E. számú rendelet hatályon kívül helyeztetik. 2. §. Jelen rendelet 1940. évi március hó 1-től kezdődőleg visszaható erővel lép életbe. Végrehajtásával a m. kir. pénzügyminiszter bizatik meg. Budapest, 1940. évi április hó 20-án. Gróf Teleki Pál s. k. m. kir. miniszterelnök.

Termelői borkimérőknek a zsidótörvényen alapuló bejelentési kötelezettsége. A 7.720/1939. M. E. számú rendelet 37. §-ának első és második bekezdéséből kétséget kizáróan folyik, hogy a felhívott rendelethelyen előírt bejelentési kötelezettség csak azokra a természetes és jogi személyekre vonatkozik, akik iparúzó, vagyis az ipartörvények hatálya alá esnek. Minthogy a saját termésű bornak kismértékben eladására az 1884: XVII. t.-c. 183. §-ának a) pontjában foglalt rendelkezése alapján az ipartörvény hatálya alá eső tevékenységének nem minősül, a saját termésű bornak kismértékben eladását gyakorló természetes vagy jogi személyre a 7.720/1939. M. E. számú rendelet 37. §-ában foglalt bejelentési kötelezettség nem terjed ki. Egyébként az 1939: IV. t.-c. 12. §-ának első bekezdése, illetve a 7.720/1939. M. E. számú rendelet 34. §-a tartalmaz rendelkezést a saját termésű bornak kismértékben eladására jogosító engedélyeknek a felhívott törvény alapján való minősítése tekintetében. (6882/1940. K. K. M.)

Fogadó rendbentartása. Fogadósipar gyakorlására szolgáló helyiségek és felszerelések, valamint a fogadó udvara kellő tisztántartásának elmulasztása miatt a 80.202/1934. K. M. sz. rendelet 1. és 3. §-ai alapján folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 1199/1940. kih. sz. ítéletével terhelte a kihágás vádjá és jogkövetkezmenyei alól felmentette, az alábbi megoko-

lással: A 80.202/1934. K. M. számú rendelet 2. §-ának (3) bekezdése értelmében, amennyiben a fogadós az iparának gyakorlására szolgáló helyiségeit, vagy ezek felszerelését nem tartja rendben, az elsőfokú iparhatóság véghatározattal felhívja az iparost, hogy a megállapított határidőn belül a hivatkozott rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezéseknek tegyen eleget. A fogadós csak az esetben követ el kihágást, ha a felhívásnak a megállapított határidőn belül nem tesz eleget. Mint-hogy az iratokból megállapíthatólag terhelthez az elsőfokú iparhatóságtól semmiféle ilyen felhívás nem érkezett, bűnössége meg nem állapítható.

Iparosüdülőt építenek Pécsen. A pécsi ipartestület előjáróságának ülésén az elnökség bejelentette, hogy az elmúlt évi költségvetés javára elért megtakarításból a mecseki villattelken 685 négyszögöl telket vásároltak iparos üdülő céljaira. Az előjáróság felhatalmazta a vezetőséget, hogy tegye meg az előkészületeket az iparos üdülöház megépítésére is.

Ipartestületi tisztviselő véglegesítése. Az 1932: VIII. t.-c. 29. §-a, illetőleg a 163.400/1932. K. M. számú rendelet 26. §-ának (5) bekezdése értelmében az ipartestületi tisztviselőt a próbaidő kitöltése után az előjárósági tagok kétharmadának hozzájárulása esetén öt évre szerződttetni kell s az öt év eltelté után az előjárósági tagok többségének határozata alapján véglegesíteni lehet. Nem akadály a véglegesítésnek, ha a tisztviselőt a próbaidő kitöltése után öt évnél rövidebb időre szerződttették ugyan, de többször kötött szerződés alapján az öt évet ténylegesen kitöltötte. A próbaidő után öt évnél kevesebb ideig szolgáló tisztviselőt véglegesíteni nem lehet. (61.560/1930. Ip. M.)

A pétervásári járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró.

1947/1938. kih. szám.

Ítéletkivonat.

Mátyási József 38 éves, r. k. vallású, nős, korcsmáros, vagyonos, magyar honos, szuhai születésű és lakos, terheltet bűnösnek mondom ki az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágásban, amit azzal követett el, hogy 1938. évi szeptember 30-án korcsmájába ecetes bort hozott forgalomba s ezért őt az idézett t.-c. 50. §-ának 3. pontja alapján — az 1879. évi XL. t.-c. 21. §-ának alkalmazásával — behajthatatlanság esetén 1 napi önköltségen letöltendő elzárásra, átváltoztatandó 5 pengő pénzbüntetésre ítélem.

Pétervásár 1940. évi április hó 2-án.

P. H.

Olvashatatlan aláírás

tb. főszolgabíró, rendőri büntetőbíró.

2248/3—1939. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányának alulírott rendőrbírája Szegeden, 1939. év december hó 11-én Balpatáki Pál szakképviselő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 1939. kih. 2248/3. sz. jogerős ítéletével **özv. Tóth Istvánné**, szül. Csikos Jusztina 61 éves, r. k. vallású, szegedi Római-körút 21. sz. lakos vendéglőst, a bornak vízzel történt meghamisítása és a hamisított bornak forgalombahozatala miatt 10 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 2 nap elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 56 pengő 10 fillér eljárási költség megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a Szegedi Ujnémedék című napilapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte.

Szeged, 1940. évi április hó 9-én.

Sipos s. k.

rendőrtanácsos, rendőrbíró.

P. H.

A másolat hitelül:

Molnár s. k.

hiv. főtiszt.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Szerkesztő: **lidértejed Dr. KISS ISTVÁN.**

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

lidértejed Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Lassú áremelkedés

adatait ismerteti a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett legutóbbi árjelző kimutatás. Ez az emelkedés általában hatásában kisebb jelentőségű. Ugyanis a nagykereskedelmi árak jelzőszáma f. évi április hó végén 94·3 volt a március havi 93·6-dal szemben. Ezt a 0·7 pont emelkedést a mezőgazdasági és az ipari cikkek árának kisfokú szilárdulása idézte elő.

A létfenntartási költség jelzőszáma pedig április hó végén lakásbérrel együtt 105·5 volt, míg a márciusi jelzőszám 105·4. Lakásbér nélkül az áprilisi jelzőszám 111·6, a márciusi 111·4-dal szemben.

A jelzőszámok alig mutatnak változást. Ezzel az általánosan megállapított csekély áremelkedéssel szemben a vendéglátó ipar azt tapasztalja, hogy bizonyos élelmicikkek ára indokolatlanul magas. Például a zöldségfélék és a tojás ára. A zöldségfélékből ezideig kevés került a piacra és ez lehet az áremelkedés oka. Ellentétben a tojás áránál úgy látszik a spekuláció idézte elő a szokatlan áremelkedést, mert egyéb körülmény nem indokolja a tojás magas árát. Ha a szabad kereslet és kínálat nem rendezi e kérdést, úgy bizonyára a tojásértékesítés szabályozására kerül majd sor. Ez úgy a termelőre, mint a fogyasztóra előnyt jelentene, mert az egyenletesebb áralakuláznál a spekuláció nem érvényesülhet. Sajnos a spekuláció kikárnázása mindig akad bizonyos terület, aminek a kárát az adott esetben a fogyasztó és a vendéglátó ipar érzi.

Egyébként Kacsoh Bálint, az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa érdekes cikket írt a minap az árak és munkabérek összefüggéséről és ebben megállapította, hogy a kormány először a vagyont, azután a nagyobb jövedelmeket terhelte meg és csak utolsósorban folyamodott a közvetett adók felemeléséhez. Erre a lépésre pedig szükség volt. A közvetett adók felemelése nyomán bizonyára az árakban kisebb arányú változás várható. Helytelen volna, mondta a kormánybiztos úr, ha a pénzügyi intézkedések miatt jelentkező áremelkedést a munkabérekre akarnák áthárítani és ebből a célból a munkabér felemelését kívánják. Az adott viszonyok mellett

a munkabéremelést a költségtényezők olyan emelkedésének kell felfogni, amely áremelést von maga után. A munkás-ságnak emiatt tehát semmi haszna sem volna a munkabéremelésből, ellenben olyan körforgást indítana meg, amely a gazdasági és pénzügyi egyensúlyt veszélyeztetné.

A vendéglátó ipar megértéssel és elismeréssel fogadta a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökének legutóbb a kormány gazdaságpolitikájáról mondott megállapításait, amely szerint az ipar és kereskedelem teljes megértéssel kíséri a kormány politikáját, amely a nemzeti védelem költségeinek tetemes részét adóemelésekkel kívánja fedezni.

A sör után fizetendő kincstári részesedés újabb szabályozása.

A m. kir. pénzügyminiszter 1940. évi 1216. P. M. Xa. fő. számú rendelete.

Az 1921: IX. t.-c. 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

(1) A belföldön termelt, vagy a külföldről behozott sör után söradó és kincstári részesedés címén a sörlé minden hektoliterje és a 100 fokú cukormérő minden foka után (hektoliterfok extrakt tartalom) a jelen rendelet hatálybalépésétől kezdve összesen 1 pengőt kell fizetni.

(2) A sörnek a vámvonalon át adóvisszatérítés mellett való kivitelénél mindazokban az esetekben, amelyekben a vámvonalon át kivitt sör után az 1920: IV. t.-c. 21. §-a, illetőleg az 1926. évi 158.272 IX. számú pénzügyminiszteri rendelet 1. §-ának (2) bekezdése értelmében hektoliterenkint 8 pengő kerülne visszatérítésre, söradó és kincstári részesedés fejében összesen hektoliterenkint 10 pengőt kell visszatéríteni; azokban az esetekben pedig, amelyekben az adóvisszatérítést a most idézett törvények és rendelet hivatkozott §-ai értelmében 80 fillér alapul-

vétel mellett kell kiszámítani, a visszatérítés kiszámításának alapjául söradó és kincstári részesedés címén összesen 1 pengőt kell számításba venni.

(3) A megromlott és emberi élvezetre teljesen alkalmatlanná vált sör után mindazokban az esetekben, amikor a visszatérítés átalányösszegekben történik, a sör minden hektoliterje után 8 P 30 fillér visszafizetése engedélyezhető. A sörlé eredeti extrakttartalma alapján engedélyezett, illetve igényelt visszatérítésnél pedig a visszatérítendő összeget minden megállapított hektoliterfok extrakttartalom után 1 pengővel kell számításba venni.

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe és életbelépésével a 158.272/1926. IX. számú pénzügyminiszteri rendelet érvényét veszti.

Budapest, 1940. évi május hó 8-án.

Dr. Reményi-Schneller Lajos s. k.
m. kir. pénzügyminiszter.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 3. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A belföldön előállított szikvíz (szódavíz) gyári, viszonteladói és fogyasztói árának szabályozása.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosának 10.900/1940. számú rendelete.

A 4110/1939. M. E. számú rendelettel módosított 2220/1938. M. E. számú rendelet 2. §-ának I. bekezdésében és a 4110/1939. M. E. számú rendelet 4. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belföldön előállított szikvíz (szódavíz) gyári, viszonteladói és fogyasztói árának szabályozása tárgyában a következőket rendelem:

1. §.

(1) A szikvíznek (szódavíznek) 1939. évi augusztus hó 26. napjával rögzített gyári ára viszonteladók részére történő eladás esetén literenkint legfeljebb 2 fillérrel, félliterenkint legfeljebb 1 fillérrel növelhető.

(2) A rögzített ár és az előző bekezdésben engedélyezett felár együttes összege nem haladhatja meg literenkint a 16 fillért, félliterenkint a 8 fillért.

(3) A szikvízgyáros a jelen szakasz (1) és (2) bekezdésében megállapított áron felül a vevőre háríthatja a helyi szikvízfogyasztási adót, illetőleg Budapesten a gyógyhelyi illetéket.

2. §.

Amennyiben a szikvíznek 1939. évi augusztus hó 26. napjával rögzített gyári eladási ára az 1. §-ban megállapított árat meghaladja, a rögzített ár az 1. §-ban megállapított mértékig csökkentendő.

3. §.

A szikvíznek legalacsonyabb gyári eladási árát literenkint 10 fillérben, félliterenkint 5 fillérben állapítom meg.

4. §.

A szikvíznek 1939. évi augusztus hó 26. napjával rögzített fogyasztói ára — az alábbi pontokban felsorolt esetek kivételével — változatlan marad.

a) Amennyiben a szikvíz gyári eladási ára a jelen rendelet 2. §-a értelmében csökkentetik, a viszonteladónak ugyanolyan összeggel kell csökkentenie a fogyasztói árat.

b) Ha a szikvízgyár közvetlen fogyasztó részére ad el, a szikvíznek 1939. évi augusztus hó 26-ával rögzített fogyasztói árát a szikvízgyár legfeljebb olyan összeggel emelheti, mint amilyen összeggel a jelen rendelet 1. §-a értelmében a gyári eladási ár emeltetett.

c) Amennyiben a viszonteladónak a jelen rendelet 1. §-ában megállapított beszerzési ára és az 1939. évi augusztus hó 26-ával rögzített eladási ára között mutatkozó különbözet (bruttó haszon) literenkint a 4 fillért, félliterenkint a 2 fillért el nem éri, a viszonteladó jogosult bruttó hasznát a fogyasztói ár megfelelő emelésével erre a mértékre kiegészíteni.

5. §.

A jelen rendelet a kihirdetés napján (1940. május 21.) lép hatályba.

Budapest, 1940. évi május hó 15-én.

Dr. Kacsóh Bálint s. k.

az árellenőrzés országos kormánybiztosa.

MI UJSÁG?

Vargha József miniszter nyitotta meg a szegedi vásárt. Megnyitóbeszédében a többi között ezeket mondotta: Háborúban élünk, hadatviselő államok szomszédságában. Jóllehet az ágyúk dörgése nem hallatszik hozzánk, azonban az európai termelés eddigi rendjének megbomlása hatásait a mi gazdasági életünkre is kisugározza. De állottuk a nehéz időköt és állni fogjuk, még ha több nehézséggel kell is megküzdenünk, mert jövőnkért küzdünk, azért a jövőért, amelynek a jelennél jobbnak kell lenni. Meggyőződésem: a magyar társadalom minden rétege, így az iparosok is átérzi, hogy sorsdöntő időköt élünk, nem lehetünk puhák, kényelmeskedők, nem sopánkodhatunk a napi élet kényelmeinek megzavartására felett, hanem a feladataink kívánta lelkiállattal kell leküzdenünk a nehézségeket. Meg kell becsülnünk mégjobban a munkát és különösen azokat, akiknél az egyéni jobbsors előmozdítása mellett mély érzéssel lánog a magyarság és a magyar haza szeretete, aminőknek én a magyar iparosokat ismerem. A magyar iparosok számárányánál, gazdasági munkájánál fogva egyre jelentősebb tényezője a nemzeti termelésnek. Azért jöttem személyesen a szegedi vásár megnyitására, hogy az egész ország előtt bizonyítsam a kormányának a kézműiparosokkal szemben tanúsított megbecsülését és kezetszorítsak azzal a kérges tenyérrel, amely lankadatlan buzgalommal, szorgalommal és kitartással forgatja munkaeszközét és alakítja mindannyiunk jobb jövőjét.

A budapesti vendéglősök adóközössége Holub Rezső elnöklése mellett tartotta meg 13-ik közgyűlését. Az elmúlt év semmi különös eredményt nem hozott. Adózási kötelességüknek eleget tettek pontosan. Fázisrendszer bevezetéséről, illetve a

forgalmi adó eltörléséről tárgyaltak ugyan az illetékes hatósággal, de a háború megakasztotta a további tárgyalásokat.

Balatonföldvár és Szántód között a balatoni műút mellett, a Balaton vizétől 100 méter távolságra, üzleti célokra kiválóan alkalmas **1000 négyszögletes telek épületekkel eladó.** Felvilágosításokat nyújt Molnár Imre körjegyző, Kőröshegy, Somogy m.

Június 5-én indul az első borhajó. Az elmúlt évben nagy népszerűséget szerzett Borhajókat ebben az évben ismét megindítja az Országos Borpropaganda Bizottság. Az idei első zenétáncos borhajó június 5-én este fél 9 órakor indul a MEFTER Eskü-téri hajóállomásáról. A borhajón minden résztvevő ajándéksomagot kap, többek között egy palack nemes bort. Jegyek az Orsz. Borpropaganda Bizottságnál, Andrassy-út 23. szám alatt kaphatók a borhajókirándulásokra.

A belső forgalom emelkedését kívánja szolgálni egyik felvidéki felekezeti tanítónak a Nemzeti Figyelőben „Magyar tanító ismered-e hazádat” című érdekes cikke. Rámutat arra, hogy milyen fontos volna, ha a tanítóság utazással megismerhetné az országot. Nagyobb útra még a féljegy ára is sok, ha hozzászámítjuk az utazás egyéb költségeit. Mily örömeinkre szolgálna, ha az állam azzal is kifejezésre juttatná a felekezeti tanítók munkája iránti megbecsülését, hogy számukra az állami tanítókhöz hasonlóan 8 pengő térítési összeg ellenében kiszolgáltatná az arcképes igazolványt. Aztán önképzőnként elősegítené azáltal, hogy évente néhány ingyenes csoportos tanulmányi kirándulást engedélyezne.

Mindenesetre figyelmet érdemel ez a cikk, annál is inkább, mert az ország tanítóságának az iskolán keresztül módja van a lakosságot az ország megismerésére, vagyis a belső forgalom emelésére serkenteni.

A mezőgazdasági szesziföldék az évad kezdetétől április végéig 251.468 hektolitert termeltek, ami valamivel kevesebb az előző évinél. Most már következtetni lehet az egész évi termelés végeredményére, ami előreláthatólag a mezőgazdasági szesziföldéknél 300.000 hektoliter körül

A CSILLAGHEGYI POLGÁRI KÖR

székházát a vezetőség

vendéglő céljaira szándékszik bérbeadni.

Évi bér 2000 P. A székház nagyforgalmú helyen fekszik. Értekezni lehet a délelőtti órákban Sándor Adam háznaggyal, nyug. detektívfelügyelővel, délután pedig dr. Máday Béla ügyvéd. elnökkel. Előbbi Kinizsi-u. 39., utóbbi Szathmár-út 12. alatt lakik.

fog mozogni. Ez 50.000 hektoliterrel lesz kevesebb a tavalyi eredményénél. Az ipari szeszgyárak eddigi termelése 40.050 hektoliter volt, 16.430 hektoliterrel kevesebb a tavalyinál. A bor- és gyümölcseszsziföldék az évad kezdetétől 23.745 hektolitert állítottak elő, ami lényeges emelkedés a tavalyi alig 10.000 hektoliterhez képest. Ez a nagyarányú emelkedés a bőséges gyümölcstermelés eredménye. Mindent egybevéve a magyarországi szesziföldék április végéig 316.263 hektolitert termeltek a tavalyi hasonló időszak 358.288 hektoliterével szemben. A Szeszgyedárusági Igazgatóság az idei kampányban itali célokra 87.678, avinálási célokra 10.665, ecetgyártásra 11.434, denaturálásra 39.343, motorhajtásra 110.307, tudományos és különleges ipari célokra pedig 12.600 hektoliter szeszt utalt ki. Az összes szesz-eladási forgalom tehát 252.027 hektolitert tett ki, ami valamivel több, mint 20.000 hektoliterrel haladja meg a tavalyi szeszforgalmat.

Ügynökök és utazók javadalmazása. A kereskedelmi minisztérium rendeltetésszerűen kapcsolatban, mely az utazók, ügynökök és üzletszerzők jogviszonyait rendezni kívánja és számukra minimális kötött fizetést kíván biztosítani, a Kereskedelmi és Iparkamara fölterjesztése inkább minimális jutalék-rendszer bevezetését javasolja s hangsúlyozza, hogy a különféle kereskedelmi szakmák nem tartják időszerűnek a kérdés szabályozását, míg az utazók a mielőbbi rendezés mellett vannak.

Az italmérési törvény módosítását kéri a Kamara. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése tárgyalta a sörgyárak oda-irányuló kérelmét, hogy a sör forgalombahozatalánál a nagymértékben történő eladás alsó mennyiségi határa 25 literrel 12 és fél literre szállíttassék le. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara magáévá tette a nagyipar kérelmét azzal, hogy a gyárak a nagymértékbeni eladás keretében — az érdekelték kérelmének megfelelően — közvetlen fogyasztókat ne szolgálhassanak ki. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ebben az irányban tesz előterjesztést az italmérési törvény módosítására.

A vendéglőben alkalmazott kenyereslányok a felszolgáló személyzet fogalma alá tartoznak ugyan, de őket illetően legkisebb munkabér nincsen megállapítva. Fizetésük tehát kölcsönös megállapodás tárgya, a szokásos étkezés nyújtására azonban a kenyereslányoknak is igényük van. A szokásos étkezés pénzben megváltásának csak a fizetési szabadság idejére lehet helye. (20.402/1940. K. K. M.)

Az Országos Magyar Idegengazdasági Hivatal vezetésétől Hallóssy Istvánt saját kérelmére felmentette a kereskedelmi miniszter, az Országos Idegengazdasági Bizottság tagjává pedig gróf Zichy Nándor országgyűlési képviselőt és dr. Miller Dezső egyetemi tanárt 3 évi időtartamra kinevezte.

A kárpátaljai borvidék új beosztása. A földművelésügyi miniszter rendelete szerint Szerednye és vidéke mint „Szerednyei borvidék” magában foglalja a Szerednye—Csertész—Lehóc—Alsószlatica község határában fekvő hegyszőlőket, míg a kárpátaljai területen fekvő homokszőlőket, amelyek Szerednye borvidékébe nincsenek besorozva, a felföldi borvidékhez csatolják.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

Saját Készítésű

kerli fix- és összecsukható-vasszékek, asztalok, csőágyak, összecsukható vendégágyak

nagy választékban kaphatók

VINCE ISTVÁN BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 26. SZÁM

Kárpátaljai iparigazolványok érvényéről rendelet jelent meg. A rendelet értelmében az iparjogositványok hatálya 1940. évi dec. 31-ig marad érvényben, ha az engedély 1939 július 7-e előtt kelt. A rendelet intézkedik az ipari képesítésről, a munkakönyvekről, az ipari tanintézetek végbizonysítványairól, az üzletvezetőkéről, az iparnak bérülő útján való gyakorlásáról, a telepengedélyekről és az ipartestületekről.

Idegenforgalmi ügyek szabályozásáról kormányrendelet jelent meg. Szükségesnek mutatkozott, hogy az idegenforgalom legfőbb irányítását ellátó Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal hatósági jogkörrel rendelkezzen. Ezt a rendelet akként biztosítja, hogy a hivatal élére a miniszterterület szervezett idegenforgalmi szakosztály vezetőjét helyezi. Gondoskodik a rendelet arról is, hogy a kereskedelmi miniszter mint idegenforgalmi főhatóság mellett állandó szerv működjen, amely az idegenforgalom legfőbb irányításában az összhangot biztosítja. Ebben a tanácsadó szervben — az Országos Idegenforgalmi Bizottságban — az érdekelt tárcákön kívül helyet foglalnak az idegenforgalommal foglalkozó közérdekű intézmények és a kereskedelmi miniszter által kinevezett három szakférfiú. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács megszűnt.

Áramlik Amerikába az arany. Az utóbbi öt hét alatt összesen 293 millió dollár volt a behozott arany értéke. Az arany természetesen és elsősorban Európából kerül tengerentúlra. A fenti aranybehozatalban az angol birodalom 135 millió dollárral részesedik. Sokkal kisebb arányban áramlik az arany az európai semleges államokból, bár ez is végeredményben 135 millió dollárra emelkedik. Az elmúlt öt héten a svédek 62 millió, a svájciak 43 millió dollár aranyat hajóztak át. Ez a szinte képtelenségig túlzott aranyféltes nem marad gazdasági hatás nélkül, s előbb-utóbb az elszegényedéshez vezet.

Erzsébet-körút 9/11. II. 3.) előadói termében tartanak meg. A tanfolyam részvételdíja 4— pengő. Jelentkezni lehet minden nap d. e. 9—2-ig az Ipartestületek Országos Központja hivatalos helyiségében, esetleg az első előadási napon, június 3-án este 1/8 órakor.

A borpiacon az irányzat szilárd, mert a kereslet fokozódik. Az irányzat megszilárdulásában nagy része van a májusi fagykároknak is. Ezenkívül a készletek csökkennek, ami szintén alátámasztja az irányzatot. A piacon elterjedt hírek szerint tárgyalások folynak bizonyos mennyiségű bor külföldi értékesítéséről. Érdekes elhatározásról érkezett jelentés Sopronból. Az ottani gazdakörben Vuchetich György bejelentette, hogy a felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara a területén lévő minőségi borvidékeken borvásárokat fog rendezni. Ezek közé a minőségi borvidékek közé tartozik a somlói, a móri, balatonvidéki és a soproni borvidék. Az első ilyen borvásár ez év decemberében lesz, amelyre meghívják a kereskedőket, hogy módot nyújtsanak borszükségleteik beszerzésére. A Kamara Sopronnak megfelelő exportlehetőségeket akar biztosítani és közbe fog járni illetékes helyen, hogy az ezeken a vásárokon vásárolt borok után, ha exportálják, bizonyos térítmenyt kapjon a kereskedő.

A kecskeméti

BERETVÁS

SZÁLLODA, ÉTTEREM, KÁVÉHAZ.

nagy borospince, stb.

f. évi október hó 1-től

BÉRBEADÓ

Ajánlatok a Kecskeméti Népbank, Kerekes Jenőné (Nagykőrösi-u.) és vitéz dr. Matolcsy Károlyné (Koháry-u.) Kecskemét, címekre küldendőek el

Filmhét Lillafüreden. A tavalyi, nagyszerű lillafüredi filmhét eredményein felbuzdulva a Nemzeti Filmhét rendezősége elhatározta, hogy az idén is megrendezi a lillafüredi filmhetet, mégpedig június 22-től július 1-ig. Az idei filmhét rendezésével Szalontai Kiss Miklóst és Ujhelyi Józsefet bízza meg a Filmkamara, amely ezúttal, mint a filmhét védnöke szerepel. Az előkészítőbizottság már érintkezésbe lépett az Országos Nemzeti Filmbizottsággal a program összeállítására ügyében. A filmhét előreláthatólag még nagyobb sikerrel bíztat, mint a tavalyi lillafüredi összefogott, hiszen a külföldi gyarak legnagyobb része és a magyar filmgyártók is teljes számban részt fognak venni a magyar filmnek ezen az ünnepi összefogottján.

Vendéglői alkalmazottak étkezése. A 22.794—1939. K. K. M. szám alatt megerősített határozat IX. fejezetének 2. pontja szerint a vendéglőkben alkalmazott konyhai és felszolgáló személyzet a teljesített munka idejére eső szokásos étkezést kapja. A szokásos étkezés pénzben megváltásának csak a fizetéses szabadság idejére lehet helye. A teljesített munka ideje alatt ellenben a szokásos étkezést pénzben megváltani nem lehet, mert visszas eljárás lenne, ha a vendéglők konyha-személyzete, amely az ételeket készíti és a ven-

Gyöngyöstarjáni Hegyközség

ajánlja

borait

a legolcsóbb áron.
Kérjen árajánlatot.

Nagy Antal szőlőbirtokos
hegyközségi elnöktől
Gyöngyöstarján, Rákóczi-út 25.

déglők felszolgáló személyzete, amely a vendégeket kiszolgálja, a szokásos étkezésben nem részesülne. Ezért rendelkezik a hivatkozott határozat IX. fejezetének 6. pontja kifejezetten csak a koresmaüzletre olyképpen, hogy ott, ahol „főzés nincsen”, a személyzetnek az Országos Társadalombiztosító Intézet értékelése szerint napi élelmezési költség térítendő. A vendéglői ipar- engedély alapján folytatott buffet-ben a pult mögötti árusítást végzőket a természetbeni élelmezés megilleti. A szokásos étkezésnek pénzben megváltására az előző bekezdésben foglaltak irányadók. (20.402/1940. K. K. M.)

Fizető vendég a magánháztartásban. A fürdő-, üdülő- és nyaralóhelyeken fizető vendégeknek a magánháztartásokban lakással, élelmezéssel ellátása és kiszolgálása nem minősíthető a penzióipar gyakorlásának, ha a fizető vendégek száma egy-egy háztartásban a négyet, a rendelkezésükre bocsátott szobák száma pedig a hármat meg nem haladja. A fizető vendégek említett száma szempontjából tizenkettőket életévét be nem töltött két gyermeket egy személynek számít. (12.732/1940. K. K. M.)

Számos új szálló épül Kárpátalján. Kárpátalján egységes rendszer alapján számos új szállót építenek. Az előkészítő bizottság kidolgozta a szállók megépítésének tervét. Most, hogy a Kárpátaljai nyaralások iránt az országban máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik, sürgős a tervek megvalósítása és a munkálatok megkezdése. Értesülésünk szerint Kárpátalja legfontosabb részein a közeli hetekben már meg is kezdik az építkezéseket, hogy az egységes típusú szállókat mielőbb megnyithassák. A szervező bizottság reméli, hogy július első felére már több szálló üzembe is lesz helyezhető.

Kávémérésekben levest kiszolgáltatni tilos. A kereskedelemügyi miniszter a Kamarához intézett körlevelében kimondta, hogy a budapesti kávémérők és kifőzők ipartársulatának azt a kérését — amiről annakidején lapunkban megemlékeztünk, — hogy a kávémérések levelek kiszolgáltatására engedélyt nyerjenek, teljesíthetőnek nem találta. A kávémérések üzletkörének ilyen kiterjesztése ugyanis már belevágna a többi vendéglátó iparok munkakörébe.

Az Ipartestületek Országos Központja az áruk számlázása és árának feltüntetése tárgyában kiadott miniszteri rendelettel kapcsolatosan valamennyi ipartestülethez a következő körlevelet intézte: Az áruk számlázása és árának feltüntetése tárgyában a Budapesti Közlöny 1940. április hó 4-i számában megjelent 29.100/1940. K. K. M. sz. rendelet végrehajtásának nehézségei miatt több panasz érkezett Központunkhoz, mely panaszokra tekintettel Központunk ipartestületközi értekezletet tartott, hol szakmáinkint tárgyalattak azok a kifogások, mik a rendelet végrehajtásának akadályait illetően felmerültek. Időközben a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is behatóan foglalkozott a kérdéssel és a kamara, valamint Központunk eljárásának eredményeképp a minisztérium illetékes osztálya közölte Központunkkal, hogy a rendelet végrehajtását illetően az egyes szakmákra, illetőleg szakmacsoportokra nézve újabb rendelkezések fognak

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Felhívjuk figyelmet
az újonnan forgalomba került kítűnő és olcsó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszés szerint fűszerezhető, mivel nem fő széjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS” igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olcsó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t.

Gyártja: **István-malom, Debrecen.**

Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél

Budapesti képviselő: **Molnár és Kozma**
IX., Ráday-utca 3. sz.
Telefon: 384—318.

Országos Táj- és Népkutató Intézetet állít fel a kultuszminiszter Budapest székhellyel. Az intézet feladata az, hogy a magyar föld és az azon élő népek helyzetének és életkérdéseinek rendszeres feltárásával a főiskolai és a középiskolai ifjúságot földje és népe helyzetének és kérdéseinek helyes megítélésére nevelje. Az intézet tagjait a főiskolát végzett vagy megfelelő más képzettségű személyek köréből veszik fel.

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam. Az Ipartestületek Országos Központja a m. kir. iparügyi miniszter 23.819/1939. sz. rendelkezése értelmében minden hónap elején 10 előadói és több kérdés órából álló ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon szakelődők ismertetik, illetőleg összefoglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes iparjogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, fizetéses szabadságra, stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az előadások minden nap este 6, illetőleg 8 órától az IPOK (Budapest, VII.,

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—423—04

megjeleni, melyek már tekintettel lesznek azokra a panaszokra és kifogásokra, mik akár a kamaránál, akár Központunkban hangzottak el. E végrehajtási rendelkezések megjelenéséig az illetékes hatóságok a rendelet keresztülvételének ellenőrzését egyelőre nem fogantatosíthatják; ez azonban nem vonatkozik a rendeletnek a kirakati árakra, illetve az élelmickek árjegyzékének ki-

függesztésére vonatkozó részére. Addigis, amíg a folyamatban lévő utólagos tárgyalások eredményre vezetnek, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (Budapest, V., Szemere-u. 6., dr. Kemény Dezső ügyvezetőtitkár) összegyűjti azokat a panaszokat és javaslatokat, amelyek a rendelet végrehajtását illetően felmerülnek.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Szerkesztő: **lidérteledi Dr. KISS ISTVÁN.**
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
lidérteledi Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága.

Szám: 21/1—1940. kih.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíró **Steimetz Ábrahám** borkereskedő, ungvári lapost, 21/1—1940. kih. számú ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 10., 15. és 16. §-aiba ütköző és ugyanezen t.-c. 51. és 52. §-ai szerint minősülő kihágás elkövetése miatt 40 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, egyben 10 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte, hogy az ítélet kivonata az ungvári Kárpáti Magyar Hírlapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban közzétessék.

Ungvár, 1940. április 30.

Olvashatatlan
m. kir. rendőrkapitány, r. b. bíró.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága.

Szám: 30/1—1940. kih.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíró **Berger Károlyné** ungvári lakos, mulatótulajdonost 30/1—1940. kih. számú ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 11., 23., 42. és 44. §-aiba ütköző és ugyanezen t.-c. 50. és 52. §-ai szerint minősülő kihágás elkövetése miatt 60 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, egyben 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte, hogy az ítélet kivonata az ungvári Kárpáti Magyar Hírlapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban közzétessék.

Ungvár, 1940. április 30.

Olvashatatlan
m. kir. rendőrkapitány, r. b. bíró.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága.

Száma: 1519/1—1939. kih.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíró **Klein Zoltán** ungvári lakos, vendéglőst 1519/1—1939. kih. számú ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 11., 14., 15. és 10. §-aiba ütköző és ugyanezen t.-c. 50., 51. és 52. §-ai szerint minősülő kihágás elkövetése miatt 40 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, egyben 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte, hogy az ítélet kivonata az ungvári Kárpáti Magyar Hírlapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban közzétessék.

Ungvár, 1940. április 30.

Olvashatatlan
m. kir. rendőrkapitány, r. b. bíró.

M. kir. rendőrség békéscsabai kapitánysága.

1092/7—1938. kih. sz.

Ítéletkivonat.

Breier József békéscsabai korcsmárost a békéscsabai rendőrkapitányság kihágási bírójaként az 1936. évi V. t.-c. 20. §-ába ütköző kihágás miatt jogerősen 25 P pénzbüntetésre ítélte.

Békéscsaba, 1940. évi május hó 29-én.

Dr. Váry Gyula
m. kir. r. s. fogalmazó, r. b. bíró.

M. kir. rendőrség debreceni kapitánysága.

6404/1939. kih. sz.

Ítéletkivonat.

Gelberman Miksa 36 éves korcsmáros, debreceni lakost bűnösnek mondom ki az 1936. évi V. t.-c. 50. § 3. pontjába ütköző kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy Debrecenben, 1939. október 2-án megtartott helyszíni szemle alkalmával megállapítást nyert, hogy ecetes, fogyasztásra forgalomba nem hozható bort hozott forgalomba, azért terheltet az 1936. évi V. t.-c. 50. §-a alapján 15 P pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 3 napi elzárásra ítélem. Egyben elrendelem az ítélet hírlapi közzétételét. Megokolás, stb. Debrecen, 1940. március 20. **Dr. Kubinyi s. k.** rb. bíró. **Kovács s. k.** jkv. A másolat hitelül: Debrecen, 1940. május hó 17. **Kalocsai s. k.** hiv. főtiszt.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága.

1551/1—1939. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntető bíróság **Kubovesik Andorné** ungvári lakos, vendéglőst 1551/1—1939. kih. számú ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 44. §-ába ütköző és ugyanezen t.-c. 50 §-a szerint minősülő kihágás elkövetése miatt 30 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, egyben 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte, hogy az ítélet kivonata a Kárpáti Magyar Hírlapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban közzétessék.

Ungvár, 1940. április 30.

A kapitányság vezetője h.:
Olvashatatlan
m. kir. rendőrkapitány, r. b. bíró.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

Szent István
Portersör
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Budapest fürdőváros

jelentősége évről-évre emelkedik. Különösen az utóbbi évek adatai mutatnak örvendetes fejlődést. A főváros gyógyfürdőit és forrásait ma már az egész világon ismerik. A világ minden tájáról érkeznek gyógyulást és üdülést kereső idegenek Budapestre.

Mindezt a székesfőváros idegenforgalmi intézményei és a Budapesti Gyógy- és Üdülöhelyi Bizottság kitűnő propagandája eredményezte.

Tízéves szorgalmas munka eredménye a Gellért-fürdőnek hullámfürdővel, pezsgőfürdővel és gyógyberendezésekkel való kibővítése, a Gellérthegy parkirozása, a Rudas-fürdő átépítése, valamint a Széchenyi-fürdő új, 80 fokos forrásának feltárása. Ezenkívül korszerűen átépült a Lukács- és Császár-fürdő. Igen sokat fejlődött a Margit-sziget fedett-uszodájával, új hőforrásával és szállodáinak újjáépítésével.

A Budapesti Gyógy- és Üdülöhelyi Bizottság balneoterapiái és rheumatológiai hazai és nemzetközi tanfolyamokat rendezett és több ezer külföldi orvossal lépett összeköttetésbe. Több mint száz ezer prospektust küldött szét a külföldre. Fölállította a Bizottság Budapesten a tudományos rheuma- és fürdőkutató intézetet. Sok külföldi orvost látott vendégül, akiket megismertetett az itteni kúralehetőségekkel. Tanulmányi ösztöndíjakat létesített az itteni gyógyfürdőknek orvosi szakkörökben való megismertetése céljából.

Budapest Fürdővárosnak ezt a fejlődését ismerteti a Gyógyhelyi Bizottság most kiadott évi jelentése, amely-

ben beszámol a legutóbbi öt esztendő eredményeiről.

A jelentésben közölt kimutatás szerint az elmúlt évben kiszolgáltató gyógyfürdők száma 495.984 volt. Ha átlag egy kúrára 12 gyógyfürdőt számítunk, akkor 41.332 személy tartott gyógykúrát Budapest fürdőiben. Felsorolja még a kimutatás a gyógyforrásoknál, valamint a főváros területén elfogyasztott gyógy- és ásványvizek forgalmát, ami sok százezer litert tesz ki.

A szám adatok igazolják, hogy Budapest fürdőváros örvendetes fejlődésnek indult.

A vendéglátóipart ezek az adatok közelről érdeklik, mert a gyógyulást és üdülést kereső idegenek nagyban hozzájárultak a fővárosi szállodák és vendéglők forgalmának emeléséhez.

Reméljük, hogy a háború rövidesen befejeződik és a külföldiek a nyugati államokból ismét nagy számban keresik fel Budapest gyógyfürdőit.

Cukorjegy a vendéglátó üzemekben.

A 155.000/1940. F. M. r. szerint:

1. §. (1) A 153.800/1940. F. M. számú rendelet 7. §-a (1) bekezdésének hatálya alá tartozó városokban és községekben a vendéglők, a kávéházak, a kávémerések, a penziók, a kifőzések, a korezmák, a cukrászdák, a fagyaltozók és egyéb vendéglátó ipari üzemek, továbbá a nevelőintézetek, a tiszt- és altiszt-étkezők, valamint az egyes vállalatok, üzemek, gyárak, intézetek és intézmények által fenntartott étkezők (a továbbiakban vendéglátó üzemek) az ott akár esetenként, akár rendszeres ellátást élvező személyek (a továbbiakban: fogyasztók) részére cukorral készült, vagy cukorral édesített ételeket és italokat csak cukorjegy ellenében szolgáltathatnak ki.

(2) A cukrászdákban és a fagyaltozókban cukorral készült, avagy cukorral édesített tésztafélék, fagyaltot és más olyan készítményeket, amelyeket nem hideg és meleg kávéházi italokként (kávé, csokoládé, édesített italok, stb.) szoktak fogyasztani, jegy nélkül is ki lehet szolgáltatni. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra a vendéglátó üzemekre, amelyeknek külön cukrász- vagy fagyaltkészítő ipari jogosítványuk is van, de után át való árusításra feljogosítva nincsenek.

(3) Jegy nélkül lehet kiszolgáltatni azokat az ételeket, amelyek elkészítéséhez elenyészően csekély cukrot szokás felhasználni (pl. zöldborsó, saláta, stb.). Jegy nélkül kell kiszolgáltatni

azokat az ételeket és italokat, amelyeket a vendéglátó üzemek édesített állapotban készgyártmányként szereznek be és további édesítés nélkül szolgáltatnak ki. Jegy nélkül kell kiszolgáltatni azokat a rendszerint édesített állapotban kiszolgáltatásra kerülő italokat is, amelyeket a fogyasztó cukor nélkül rendel meg, végül a darab- vagy csemegeáru (desszertáru) név alatt forgalomba-hozott cukrászipari termékeket.

2. §. (1) A vendéglátó üzem tulajdonosa (vezetője) köteles az étlapon a csak cukorjegy ellenében kiszolgáltatható ételeknél és italoknál feltüntetni azt, hogy ezeknek az ételeknek és italoknak kiszolgáltatása ellenében a fogyasztó mennyi váltójegyszelvényt köteles átadni.

(2) A fogyasztó az étel vagy ital külön édesítése céljából az étlapon feltüntetett váltójegyszelvényénél többet is átadhat, amely esetben a vendéglátó üzem az ennek megfelelő cukormennyiséget kiszolgáltatni köteles.

5. §. (1) A vendéglátó üzemek kötelesek havonként legalább egyszer a beváltott váltójegyeket a községi előljárásnak (polgármesternek), vagy az általa kijelölt ipartestületnek (ipartársulatnak, egyesületnek, szövetségnek) beszovaltatni. Az elszámolt váltójegyekről a községi előljárásnak (polgármester), illetőleg az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) nyilvántartást vezet.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapítatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A nyilvántartás helyességét a községi előljáróság (polgármester) időnként ellenőrzi.

(2) Az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) az elszámolás alapján a községi előljáróság (polgármester) által rendelkezésre bocsátott szállítási igazolvány őrület 10%-kal nagyobb mennyiségű cukorra állítja ki, mint amilyen mennyiségnek megfelelő váltójeggyel a vendéglátó üzem elszámol. A kitöltött szállítási igazolványokat az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) eljuttatja a községi előljárósághoz (polgármesterhez). A községi előljáróság (polgármester) a szállítási igazolványok adatait összehasonlítja az (1) bekezdés szerint vezetett nyilvántartás adataival és ha az adatokat rendben találja, a bemutatott szállítási igazolványokat aláírással és pecséttel ellátva visszaadja az ipartestületnek (ipartársulatnak, egyesületnek, szövetségnek), amely azokat az üzemekhez eljuttatja.

(3) A jelen rendelet hatálybalépésének napjától számított 6 nap alatt a községi előljáróság (polgármester) a kétheti szükségletnek megfelelő cukorra szállítási igazolványt adhat ki az olyan vendéglátó üzemek részére is, amelyek a jelen §-ban meghatározott módon elszámolni még nem tudnak ugyan, de igazolják azt, hogy a jelen rendelet hatálybalépése napján nem volt akkora cukorkészletük, amely vendégforgalmuknak megfelelően két hétre elegendő.

MI UJSÁG?

A Budapesti Kávésok Ipartestülete rendkívüli közgyűlést tartott. Mészáros Győző elnök megnyitójában beszámolt az árkormánybiztossággal folytatott tárgyalásairól és azon reményének adott kifejezést, hogy rövidesen megjelenik a rendelet, amely a közönség teherbíróképességének arányában lehetővé teszi az iparban elháríthatatlan áremelést.

Két héttel késik az aratás. A most kiadott vetésjelentés szerint az utóbbi két hét bőséges csapadéka a kalászosok fejlődését kedvezően befolyásolta ugyan, de a zivatafos esők több helyen megdöntötték a vetéseket és a virágzást károsan érintették. A kapásnövények számára az esős időjárás szintén kedvezett. A takarmánynövényeknek ártott a sok eső. A búzavetések már mindenütt kalászosak, sok helyen virágzanak, sőt egyes vidékeken a virágzás már be is fejeződött. A késői vetések sok helyen ritkák és gazosak, az előntött vidékeken pedig fejlődésükben visszamaradtak. Az aratás országszerte a rendszeren 10—14 nappal később kezdhető csak meg. Búzából az ország hat megyéjében holdankint 8,5, illetve ennél nagyobb termésátlagot várnak, míg tizenöt vármegyében 7 és 8,5 mázsá közötti, a többi tizennégy vármegyében 7 mázsán aluli termésátlagra számítanak. A rozsvetések közül a korai fajták jól megerősödtek. Négy vármegyében 8 mázsás holdankénti átlag ígérkezik, míg tizennyolc megyében 6 mázsás, illetve ezen aluli termésátlagra számítanak. Az őszi árpa nagy része kifagyott. A tavaszi árpából jó közepes termés várható. A zabvetéseknek kedvezett az időjárás. Jó közepes termés várható. A tengeri vetések erőteljes fejlődésnek indultak. A burgonya általában erőteljesen növekedik. A cukor- és takarmányrépa ugyancsak erőteljesen fejlődik. Az ipari növények közül a napraforgó jól kelt és szépen fejlődik. A mag- és rostkender ugyancsak jól fejlődik, szintúgy a rostlen és olajlen is. A dohánypalánták ugyancsak jól fejlődnek, de napos időt kívánnak. A repcevetések általában gyengébben kötöttek.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Külföldiek és utasok cukorellátása.

6. §. (1) A 153.800/1940. F. M. számú rendelet 7. §-ának (1) bekezdésében megjelölt területre érkező azok a külföldiek és az ugyanezen területre az idézett § (2) és (3) bekezdésében megjelölt területről érkező azok a belföldi lakosok (a továbbiakban: utasok), akik szállodában vagy penzióban szállnak meg, a szálloda (penzió) igazgatósága (vezetője) útján jutnak cukorjegyeikhez. Azon külföldiek és utasok részére pedig, akik egy hétnél hosszabb időre magánháztartásban szállnak meg, a háztartás feje a 153.800/1940. F. M. számú rendelet rendelkezései szerint igényelhet cukorjegyet. Azok a külföldiek és utasok, akik egy hétnél rövidebb időre magánháztartásban szállnak meg, cukorjegyet nem kapnak.

(2) A szállodák (penziók) külföldi és utasvendégeik részére egy hétre egy váltójegyet (24 szelvény), egy hétnél rövidebb ott tartózkodás esetén pedig naponta 4 dkg cukornak megfelelő váltószelvényt szolgáltathatnak ki. A községi előljáróság (polgármester), vagy az általa kijelölt ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) a szállodákat (penziókat) első ízben átlagos forgalmuknak megfelelően, a továbbiakban pedig vendégnyilvántartási könyvük alapján való elszámolás szerint látja el váltójegyekkel.

Kárpátaljai és felvidéki diákok tanulmányi kirándulásra jönnek Budapestre. Az akció célja, hogy ismerjék meg a főváros nevezetességeit. Mintegy harmincezer diák kirándulását szervezik meg, akik szeptembertől kezdve intézetenként és turnusonként két napra érkeznek a fővárosba. Az akció lebonyolításának megkönnyítésére a MÁV nagyarányú kedvezményeket biztosított és a diákokat a fővárosi diákszállókban önköltségi áron helyezik el, hogy ily módon a szegénysorsú diákoknak is lehetővé tegyék az utazást.

Vendéglő és söntés teljes berendezése olcsón
eladó. Hungária, IX., Ráday-u. 40. Tel.: 181-687.

Szaharin a kávéházakban. A Budapesti Kávésok Ipartestülete azzal a kérelemmel fordult a pénzügyminiszterhez, hogy tekintettel a kávéházakban elrendelt cukoradagcsökkentésre, engedélyezze kivételesen a kávéházakban a szaharin felhasználását a cukoradagkorlátozás idejére. A pénzügyminiszter értesítette a Kávésipartestület vezetőségét, hogy magáévá teszi kérésüket és megengedi a szaharin kávéházi felhasználását azzal, hogy amíg a külön e célra adagolt és csomagolt szaharin forgalomba nem kerül, a gyógyszerárakból vásárolt szaharin szolgáltatható ki azzal a megszorítással, hogy egyszerre csak egy tubust lehet használatba venni és a bevásárolt, valamint elhasznált tubusokról kötelesek a kávé-sok pontos számadást vezetni.

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap d. u. 4 este 8
Világvárosi műsor!

A szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak genfi szövetsége Budapest nyáron címmel ötle-tesen szerkesztett idegenforgalmi útmutatót adott ki. A könyvecske felőleli Budapest összes látványosságait, felsorolja kirándulóhelyeit, gyógyfürdőit, vendéglátó üzemait, egyszóval mindazt, amire az idegennek szüksége van. A „Budapest nyáron“ Zacharescu Sándor szerkesztésében jelent meg.

A Golf-szállót kibővítik. Alig egy éve nyitották meg a BESZKÁRT gyönyörű sportszállóját, a Szechenyihegyi Golf-szállót, de már ezalatt a

Megyeszékhelyen jóforgalmú

vendéglős ház

40.000 P helyett, rokkantság miatt, 25.000 P-ért

eladó,

15 ezerrel átvehető.

800 hl. egri bor, kis tételekben is, eladó.

Özvegy vendéglősné társul kerestetik

10 ezerrel. Értekezni lehet:

**Bary József v. nagyszállodásnál,
Eger, Dobó-tér 5.**

rövid idő alatt is olyan népszerű kiránduló- és üdülőhely lett, hogy a szálló 23 lakószobája állandóan foglalt. A BESZKÁRT vezetősége ezért elhatározta, hogy a szállót megnagyobbítja és kibővíti. A tervek szerint 16 méterrel hosszabbítják meg az épületet és ebben az újonnan emelt épület-részben 18 újabb lakószobát rendeznek be.

Vendéglátó és italmérő iparosok kézikönyve. Kiváló ipari és kereskedelmi szakkönyv, az Athenaeum kiadásában jelent meg. A szerzők, magasabbrangú miniszteriális tisztviselők, elsőrendű szakemberek. Azzal, hogy a könyvben lexikon-szerűen, tehát a kezelés megkönnyítése végett ábécé sorrendben összegyűjtötték az illető szakmára vonatkozó összes hatályban lévő rendszeti szabályokat, elvi jelentőségű határozatokat és felsőbb bírósági döntvényeket, teljesen újszerű munkát végeztek. Ezzel páratlan hasznára lesznek az érdekelt iparosoknak, kereskedőknek, aki e könyvben kitűnő segítő társát, tanácsadóját leli meg. A könyv 3— pengős árban rendelhető meg a Jegyzőárhazai Kereskedelmi R.-T.-nál, Budapest, Üllői-út 31.

A vendéglős ipartestület körlevele. A cukorváltójegy rendszeresítése nem biztosította iparunk legminimálisabb főzési cukorszükségletét. Ennek érdekében a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, illetőleg miniszterelnök úrhoz akarunk fordulni. Ezen előterjesztésünkben konkrét adatokat akarunk föltüntetni, nevezetesen azt, hogy a cukorváltójegy után főzésre adott 10 százalékos mennyiség mennyire fedezi iparunk főzési (nem befőzési) szükségletét. Felkérjük t. Kartársunkat, hogy az alábbi kérdésekre azonnal válaszolni szíveskedjék, hogy előterjesztésünket mielőbb a miniszter úr kezébe adhassuk. 1. Június 20-tól 29-ig (10) nap) mennyi volt a cukorváltójegy bevétele súlyban (kilogrammban). 2. Feltüntetendő ennek 10 százaléka. 3. Pontosan feltüntetendő, hogy ezen 10 nap (június 20—29) alatt mennyi cukrot használtak fel főzésre (nem befőzésre). Nyomatékosan felkérjük t. Kartársainkat, hogy ezeket az adatokat késedelem nélkül juttassák el hozzánk. Budapest, IX., Lónyay-u. 22.

Uj aludtfej. A földművelésügyi miniszter a Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részvénnytársaságnak megengedte, hogy „Habarka habart aludtfej 1 százalékos zsírtartalmú soványtejből“ jelzéssel ellátott aludtfej-készítményt forgalomba hozhassa.

Árdrágítás. Árszabályozás. Árkormánybiztoság című népszerűen megírt kiváló könyv az Athenaeum kiadásában a napokban jelent meg dr. Dorosy Dezső kir. ítélőtáblai bír., az uzorabíró elnökének és szerzőtársainak tollából. E mű égetően aktuális és különlegesen fontos témát talán senki sem ismerheti szakszerűbben, autentikusabban, mint a szerzők, akik művükben útmutatót adnak a gyáripar, a nagyvállalatok, az iparos- és kereskedőtársadalom részére és értékes olvasmányt, tanulmányt nyújtanak a jogélet tényezőinek. A könyv ára 3 pengő és megrendelhető a Jegyzőárhazai Kereskedelmi R.-T.-nál, Budapest, Üllői-út 31.

Kárász község előljáróságától.
1551/I—1940. szám.

Árverési hirdetmény.

Kárász község előljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonában álló vendéglőt, mézár-széket a hozzátartozó épületekkel, kerttel 1941. évi január hó 1-étől 1943. évi december hó 31-éig terjedő 3 évre folyó évi július 14-én délután 1/2 órai kezdettel a község-házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja. Kikiáltási ár 400 pengő, bánatpénz 200 pengő.

Árverezni szándékozók személyi és vagyoni viszonyait új keletű hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak. Árverési feltételek Kárász község bírójánál, valamint a magyaregregyi körjegyzőségénél megtekinthetők.

A község látogatott üdülőhely a nyári hónapokban jelentékeny vendégforgalommal.

Községi Előljáróság.

Borpiac árai emelkednek. A folytonos esőzések meglehetősen károsan befolyásolják a szőlőkéké hozamképességét és általános becslések szerint máris bizonyosra vehető, hogy az idei szüret nem hoz bőséges termést. A minőségre vonatkozóan viszont még koraiak a becslések, miután a küszöbön álló meleg hónapok fogják kiérlelni a szőlők cukormennyiségét. A fogyasztás változatlanul élénk és pedig egyrészt a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos igények, másrészt pedig a kiadós városi fogyasztás miatt, amelyet kedvezően befolyásol a hűvös estékkel járó esőzés. A kivitel elenyésző, mert a magyar-német gazdasági tárgyalások a borkivitel ügyében még mindig nem vezettek eredményre. A csemegezőlőkvitel ügyében viszont már megtörtént az elvi megállapodás, amely ismét lehetővé fogja tenni, hogy jelentősebb mennyiségű hazai szőlő kerüljön értékesítésre a németországi piacokon. A csemegezőlő egyébként ugyancsak mérsékelt mennyiségű hozamot ígér, mert az elmúlt hónapok időjárása nem kedvezett túlságosan sem a homoki, sem a hegyi fajtáknak. A legújabb tájékoztató termelői borárak: a 10 százalékos bor hektoliterje 33, 11 százalékosé 36—37, 12 százalékos boré 40 pengő körül kerül forgalomba.

Szent István-heti ünnepek tervezete elkészült. Ez évben is megrendezik a szokásos fénnel a Szent Jobb körmenetet és a minél nagyobb tömeg kényelmes elhelyezése végett a Várban tribünöket állítanak fel. A Szent István-napi tüzijátékot szintén megismétlik. A tüzijátéki hanghatását is növelni fogják és a programmon

Felhívjuk figyelmét
az újonnan forgalomba került kítűnő és olcsó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez egyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, totózás szerint fűszerezhető, mivel nem fő szíjjel, sima és egyetlen vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

A „BURIS” igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olcsó, elsőrendű havi termék. Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t.
Gyártja: István-malom, Debrecen.

Budapesti képviselet:
Molnár és Kozma
IX., Ráday-utca 3. sz.
Telefon: 384-318.

Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-43-94

a légi háború bemutatása is szerepelni fog. A Vár-bazár előtti budai Dunaparton, a korzóval szemben szintén tüzijátékot rendeznek, de emellett megismétlik a Citadellán is e látványosságot. A Citadellán villanykörtékből kirakják a Szent Korona óriási méretű képét, amelyet a Szent István-hét alatt minden este kivilágítanak. Ezzel szimbólizálni óhajtják a magyar nemzetnek Szent Koronában megnyilvánuló egységét és Szent István ünnepén a fővárost mintegy a Szent Korona oltalma alá helyeznek. A Városi Színházban idén különösen dús programmal fog szerepelni a Gyöngyösbokréta, amely egyébként most ünneplő megalakulásának tizedik éves évfordulóját. A Székesfővárosi Képtár új szerzeményeiből az ünnepek alatt kiállítás rendez. Az ünnepi hét folyamán leplezik le Szent László király szobrát. Az egész ünnepi hét tartama alatt ingyenes hangversenyeket rendeznek nemcsak a Belvárosban és a Dunaparton, hanem a kültereken is.

A Gyümölcstermelők Orsz. Egyesülete kiadta becslését az idei gyümölcstermelés kilátásairól. Ezek szerint 6100 vagon alma, 1000 vagon körte, 565 vagon kajszibarack várható; a kései kajszibe csésle 556 vagon. Őszibarackból 201 vagonot várnak, mandulából 20 vagon. Cseresznyéből 1548 vagon a várható mennyiség. A meggytermést 420 vagonra becsülik. Szilvából 4530 vagon, dióból 1419, birsalmából 42, szamócából 354, málnából 152, gesztenyéből 18 vagon várható,

Gyöngyöstarjáni Hegyközség

ajánlja
borait

a legolcsóbb áron.
Kérjen árajánlatot.

Nagy Antal szőlőbirtokos
hegyközségi elnöktől
Gyöngyöstarján, Rákóczi-út 25.

A műjég budapesti gyári, viszonteladói és fogyasztói árának szabályozása.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosának 13.324/1940. Á. K. számú rendelete.

A 4.110/1939. M. E. számú rendelettel módosított 2.220/1938. M. E. számú rendelet 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Budapest székesfőváros területére előállított műjég legmagasabb eladási árát a következők szerint szabályozom.

1. §. A legmagasabb gyári eladási ár viszonteladók részére történő eladás esetén, helyt gyártelepen átvéve: a változatlan 1939. évi augusztus hó 26-i rögzített eladási ár.

2. §. A legmagasabb gyári eladási ár fogyasztók részére történő eladás esetén helyt gyártelepen átvéve:

a) 1 táblánál (25 kg) nagyobb mennyiségre: a változatlan 1939. évi augusztus hó 26-i rögzített eladási ár,

b) 1 táblán (25 kg-on) aluli mennyiségre: kilogrammonként 2 fillér.

3. §. A legmagasabb gyári, vagy viszonteladói eladási ár a fogyasztóhoz Budapest székesfőváros területén kiszállítva történő eladás esetén:

a) utcán, vagy üzlethelyiségben átadva, a mennyiségre való tekintet nélkül: az 1939. évi augusztus hó 26-i rögzített eladási ár q-kint 4 fillérrel emelhető, legfeljebb azonban q-kint 2·24 P,

b) lakásba, illetőleg emeletre szállítás esetén 1 táblán (25 kg-on) aluli tételeknél: kg-kint 3 fillér.

4. §. Budapest székesfőváros területén belül hegyvidékre történő szállítás esetén a 3. §-ban meghatározott legmagasabb eladási ár 10 kg-kint 1 fillér hegyvidéki pótdíj számítható.

5. §. (1) Budapest székesfőváros közigazgatási határával közvetlenül szomszédos városokba és községekbe való kiszállítás esetén a 3. §-ban meghatározott legmagasabb eladási ár 10 kg-kint 1 fillér távolsági pótdíjjal növelhető.

Bérbeadó

f. év nov. 1-re Tolnán a modernizált, vízvezetékes

Duna-szálloda

és vendéglő, teljes felszereléssel.

Érdeklődés:

Magyar József takarékpénztári igazgatónál,
Tolnán.

a közméte becslése 195 vagon, a ribizke becslése 294 vagon. Ezek szerint az ideai gyümölcstermést 14.600 vagonra lehet becsülni a mult esztendei kerekén 27.600 vagonnal szemben.

Megalakult a gyümölcstermelők beszerzési és értékesítési szövetkezete. A földművelésügyi minisztérium, a Hangya-központ és a gyümölcstermelők országos egyesülete, valamint a gyümölcstermelők részéről megnyilvánult egységes óhajnak megfelelően megalakított szövetkezet első igazgatósági ülésén az új szövetkezet elnökévé Gyömörey György nyugalmazott főispánt, alelnökké Wünscher Frigyes dr.-t, a Hangya vezérigazgatóját választotta. Az igazgatóság a szövetkezet ügyvezető igazgatójává Trupp Károlyt, a Hangya központi főtisztviselőjét nevezte ki. Itt említjük meg, hogy a földművelésügyi minisztérium gyümölcsnek postán való szállítását

Nagy körösön

30 éve fennálló, a gazd. egyensúlyról szóló törvény következtében jelenleg bérlet nélkül álló

szálloda, vendéglő és kávéházat

magában foglaló egész épületet **bérbeadó** részleges felszerelési tárgyakkal. Dr. Hegedűs Frigyes ügyvéd.

(2) Távolsági városokba és községekbe történő szállításhoz 10 kg-kint 2 fillér fuvarozási pótdíj számítható.

6. §. Az 1—5. §-okban megállapított legmagasabb árakban a 3.300/1940. M. E. számú rendelettel szabályozott felemelt forgalmi adóváltás befoglalattatik, tehát külön nem számítható fel.

7. §. (1) A műjég elárúsítója (jéggyáros, jégkereskedő, fűszerkereskedő, stb.) akár gyártelepen, akár kiszállítva üzlethelyiségbe, vagy lakásba történő eladás esetén az eladott mennyiségeket lemérlegelni köteles.

(2) Eladási árként legfeljebb csupán a mérleget súly és a jelen rendelettel meghatározott legmagasabb egységárak alapulvétele mellett kiszámított összeg számítható.

(3) Az eladási ár végösszegénél 0·5 vagy ennél nagyobb töredékfillér egész fillérre kerekíthető fel.

8. §. Az 1939. évi augusztus hó 26-án érvényben volt hitelezési és eladási feltételek, valamint pénztári és árendemények továbbra is változatlanul érvényben tartandók.

9. §. A jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi június hó 17-én.

Dr. Kacsoh Bálint s. k.

az árellenőrzés országos kormánybiztos, a

Az élelmiszerárúsítás rendszete és a hamisítások.

Osszeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Éltés Gyula dr. egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.*

akarja bevezetni. A minisztérium és a posta között igen előrehaladott tárgyalások folynak és a legnagyobb gondot arra fordítják, hogy minden felesleges formasságot mellőzni lehessen. Az akció valószínűleg rövidesen megindulhat s számíthat arra, hogy főleg a fővárosi kereskedőkön keresztül fog nagyarányú forgalom kifejlődni, mert a közönség is szívesen vásárol majd ilyen friss gyümölcsöt. Sok függ persze a termelőktől is, akiknek a legnagyobb gondossággal kell a gyümölcsöt kiválogatni és csomagolni.

Az Országos Iparegyesület közgyűlésén Kenéz Béla titkos tanácsos, elnök, a megjelentek nagy lelkesedése közben emelkedett szavakkal emlékezett meg a kormányzó húszesztendő országzásának jubileumáról. Rámutatott arra, hogy a háborús események legújabb alakulása halálos csapást mért a párisi és páris környéki békeparancsokra. Az újjáépülő Európában az ipar fokozott jelentőségre tesz szert. A magyar társadalom és a magyar génusz egésze csak akkor virulhat ki ereje teljességében, ha az iparosztály anyagi jóléte és erkölcsi tekintélye biztosítva lesz. A közgyűlés egyhangúan megválasztotta további három évre elnökké Kenéz Bélát, társelnökké dr. Görgey Istvánt. Az Iparegyesület aranyérmével erre az esztendőre Beliczay Béla mézeskalácsost tüntették ki.

A Balatoni Társaság legutóbbi ülésén dr. Réthy Antal egyetemi tanár, a Meteorológiai Intézet igazgatója érdekes előadást tartott a Balaton éghajlati viszonyairól a keszthelyi, siófoki, balatonfüredi, kenesei és a tihanyi meteorológiai állomások megfigyelései alapján. Rámutatott arra, hogy éghajlati szempontból a Balaton különböző részei között számottevő különbségek vannak. Így a délnyugati rész borultabb, csapadékosabb, de napfényben némileg szegényebb, mint a Balaton északi része. Amíg a délnyugati részen az Alpok hatása érvényesül, a keleti rész az Alföldet jellemző éghajlati részhez csatlakozik. A legújabb napsugárzási megfigyelések szerint a Balaton melékén több mint 20%-kal nagyobb a napsugárzás, min. Budapesten. A Balaton Európának legeszményibb éghajlatú tévidéke. Dr. Tubovics Lajos egyetemi tanár „A balatonvidéki bazaltvulkánok” címen tartott igen érdekes előadást, majd dr. Lóczy Lajos mutatott rá arra, hogy a Balaton éghajlati viszonyainak ismerete milyen nagy szolgálatot tett a nyaralóknak és sportolóknak egyaránt.

Idegenforgalmunk a külföldi országokból a háború miatt megbénult. De belső vendégforgalmunk emelkedett. Ezt bizonyítják azok a statisztikai adatok is, amelyeket Budapest április havi idegenforgalmáról a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal hozott nyilvánosságra. Ezek szerint a statisztikai adatok szerint áprilisban a főváros szállodáiban és penzióiban összesen 24.122 idegen szállott meg és 79.157 éjjelt töltött el. A múlt év áprilisában a Budapesten megszállott idegenek száma 22.837 volt, akik 74.942 éjjelt töltöttek el a fővárosban. Az emelkedés kizárólag a belső idegenforgalom növekedésére vezethető vissza. A folyó évi április havában Budapestre érkezett és itt megszállott 24.132 idegen közül 17.588-an érkeztek Csonka-Magyarország területéről, 2192-en az elszakított területekről és 4342-en külföld egyéb országaiból. Az elszakított területek közül legtöbben Szlovákiából érkeztek — 858-an, — míg a Jugoszláviához csatolt területekről 674-en, a Romániához csatolt területekről pedig 651-en érkeztek Budapestre. A külföldi országokból Budapestre érkezett utasok között aránylag legtöbben Németországból jöttek, — 1798-an, — míg Jugoszláviából 373, Olaszországból 343, Romániából 196, Bulgáriából 172, Svájcban 104, Nagy-Britanniából 75, Franciaországból 58 és az Északamerikai Egyesült Államokból 45 személy látogatta meg a magyar fővárost.

A Méztermelő és Értékesítő Hangya Szövetkezet a közelmúltban két pályadíjat tűzött ki és pedig 1. Miként lehet sok és jobb minőségű mézet termelni? 2. Műlöp jelentősége a többtermelésnél. A szövetkezet értesíti most az érdeklődőket, hogy a pályaművek benyújtási határidejét 1940 októ-

ber 31-ig hosszabbította meg. A pályázatok a szövetkezet címére küldendők: Budapest, IX., Közraktár-utca 34.

A Külkereskedelmi Hivatal kecskeméti értekezletén dr. Szabó-Jilek Jenő igazgató beszámolt arról, hogy bár újabban több piacunk megszűnt, a gyümölcsfölségeink külföldi értékesítésére mégis bő alkalom kínálkozik. Németország 15-6 millió márká értékben vesz át magyar gyümölcsöt az idén, a cseh-morva védnökség, mint a múlt évben, ezúttal is 7 millió cseh-korona értékű átvételi keretet szabott meg. Szlovákiába 363, Svájcba pedig 250 vagon gyümölcs szállítható. Magánkompenzációs úton Lengyelországba az idén 250 vagon szőlőt és 500 vagon dinnyét lehet szállítani. A gyümölcs gyors szállítása tárgyában a MÁV-val tárgyalások folynak: 15 vagon szállítása esetén nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is gyors tehervonattal szállítják a gyümölcsöt. Mivel a meglévő 448 gyümölcszállító vagon előreláthatólag nem elegendő, Olaszországtól 100, Németországtól pedig 60 vagon béreltünk. Magyarországon 107 új gyümölcszállító vagon építést kezdtek meg. Huszonöt vagon még az idén elkészül.

Központi Statisztikai Hivatal legújabb adatait közzétette. A nagykereskedelmi árak jelzőszáma május végén 97,5 volt az előző havi 94,3-del szemben. A létfenntartási költségek jelzőszáma lakásbérrel együtt május végén 107,6 az április havi 105,5-del szemben. Lakásbér nélkül a jelzőszám 114,3, áprilisban 111,6 volt. A létfenntartási költségek emelkedése 2,7.

M. kir. rendőrség gyulai kapitánysága.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség gyulai kapitányságának rendőri büntetőbírája 1939. kih. 427/2. sz. jogerős ítéletével özv. *Kellner Lőrincné*, szül. Deutsch Katalin 69 éves, izr., özvegy, vendéglős, nagyszalontai születésű, gyulai lakos azért, mert Gyulán 1939 június hó 9-én vendéglőjében közfogyasztás céljára 7,9% térfogatszázalék szesztartalmú bort hozott forgalomba, az 1936. évi V. t.-c. 11. § 2. bek.-ébe ütköző és ue. t.-c. 50. § 3. pontja szerint minősülő kihágás miatt, ue. 50. §-a alapján a Kbt. 21. §-a alkalmazásával kettő napi elzárást helyettesítő 20 P pénzbüntetésre ítélte és a 70.000/1936. F. M. rend. 67. és 68. §-ai alapján összesen 36 P eljárási költség ítéltetésére kötelezte.

Gyula, 1940. év június hó 3-án.

Olvaszatlan aláírás
m. kir. rendőrségdfogalmazó,
mint rendőri büntetőbíró.

1940. kih. 39/2. szám.

A m. kir. rendőrség mezőtúri kapitánysága.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség mezőtúri kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíró, *Mandel Hermína* mezőtúri lakos, korcsmáros, fenti számú jogerős ítéletével, az 1936. V. t.-c. 9. §-ába ütköző azon kihágás miatt, hogy forgalomba hozatalra szánt borát vízzel hamisította, behajthatatlanság esetére 12 napi elzárásra átváltoztatandó 60 P pénzbüntetésre ítélte. Elrendelte a jogerős ítélet kivonatának az „Egyetértés” című helyi lapban és a „Vendéglősök Lapja” című szaklapban elítelt költségén való közzétételét. Kötelezte 20 pengő vegyvizsgálati díj és 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére. Elrendelte a jogerős ítélet egy példányának a szolnoki kir. pénzügyigazgatóság részére való megküldését.

Mezőtúr, 1940 június 18.

Dr. Mihályi s. k.
r.b.-bíró.

Kiadmány hitelül:
Olvaszatlan aláírás
hív. főtiszt.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Szerkesztő: lidértejedri Dr. KISS ISTVÁN.
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
lidértejedri Dr. KISS ISTVÁNNÉ

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkszám 45.255
Megjelenik havonta 5-6n. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Gazdasági újjáalakítás

kezdődött Európában. Az egyes országok az új rendszerben megtalálják piacaikat, árujukért megkapják az igazságos árat és valutájukat nem veszélyezteti a spekuláció.

Az új gazdasági rendszer Európa természetes adottságaiból kinőtt, egészséges szervezet lesz, nem pedig mesterséges képződmény. Mondotta legutóbb a Német Nemzeti Bank elnöke a sajtó részére adott nyilatkozatában. Hangoztatta, hogy a mostani háború nagy változásokat hoz az európai gazdasági életbe. Nevezetesen a német fizetési rendszer vezetőszerpéhez jut. Európa továbbra is résztvesz a világgazdaság forgalmában bizonyos mértékig az itteni államok gazdasági szabadságának biztosítása mellett. Az Amerikával való kereskedelmi forgalom magától Amerikától függ. Azonban Amerikának le kell mondania arról, hogy továbbra is a világ legnagyobb hitelezője és legnagyobb szállítója legyen. Az arany a jövőben nem játszik a gazdasági életben nagy szerepet, mert a fizetési eszközök fedezete az államok által szabályozott gazdasági rendszer és nem az arany lesz. Hosszúlejárátú gazdasági szerződésekkel biztosítják majd a német piacot az európai nemzetgazdaságok részére. Állandó és biztos kurzusalapon nyugvó ingadozás nélküli fizetési- és áruforgalmat építenek ki. A különböző államok nemzetgazdasági tapasztalatainak kölcsönös kicserélése alapján a termelést a leggazdaságosabb alapra és a teljesítőképesség legmagasabb fokára emelik.

Mindez pedig gyarapítja az európai népek gazdasági erejét és életszínvonalukat emeli.

A bekövetkezendő békegazdaság az európai államok tökéletes gazdasági egyenjogúsága alapján épül fel.

A magyar gazdasági élet a saját erejének, technikai felkészültségének és természeti adottságainak megfelelő helyet foglal majd el az új Európában.

Az új gazdasági rendszerben a magyar

vendéglátó ipar is megtalálja — miként a többi iparág és kereskedelem — a saját boldogulásának biztos feltételeit az idegenforgalom és a belső forgalom bekövetkező emelkedésével.

Az újonnan vásárolt borok árának emelése

ügyében a budapesti vendéglősök ipartestülete közölte tagjaival, hogy az Árkormánybiztos Úr a vendéglátó üzemeknek megengedte a korábban beszerzett bor áránál magasabb áron beszerzett borok áremelését. Ezt az emelést azonban tartoznak a vendéglősök az ipartestületnél bejelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a bor szállítójának nevét és címét, a bor régi és új beszerzési árát, az eladási árakat, valamint az új beszerzési bor eladási árának kezdő pontját.

A bejelentéshez csatolni kell: a régi beszerzési ár igazolására alkalmas számlát, vagy kötlevelet; az új beszerzésű bor árának igazolására szolgáló számlát, kötlevelet,

vagy szállítólevelet; továbbá a régi eladási ár igazolására szolgáló italárjegyzéket.

Az ipartestület a boráremelési bejelentés beérkezésekor igazolást ad az érdekeltek arról, hogy a bejelentést megtette és új beszerzésű borát milyen árról, mennyire emelte föl. Senki se emelje fel a bor árát bejelentés nélkül és bejelentéssel is csak az esetben, ha számlával, vagy elfogadható módon igazolni tudja az újonnan beszerzett bor magasabb beszerzési árát.

Régi beszerzésű bor eladási árát senki sem emelheti föl.

Sajáttermésű bor árának felemeléséhez az Árkormánybiztos Úr előzetes engedélyre van szükség. A kérelmek közvetlenül adandók be.

Borralaló- és óvadék-jelleg megállapítása

A tényállás szerint felperes az alperes kávéházában főpincér volt. A keresetbe vett összeget azon az alapon követeli, hogy az alperes a kiszolgálási díj címén beszedett összegekből naponként 8 pengőt tartott vissza, noha ezt az eljárást a borralaló-rendszert eltörlő miniszteri rendelet kifejezetten tiltja. Alperes ez ellen azt hozta fel, hogy a levonásokat nem saját maga részére tartotta vissza, hanem K.-né részére, aki a felperes helyett 8500 pengő óvadékot bocsátott az alperes rendelkezésére. A fellebbezési bíróság — a védekezést alaposnak elfogadva — a keresetet elutasította. A m. kir. Kúria ezt az ítéletet feloldó határozatában a következőket mondja ki:

A borralaló-rendszert eltörlő 2787/1936.

K. K. M. számú rendelet 5. §-a szerint a kávéházi vállalatokban a kiszolgálási díj címén beszedett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti, azt közöttük kell megfelelő arányban felosztani. A 7. §. szerint pedig kihágást követ el a vállalat tulajdonosa, ha a kiszolgálási díj címén beszedett összeget az 5. §-ban foglalt rendelkezés ellenére, egészben nem a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottak között osztja fel.

A kereset 1. pontja szerint az alperes az általa nappali főpincérnek alkalmazott felperessel, az ezt megillető kiszolgálási díjből naponként 8 pengőt fizettetett magának („helypénz”). Az alperes ezzel szemben azt állította, hogy a felperes a napi 8 pengőt

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

nem helypénz címén neki, hanem kamat vagy haszonrészesedés címén K.-nének fizette, aki a felperes óvadéka fejében 8500 pengőt bocsátott az alperes rendelkezésére.

Annak a kérdésnek elbírálásánál, hogy a felperest az alperessel kötött megegyezésen alapuló biztosítékadás kötelezettsége terhelte-e és ennekfolytán K.-nének az alperesnél levő pénzét a maga óvadéka fejében lekötötte-e, vagy pedig az alperes a felperes munkabérének megrövidítésével K.-nétől a maga javára folytatólagosan is, előnyös pénzhatalmatot biztosított-e, jelentősége lehet magának az összeg nagyságának is, ha ez egyáltalán nem állana arányban a biztosítani kívánt követelés mértékével, tehát magával az óvadéknyújtás céljával és meghaladná az óvadéknak a jogszabály által megszabott mértékét. A fellebbezési bíróság azonban ezt a kérdést nem részesítette megfelelő tárgyalásban és nem derítette ki azokat a körülményeket, amelyekből függően a tárgyi jog az óvadék nagyságát — esetenként különbözően — meghatározza.

A 77.724/1928. K. M. számú rendelet 1. §-a szerint pénzkezelés esetén az óvadék összegét annak az összegnek háromszorosában szabad megállapítani, amely összege az alkalmazott naponként elszámol; anyagkezelés esetében pedig az óvadék összegét az alkalmazott kezelés alatt álló anyagok értékének legfeljebb 10%-ában, míg az üzemhez tartozó beszerzési és felszerelési tárgyaknak

elszámolás kötelezettsége mellett való kezelése vagy gondozása esetében az óvadék összegét legfeljebb a kezelt vagy gondozott vagyontárgyak beszerzési értékének 5%-ában szabad megállapítani.

Felmerült az a kérdés, hogy a felperesnek a pénzkezelésen kívül szolgálati feladataik közé tartozott-e bizonyos anyagkezelés is és elszámolás kötelezettségével átvette s milyen üzemi berendezéseket és felszerelési tárgyakat? Ezeknek a körülményeknek ismerete nélkül nem lehet megállapítani, hogy a perbeli esetben az alperes milyen összegű biztosítékot kívánhatott és a 8500 pengőnek már a nagysága is rácsafol-e az óvadékjellegre?

A fellebbezési bíróság ezeket a kérdéseket nem derítette ki, de nem állapított meg tényállást a felek között vitás, abban a kérdésben sem, hogy a felperes K.-né 8500 pengőjének visszafizetése után is fizette-e napi 8 pengőt és pedig kinek a kezéhez s illetve kinek a javára, enélkül pedig az ügynek a „helypénz“ fizetésére vonatkozó része végeldöntésre vonatkozó része végeldöntésre annak ellenére sem alkalmas, hogy a felperes K.-né ellen — az utóbbinak tanuvallomása szerint — fölvevett kamattöbblet visszafizetése iránt pert indított. A nevezetnek netáni visszafizetési kötelezettsége ugyanis egymagában nem szünteti meg az alperesnek az ügylet semmiségéből eredő kötelezettségét. — (C. II. 1317/1940. — 1940.

MI UJSÁG ?

Az Országos Szőlő- és Borgazdasági Tanács báró Waldbott Kelemen elnöklete alatt ülést tartott. Az elnök megnyitójában kiemelte azokat az indokokat, amelyek a Tanács újjáalakítását megkívánták, majd ismertette a Tanács régebbi működését, a hegyközségekkel való kapcsolatát és változta jövőbeli munkásságának kereteit. A Tanács részletesen letárgyalta a szőlő- és borgazdaság időszerű kérdéseit és több hozzászólás után elhatározta, hogy javaslatait fölterjeszti a földművelésügyi miniszterhez.

A Tokajhegyaljai Hegyközségi Tanács jelentése szerint Tokajhegyalja szőlőtermelésének 75 százaléka semmisült meg. Amit a peronoszpóra pusztításától többszörös permetezéssel megmentettek, azt most a lisztharmat pusztította el nagyrésztben. A lisztharmat a két hét óta tartó nedves, ködös idő és a többször megismétlődő hideg eső következtében lépett fel. A védekezés ellene szinte lehetetlen és így a tokaji szőlők termése az idén egészen minimális lesz.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedelmi miniszterhez emlékiratot intézett, amelyben vázolta a burgonyagazdálkodás helyzetét és az ellátással kapcsolatban — különösen fővárosi vonatkozásban — tapasztalt nehézségeket. A kamara a nehézségek elhárítása érdekében indítványozza, hogy a burgonya értékesítésével megbízott szerv bizonyos irányelvek alapján működjék, különösképpen hasson oda, hogy a felhozatal körül tapasztalt érthetetlen és káros kihatású ingadozások szűnjenek meg. A téli szállítási kiesések ellensúlyozására gondoskodják az értékesítési szerv megfelelő nagyságú burgonyakészlet raktáron tartásáról.

Fényes Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap d. u. 4 este 8
Világvárosi műsor!

A kamara indítványozza, hogy a kereskedelmi miniszter tegyen lépéseket a növénytermelési hivatal eddigi igen sikeresnek bizonyult vetőmag-akciójának lehetőleg minél szélesebb keretekben való kiterjesztésére, hogy ezáltal a termelés fokozódó minőségi igényeknek megfelelhessen. Az emlékirat végül felhívja a kormány figyelmét arra, hogy a burgonya és a takarmány ára között maradjon fenn az egyensúly, mert ha ez az egyensúly a burgonya hátrányára eltolódik, akkor nagymennyiségű olyan burgonya kerülhet takarmány céljából feletetésre, amely különben ipari és esetleg fogyasztási célokra szolgálhatna.

Jelentkezés a felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra. A földművelésügyi minisztérium a felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra 1940—41. tanévre pályázatot hirdet. Az egyéves tanfolyamra rendes hallgatók az azok vehetők fel, akik valamelyik gazdasági akadémián, vagy a műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági fakultásán oklevelet szereztek, vagy akik a szarvasi közép fokú gazdasági tanintézet képesítő vizsgájt jeles eredménnyel letettek, végül azok, akik a kertészeti akadémián oklevelet szereztek. A rendkívüli hallgatóknak legalább középiskolai érettségi bizonyítvánnyal, vagy közép fokú gazdasági tanintézeti képesítéssel kell rendelkezni. A tanfolyam internátussal rendelkezik. A pályázati határidő augusztus 31. Bővebb felvilágosítást ad a tanfolyam igazgatósága (Budapest, II., Herman Ottó-út 15.).

Háborús idegenforgalom címen tartott előadást a Külügyi Társaságban dr. Markos Béla, a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának vezetője. Fejtegetéséből azt a következtetést vonta le, hogy nekünk, magyaroknak arra kell törekednünk, hogy eddigi eredményes idegenforgalmi tevékenységünk a háborús viszonyok közepette se akadjon meg. Belső idegenforgalmi szervezetünk tökéletességével és külföldi propagandánk folytonosságával kell a helyünket biztosítanunk abban az idegenforgalmi versenyben, amely a mostani háború elmúltával egészen biztosan új és az eddiginél sokkal nagyobb idegentömegeket fog jelenteni Magyarországra számára is.

15 magyar hold prima karózott szőlő,

szabályosan ültetett 400 db. bőtermő fajgyümölcsfával, felszereléssel, nagy borházzal, elegendő épületekkel, vonatmegálló és telefon a birtokon. Saját termésű bevezetett forgalmis borkiméréssel Cegléden a piactéren. Budapesttől autón egy óra, vonattal 2 óra, köves út mellett

Feldmann Aladár, Cegléd **eladó**

Kisipari Kiviteli Intézet nyilvántartja az exportképes kisiparosokat és állandóan felkelti a külföldi vevők érdeklődését a magyar kisipari termékek iránt. Olasz-, német- és angolnyelvű katalógust szerkesztettek; gyönyörű fényképekkel, amelyből a külföldiek könnyen kiválogathatják, mire van szükségük. Az intézet minden tekintetben támogatja a kisiparosokat, segítségükre van az export lebonyolításában, közli velük, hogy az egyes országok milyen cikkek iránt érdeklődnek. Az intézet ezért a segítségért sem jutalékot, sem költségmegtérítést nem kíván. Székhelye: Budapest, V., Szemere-u. 6. Az érdeklődő kisiparosok ide forduljanak felvilágosításért.

A méz legmagasabb ára. A cukorhiánnyal kapcsolatos esetleges spekuláció megakadályozására az árkormánybiztos megállapította a színméz legmagasabb árát. A pergett méz ára eszerint a következő: Termelők által felszámítható legmagasabb ár viszonteladók részére történő eladásnál ár feladó-állomás 1'60 P/kg. Termelők által felszámítható legmagasabb ár fogyasztók részére 5 kg, vagy annál kisebb tételekben történő eladás esetén ab termelő lakása, vagy telephelye 2 P/kg. Budapesti nagykereskedői ár 50 kg, vagy annál nagyobb tételben történő eladás esetén, házhoz szállítva 2'02 P/kg. Budapesti nagykereskedői ár 50 kg-nál kisebb tételben történő eladás esetén, házhoz szállítva 2'06 P/kg. Budapesti kiskereskedői eladási ár ab kiskereskedői üzlet 2'40 P/kg. A Budapestre megállapított nagy- és kiskereskedői árak érvényesek Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Újpest, Albertfalva, Csepel, Kelenvölgy, Mátyásföld, Pesthidegkút, Pestszentimre, Pestújhely, Rákosszentmihály, Rákoskeresztúr és Sashalom területére is. A köz vidéki kereskedők által felszámítható legmagasabb ára úgy állapítandó meg, hogy az áru önköltségéhez a következő kereskedői ártöbblet számítható: Viszonteladók részére történő eladásnál ab raktár 15%.

Az Őszi Vásárt szeptember 5-től 16-ig tartják meg. A kereskedelmi minisztérium által kibocsátott engedélyokirat szerint ez az intézmény, mely rövidített névként ezentúl hivatalosan is használhatja az „Őszi Vásár“ elnevezést, ez évben is csak belföldi cégek jelentkezését fogadhatja el. Az Őszi Vásárt a rendezőség ez évben is a városligeti Iparcsarnokban, a vele egybeépített „Fővárosi Csarnok“-ban és a szükséghez képest, az e két épület körül fekvő parkterületen tartja meg.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

BURIST használjunk!

Levesekbe, főzelék gyanánt, köreteknek, töltelékbe, lecsóba, paradicsomosan, finom tészának stb. célra.

Recepteket kívánatra ingyen küldünk. Konyhákhoz megbízottunkat ismertetés, esetleg próbafőzés miatt kötelezettség nélkül kiküldjük.

Gyártja: **István Malom, Debrecen.**

Képviselet:

Molnár és Kozma, Budapest, Ráday-u. 3. Tel: 384-318.

„BURIS“ búzagyöngy ízletes, tápláló, olcsó!

Borpiac állandóan szilárd. A rossz terméskilátások miatt az eladók visszatartják boraiikat. A borok iránti kereslet folyton emelkedik. A hírek szerint rövidesen megjelenik az árkormánybiztosság rendelete, amelyben szabályozza a borárakat. Az ármegállapítás a kereskedőkre vonatkozik, a termelő árat azért nem szabályozzák, mert a bortermő vidékekről egyre sűrűbben érkeznek nagyobb károkról jelentések, így a termelési költség is állandóan fokozódik. A piacon nehezen alakulnak ki az árak, a gazdák tartózkodnak a kínálattól. Az Alföldön Malligand-fokra való tekintet nélkül 50—55 pengős árat kérnek a borért hektoliterenkint.

Kávépótlékok és konzervek minőségének és forgalmának szabályozásáról rendelet készül. A tervezet szerint az egyféle alapanyagból előállított kávépótszert, például „árpakávé, rozskávé, búzakávé, cikóriakávé, cukorrépakávé, fügekávé, vagy makk-kávé“, a többféle alapanyag felhasználásával készült kávépótszert pedig „árpából és cikóriából készült kávépótlék“ megjelöléssel kell ellátni. A kávékonzerven viszont fel kell tüntetni a benne foglalt kávénak és kávépótszernak, valamint az édesítésre felhasznált cukornak százalékos mennyiségét. Úgy a kávépótszereket, mint a kávékonzerveket csak zárt esomagokban szabad forgalomba hozni.

„Gyümölesfeldolgozás“ és „Gyümöles konzerválása cukor nélkül“ cím alatt a földművelésügyi minisztérium közgazdasági és közlelmezési főosztálya propagandafüzeteket adott ki. A „Kevés cukorral is lehet!“ című propagandafüzet megtanítja a háziasszonyt a cukorral való takarékoskodásra. Ez a takarékoság csupán annyit jelent, hogy helyettesít olyant, amiből kevés van, azzal, ami olcsón, könnyen, bármilyen mennyiségben beszerezhető. A háziasszony a cukrot helyettesíti olyan táplálékokkal, amely cukrot, vagy a szervezetben cukorra alakuló tápanyagokat tartalmaz. A „Kevés cukorral is lehet!“ című füzet bőséges sorát tartalmazza a cukor nélkül vagy kevés cukorral elkészíthető ételek leírásának. A háziasszonyoknak nélkülözhetetlen füzet darabonként 10 filléres levélbélyeg beküldése ellenében a földművelésügyi minisztérium könyvtáránál kapható (V., Kosuth Lajos-tér 11.). Ugyancsak a földművelésügyi minisztérium könyvtárában ingyen rendelkezésre áll a „Gyümölesfeldolgozás cukor nélkül“ című oktató füzet és a „Gyümöles konzerválása cukor nélkül“ című oktató levelezőlap. A cukornélküli gyümölesfeldolgozás jelentősége kettős. Elsősorban fogyasztás szempontjából, most, amikor a cukor beszerzése korlátozott, a gyorsan romló gyümölesöt nagymennyiségben és fennakadás nélkül lehet tartósítani a téli hónapokra. Másodsorban e módszerekkel a gyümöles értékesítését megkönnyítjük és a gyümölespiacot tehermentesítjük, mivel a cukor félgyártmánnyá tartósított nagytömegű gyümöles a tél folyamán tovább feldolgozható.

A cukrászda jellegűnek minősített üzletek korlátozott italmérséi engedéllyel nem láthatók el. A 71.040/1925. K. M. számú rendelet lehetővé tette, hogy a cukrászsütemények árusítására berendezett egyes olyan üzletek, amelyeket nem a képesítéshez kötött cukrászipar gyakorlására jogosító iparigazolvánnyal rendelkező iparos tart fenn, amelyek tehát „cukrászda“ megjelöléssel nem láthatók el, viszont elsősorban a cukrászipari termékeknek helyben való fogyasztására vannak berendezve és bennük a cukrászipari termékeknek az utcán át való árusítása csak alárendelt szerepet játszik, cukrászda jellegű üzletnek legyenek minősíthetők. Ennek a minősítésnek egyedüli célja az, hogy ezekre az üzletekre a vasárnapi munkaszünet és a hétköznapi üzleti záróra tekintetében a cukrászdákra megállapított rendelkezések legyenek alkalmazhatók, figyelemmel arra, hogy az ilyen üzletek jelentősége a nyílt árusítási üzletekre megállapított vasárnapi munkaszüneti és zárórendeletek alkalmazása alig volna biztosítható.

Az ilyen cukrászda jellegű üzletek tehát nem cukrászdák, hanem cukrászsütemények árusítására berendezett üzletek. Ezt a megkülönböztetést a cukrásziparosok érdekeinek megóvása érdekében minden tekintetben érvényesíteni kell. Éppen ezért nem engedhető meg a 101.010/1921. P. Ü. M. számú rendelet 7. §-a I. bekezdése 3. pontjának oly kiterjesztő értelmezése, amely szerint a szesz és abból készült közönséges pálinka kizárása-

Gyöngyöstarjáni Hegyközség

ajánlja

borait

a legolcsóbb áron.
Kérjen árajánlatot.

Nagy Antal szőlőbirtokos
hegyközségi elnöktől
Gyöngyöstarján, Rákóczi-út 25.

val egyéb égetett szeszesitaloknak és esemegeboknak álló és ülő vendégek részére való poharazása, amely a cukrászdák részére engedélyezhető, a cukrászsütemények árusítására berendezett és cukrászda jellegűnek minősített üzletek részére is kiadható legyen. A m. kir. pénzügyminiszter a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter fenti állásfoglalásának megfelelően 106.379/1940. XV—fő. szám alatt folyó évi június hó 26-án hasonló tartalmú körrendeletet intézett valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságához és pénzügyigazgatósági kirendeltséghez. (62.903/1940. K. K. M.)

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal legújabb adatai szerint a folyó év első felében a munkapiac országos viszonylatban lényegesen javult. Az adatok szerint a budapesti és a vidéki állami és magánközvetítő irodáknál összesen 20.220 munkahelyet, 40.396 munkakeresőt tartottak nyilván és 14.244 közvetítést eszközöltek. Ezzel szemben a múlt év hasonló időszakában a munkahelyek száma 19.726, a közvetítéseké pedig 15.355 volt. Száz munkahelyre tehát a múlt hónapban 199 munkakereső és 100 munkakeresőre 35,2 közvetítés jutott, szemben a múlt év hasonló időszakában jelentkezett 238 munkakeresővel és 32,7 átlagos közvetítéssel. Budapesten a múlt hónapban a munkahelyek száma 16.964, a munkakeresőké 29.461, a közvetítéseké pedig 12.172 volt a tavalyi 15.778 munkahellyel, 31.215 munkakeresővel és 12.473 közvetítéssel szemben. A fővárosban tehát az elmúlt hónapban 100 munkahelyre 176 munkakereső és 100 munkakeresőre 41,6 közvetítés jutott, míg tavaly az arány 198 munkakereső és 40 közvetítés volt. Vidéken a múlt hónapban 3256 munkahelyet, 10.935 munkakeresőt tartottak nyilván és 1072 közvetítést eszközöltek a tavalyi júniusi 3848 munkahellyel, 16.661 munkakeresővel és 2882 közvetítéssel szemben. Vidéken tehát 100 munkahelyre 335

Alföldi 34.000 lakosú városban elhalálozás folytán **bérbeadó** nagy forgalmú **kitűnően bevezetett**

italmérés üzlet,

nagy vidéki vevőkörrel, **igen erős kicsinybeni forgalommal.** Üzlettel kapcsolatban van likőr és rumgyár, bor- és sörnagykereskedés. Amerikai rendszerű hűtőházzal, modern berendezéssel. Tőkeerős érdeklődők a címért forduljanak

BLOCKNER J. hirdetőirodához,
Budapest, IV., Városház-utca 10. szám.

munkakeresőre 189 közvetítés esett a tavalyi 397, illetve 184 aránnyal szemben.

Kedvezményes szőlő- és gyümölcsfeldolgozás. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a gyümölcsértékesítés és fogyasztás előmozdítására érdekében megengedte, hogy a gyorsdarabárúként, illetőleg zöld szállítóvevényel a magyar királyi államvasutak és a kezelésében levő vasutak vonalain fuvarozott szőlőre és gyümölcsre: alma-, birsalma-, birkörte-, körte-, szilva- (ringló-), barack- (sárga-, kajsz)-, őszibarack-, cseresznye-, faeper-, meggy-, dinnye-, eper-, nagy kerti ananászper-, pöszméte-, ribizskeküldeményekre a MÁV a gyorsáruoszt. 30%-kal csökkentett díjtételeit érvényesíthesse.

A csapolt sör ára poharankint 2 fillérrel, korsónként ugyancsak 2 fillérrel azonnal emelhető. Pikolósör ára — amennyiben pikolósört kiszolgált — nem emelhető. A palacksörök ára csak annyival emelhető, amennyivel a sörgyárak azokat palackonként és sörfajtánként emelték, tehát 2, 3 és 5 fillérrel. A páratlan fillérek nem kerekíthetők ki párosra. Az áremeléssel egyidejűleg jelentse be az Árkormánybiztosságnál — akár egyszerű levelezőlapon — (II., Hunyadi János-út 1., III. em.) a sör régi kimérési árát, mellette feltüntetve az új árakat.

22 darab összeesukható pótfasztal

100×50 cm méretben és

17 darab összehajtható strandszék

azonnal, olcsó áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Termelési versenyek megtartását tervezik nálunk is, amelyek Olaszországban nagy eredménnyel végződnek. Elbírálásra kerülnének mindazok a tényezők, amelyek a termelés színvonalának emelésénél, a korszerű gazdálkodásnál és a többtermelésnél számba jöhetnek. A bírálóbizottság bejárna a termelési versenyben résztvevő gazdák földjét és pontozással állapítaná meg azt a fokot, amelyet a termelő elért. A pontozás eredményeként megjutalmazzák azokat, akik a talajművelésben, a tervszerű munkában követendő példát mutató eredményekkel dicsekedhetnek. A földművelésügyi minisztérium, amely a termelési versenyek tervét kidolgozza, reméli, hogy akciója nagy megértésre talál a gazdák körében.

A Popper Borpincészet R.-T. mérlege. A Popper Borpincészet R.-T. 150.000 pengő alaptőke mellett 30.000 pengő tiszta keresetet mutat ki, ami igen kedvező jövedelmezőségi arány. A boreladáson elért nyereség 166.000 pengő volt. A raktáron lévő borok értékét 146.000 pengővel tünteti fel a mérleg.

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—425—04

Főpincérek szerződésai. Az árkormánybiztos rendeletet intézett a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületéhez és felhívta, hogy azok az üzemek, amelyek főpincért alkalmaznak, a főpincérral kötött szolgálati szerződést, illetve megállapodást két példányban terjesszék fel az árkormánybiztos-sághoz. A szerződésben fel kell tüntetni a lel-tári felelősséget, nevezetesen, hogy a felelő-ség csak ezüstneműekre, szövött árukra ter-jed-e ki, vagy más üzleti berendezési tár-gyakat is érint. Fel kell tüntetni, ki viseli és milyen mértékben a késes követelések terhét, továbbá milyen megállapodás van a süte-mény- és dohányárkezelés tekintetében? Az árkormánybiztos azt akarja megállapí-tani, hogy a főpincérek milyen jövedelmet élveznek és ezzel szemben milyen szolgálta-tásra vannak kötelezve.

Csirke hústalan napon is árusítható a föld-mívelésügyi miniszter rendelete szerint. E rendelet szerint a csirke, pulyka és gyöngyös élő, leölt, valamint elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban fogyasztók részére hústalan napokon is áru-síthatók, forgalomba hozhatók, illetőleg hús-ételként kiszolgáltathatók.

A szikvízgyártók adatai. Ez év végén kezdi meg az Országos Statisztikai Hivatal a tíz évenként szokásos népszámlálást és az ezzel kapcsolatos statisztikai adatgyűjtést. A Ma-gyar Vidéki Szikvíz-Szövetség erre való tekintettel most előterjesztéssel fordult a Köz-ponti Statisztikai Hivatalhoz és kérte, hogy az adatgyűjtésbe kapcsolják be a szikvíz-ipart is. Elsősorban számszerű adatokat sze-retnének beszerezni az engedéllyel bíró szik-vízkészítő iparosok és az üzemi alkalmazot-tak számáról, valamint a munkagépek meny-nységéről. Megállapítják, hogy hol és hány olyan vendéglátó üzem található az ország-ban, amelyek saját szükségletükre iparenged-ély nélkül végzik a szikvízkészítést.

Szociális gondoskodás emeli a termést. A német gazdasági körökben 1938 óta az a felfogás uralkodik, hogy az alkalmazottak és munká-sok egészsége érdekében a munkakedv eme-lésére fordított összegek éppoly fontosak, mint a gépek és a szerszámok gondozása. Ezért mindent elkövetnek, hogy a termelési berendezésen kívül a termelési erőket is ápolják. Hogy milyen befektetésekre került eddig sor, mutatja az a tény, hogy a német ipar egyedül 1936-ban a pótlólagos öregségi biztosításra 500 millió márkát fizettek be, míg munkáslakásokra 1935-től 1938-ig 255 millió márkát. A munkahelyeknek a kiépíté-sére és modernizálására a „munka szépsége“-mozgalom szellemében egy milliárd márkát használtak fel.

A gubaeslegy pusztított a lenesében. Borsod vármegyében a lenesében a túlságosan bő esőzés, valamint a gubaeslegy jelentős károkat tett. Tekintettel arra, hogy a lenesét Ma-gyarországon legkiterjedtebben éppen Borsod vármegyében termesztik, a Tiszajobb-parti Mezőgazdasági Kamara felhívta a föld-mívelésügyi miniszter figyelmét a leneseter-mésnél várható 30–50%-os károsodásra. Egyben olyirányú előterjesztéssel élt, hogy a lenese minimális árának megállapításánál ennek megfelelően vegyék figyelembe a károsult lenesetermesztő gazdáknak az érdekét.

Az üzleti könyvelés kötelezővé tétele ügyében törvényjavaslattervezetet készített a kereskedelemügyi minisztérium. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi közgyűlésén foglalkozott e kérdéssel és állást foglalt amellett, hogy a leg-kisebb egyszintenciák, mint amilyenek a kofák, a piaci árusok, a vásároszó kereskedők, valamint a kisebb iparosok, mentesíthessenek a könyv-vezetési kötelezettség alól. Továbbá fontosnak tartja a közgyűlés, hogy a kisebb kereskedők és iparosok részére a legegyszerűbb könyvvezetési rendszer állapíttassék meg. Különösen fontos annak lehetővé tétele, hogy főleg kezdetben a

könyvelésre kötelezettek olyan formák alkal-mazásával könyvelhessenek, amelyek az illető üzleteinek természete szempontjából a legmeg-felelőbbek. Végül a kamara közgyűlése úgy találta, hogy a könyvelési kötelezettség azonnali kötelezővé tétele nagy nehézségbe ütköznék, leg-alább egy évi, sőt a legkisebb egyszintenciáknál még hosszabb türelmi idő megadását tartja szük-ségesnek.

A m. kir. rendőrség kisújszállási kapitánysága. 169/2—1940. kih. szám.

Ítéletkivonat.

Tasy István kisújszállási lakos, vendéglőst a kisújszállási rendőrkapitányság büntetőbírája 1940 június 12-én kelt 169/2—1940. kihágási sz. jogerős ítélettel az 1936. évi V. t.-c. 49. § 1. pont és 20. §-ába ütköző kihágás miatt az 1936. évi V. t.-c. 49. és 52. §-a alapján, behajthatatlanság esetén 6 napi elzárásra átváltoztatható 30 pengő pénzbüntetésre, 20 pengő állami ellenőrzési díj, 10 pengő vegyvizsgálati díj és az ítéletnek szak-lapban történő közzétételére ítélte, mert 1940 március 20-án a vendéglőjében tartott minta-vétellel kapcsolatos borvizsgálat alkalmával sön-tésében a kimérésre szánt italok között egy 10 literes megjelölés nélküli üvegben szódavízzel kevert bort talált a bizottság s ezen vizezés-gyanús borból vett mintát a borvizsgáló szakértő is vize-zetnek nyilvánította a megjelent vegyvizsgálat folyamán. Kisújszállás, 1940 július 2. Dr. Kajdy s. k. m. kir. rendőrkapitány, rendőri büntetőbíró. A kiadmány hitelül: Gönczy Lajos hiv. tiszt.

M. kir. rendőrség békéscsabai kapitánysága.

Szám: 752/1—1939. kih.

Tárgy: Raisz Gyula békéscsabai vendéglős borkihágási ügye.

Ítéletkivonat.

Raisz Gyula békéscsabai vendég-lőst a békéscsabai rendőrkapitányság kihágási bírója az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágás miatt jog-erősen 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Békéscsaba, 1940. évi július hó 17-én.

Olvashatatlan aláírás
m. kir. r. s. fogalmazó, rb. bíró

A törökszentmiklósi járás főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró. 1794/1939. khg. sz.

Ítéletkivonat.

A járás főszolgabírája, mint elsőfokú rendőr-i büntetőbíró, a vádat képviselő ügy. megbízott, szakképviselő részvétele mellett az 1936. évi V. t.-c. 49. §-ának 1. pontjába ütk. kihágással terhelt **Süveges Szabó Mihály** törökszentmiklósi lakos ügyében Törökszentmiklóson 1939 december 18 napján megtartott nyilvános tárgyalás alap-ján a vád és védelem meghallgatása után meg-hozta a következő ítéletet: **Süveges Szabó Mihály**, 51 éves, ref., nős, törökszentmiklósi szül. és lakos, magyar, korezmáros, volt katona, vagyono-s, büntetlen terheltet bűnösnek mondom ki az 1936. V. t.-c. 49. §-ának 1. pontjába ütköző kihágásban, melyet az által követett el, hogy az általa árusított bor vízzel hamsított volt, ezért I. r. terheltet az idézett fenti t.-c. 49. §-a alapján a Kbtk. 21. §-ának alkalmazásával, behajthatatlanság esetére az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján 2 napi önköltséges elzárásra átváltoztatható 10 P. pénzbüntetéssel büntetem. Ezenkívül az eljárási és ellenőrzési díjak meg-fizetésére kötelezem.

Törökszentmiklós, 1940 január 31.

Olvashatatlan aláírás
szolgabíró
mint I-fokú rbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhiva-talába beküldeni szíveskedjenek.

Szerkesztő: **lidértejadi Dr. KISS ISTVÁN.**

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

lidértejadi Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenzár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Erdély egyik része visszatért

az anyaországhoz. Nagyvárad, Szatmárnémeti, Kolozsvár, Marosvásárhely és a gyönyörű székelyföld ismét a miénk. Arany János nagy költőnk szülőföldje, Nagyszalonta, a híres erdélyi gyógyfürdők: Szováta, Tusnád, Előpatak, Korond, Kovászna, Bikszád, Borszék ismét magyar. Rónaszék, Aknasugatag, Désakna, Parajd a legfontosabb sóbányák, Nagybánya érc, Kapnikbánya ólom és cink, Felsőbánya arany és ezüst, Mist, Balánbánya, Óradna rézbányái visszakerültek. Továbbá a híres kissebesi gránit, a tihói, zsiói, szurdoki szénbányák és az erdélyi havasok mind a mi kincseink!

A Trianon elleni küzdelem tehát sikerrel járt. A méltatlanul megalázott és kifosztott magyar nemzet a Csallóköz, Mátyusföld, a Felvidék és Kárpátalja után az erdélyi magyarsággal és székelységgel, valamint más nemzetiségekkel együtt tekintélyes számban megszaporodott.

Sok millió magyar könnyes szemmel néz az Égre és hálás köszönetet mond a magyarok Istenének, hogy a mai örömet megadta nekünk. Köszönet illeti a magyarság nagyszerű vezetőit, elsősorban Főméltóságú Kormányzókat, miniszterelnökünket és külügyminiszterünket. De köszönet illeti a két baráti nagyhatalom vezéreit.

Az új terület gazdasági megszervezése és az anyaország gazdasági vérkeringésébe való bekapcsolása nagy feladatot ró kormányunkra és országos gazdasági szerveinkre. De kipróbált szakértelem-

mel és szociális felkészültséggel gyorsan megvalósul a gazdasági egyesülés, amikor igaz szeretettel köszöntjük a hazatérő vendéglátó ipart.

Most pedig gyors, bölcs és igazságos közigazgatással bizonyítsuk be, hogy

valóban hívek vagyunk Szent István politikájához! Bizonyítsuk be, hogy még él bennünk a régi megértő államalkotó tehetség, amellyel ezer évig egybe tartottuk az ősi magyar földön élő és különféle nyelvű magyar állampolgárt.

Az árszínvonal

egy év óta, az európai háború kezdete óta valamennyi európai országban emelkedést mutat. A hazai áremelkedés azonban igen kisméretű a többi állam áremelkedéséhez viszonyítva. Míg nálunk az elmúlt év alatt a nagykereskedelmi árak hat százalékkal, addig a szomszédos Romániában tizenegy, Jugoszláviában huszonnyolc és a nyugati országokban még nagyobb százalékkal emelkedtek.

A mi csekélyebb áremelkedésünk mindenestre az Árelenőrzés Országos Kormánybiztoság céltudatos és erélyes intézkedéseinek köszönhető. Figyelemmel kíséri a Kormánybiztos úr a munkabérek, a köz- és magánalkalmazottak fizetéseit, valamint a mezőgazdasági és ipari termelés fontos érdekeit. Szóval általános szociális szempontok vezetik az árak megszabásánál.

A vendéglátó ipar jól tudja, hogy a mostani általános árpolitikát magasabb közérdekű szempontok irányítják. Bizonyára e fontos gazdasági szempontok alapján engedélyezték a legutóbb a kifőzők tizszázalékos áremelését. E szempontok figyelembevételével mondta ki az Árelenőrzés Országos Kormánybiztos úr, hogy a bor- és italárak egységes kialakulása érdekében nem emel kifőgást az ellen, hogy azok a vendéglői üzemek, amelyek közvetlenül a termelőtől vagy közvetítő kereskedelem közbenjöttével szerzik be italkészleteiket, az illetékes hatósághoz történő előzetes bejelentési kötelezettség mellett az újonnan magasabb áron beszerzett készleteikből kiszolgálásra kerülő italok árát oly mértékben emelhessek fel, mint amilyen mértékben új készletük beszerzési ára emelkedett.

Kimondja azonban a kormánybiztosi rendelet azt is, hogy a kiszolgált menüknek és az adagon-

kint kiszolgált ételeknek anyaghányadát, mennyiségét és minőségét, valamint az árakat az 1939. évi augusztus hó 26-án érvényben volt állapottal szemben megváltoztatni tilos.

A vendéglátó ipar ez utóbbi, egy év előtti állapot fenntartását sérelmezi, mert az éttermi kiszolgálásra úgyszólván ráfizet és ezért hónapok óta méltányos áremelést kér. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa e kívánalmakat ismeri és mihelyt az országos érdekek megengedik, a méltányos áremelést engedélyezi éppen úgy, mint a cukrásziparnál tette. A vendéglősök remélik, hogy ez a rájuk nézve annyira sürgős intézkedés rövidesen bekövetkezik!

Tavas az őszben

Valami bűvös kör közepén ülünk, melyen képzeletünk nem tud keresztülhatolni, lelki szemünk távoli, ködbevesző képeket, csillogó tornyokat, zöldelő hegyhátaikat, rohanó folyókat, hófehér csúcsokat, kopjafás falusi házakat látnak és irónunk remegő kezünkben öntudatlanul írja a papírlapra egymásután: Székelyföld... Nagyvárad... Kincses Kolozsvár...!

Igen, nem tudunk most másra gondolni, mint ami húsz éven át égett a szívünkben, ami húsz éven át sajtó, vérző sebünk volt, ami fátyolossá tette mindig a szemünket, gyászossá az álmainkat, keserűvé az ébredésünket, de ami soha ki nem alvó reményességünk, törhetetlen hitünk volt és most végre csodás, szép valósággá váltott: Erdélyre!

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Hát lehet csodálni, hogy ezekben a mámorosan szép koraőszi napokban elnémul minden prózai, minden realitás bennünk, elhalkul minden, ami ezt a túlradó örömet befolyásolhatná, fékezhetné?

Ha egyik szemünk sir is, mert sok édes magyar testvérünk még odaát maradt az éjszakában, a másikkal már látjuk, hogy felkelt a nap, hogy itt a hajnal, a gyönyörűsége virradat!

És látunk egy csodálatos, lélekzetállító víziót: hogyan alakul, formálódik a csonka, vérző test, hogy nőnek ki lassan, de ellenállhatatlan erővel, levagdalt tagjai, mint ahogy a rügyek pattannak ki tavasszal a nap éltető csókjára és fejlődik ki, terebélyesedik ki a lombkorona! Hogyan tágulnak az acélprésekre szorított határok előbb Északon, majd Északkeleten és most Keleten!

És ámuló, csillogó, könybeboruló szemünk előtt egy ismerős, ah, oly ismerős koszorú vonalai kezdenek kialakulni, — minden magyarok kiolt-hatatlan, örök szerelme, vágya, célja: az ezeréves Nagymagyarország szent határai...! S. L.

MI UJSÁG?

Vendéglátóiparosok letelepítése Kárpátalján. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületével, valamint a Baross Szövetséggel együtt közli az érdekelt keresztény vendéglősökkel és szállodásokkal, továbbá az e szakmában dolgozó és önállóságra törekvő alkalmazottakkal, hogy a kárpátaljai területeken számos vendéglátóipari üzem átadásra kerül (Rahón, Aknaszlatinán, Técsőn, Huszton, Nagyszöllősen, Nagybereznán, Perecsenyben, Polenafürdőn, Volócon stb.) Az OMIH felkéri azokat a keresztény vállalkozókat, akik az egyes vendéglátóipari üzemek átvételére vállalkoznak, hogy felvilágosításért és jelentkezési lapért az OMIH helyiségében (Vigadó-tér 3.) jelentkezzenek.

A rendes katonai szolgálatra bevonult iparos (kereskedő) iparát a katonai szolgálat tartama alatt üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja. Ebben az esetben az ipar gyakorlásban szünet nem áll be és iparjogosítványának hatálya érintetlen marad. Ha a rendes katonai szolgálatra bevonult iparos (kereskedő) az előbb említett lehetőséget nem veszi igénybe, hanem iparának gyakorlását abbahagyja, vele szemben az 1922. XII. t.-c. 72. §-a nyer alkalmazást, vagyis iparát egy évi, illetőleg másfél évi szüneteltetés után csak új iparjogosítvány alapján folytathatja. Az új iparjogosítvány megszerzése kétségtelenül bizonyos kiadásokkal jár ugyan, ezek azonban elenyészően csekélyek azokhoz az aránytalanul nagyobb kiadásokhoz képest, amelyekkel az iparnak újból megindítása szükségképpen együtt jár. A két éves katonai szolgálat tartama alatt az esetek túlnyomó részében a bevonultak egyéni körülményei is kétségkívül lényegesen megváltoznak; sok esetben lehetetlenné teszik az iparnak rövidebb időn belül vagy ugyanabban a községben újból megindítását. (35.501/1940. K. K. M.)

Kárpátaljai alma. Kárpátalján nagy gazdasági jelentősége van a gyümölcstermelésnek. A szőlőtermés egyedül Nagyszöllős környékén ígérkezik jónak, a többi vidéken gyenge. Ezzel szemben egész Kárpátalján, különösen pedig Técsőn és Viskan bő almatermésre számítanak. Az eddigi becslés szerint csupán a técsői határban egyedül több mint kétezer vagon fajalmatermés várható. A jónak ígérkező almatermést kedvezően

Fényes
Fővárosi Nagycirkusz
Előadások mindennap d. u. 4 este 8
Világvárosi műsor!

befolyásolta az a körülmény, hogy a földművelésügyi minisztérium szakembereket bocsátott rendelkezésre az almafák rendbehozására.

A polgármesteri VIII. (közélemezési) ügyosztály vásárlási igazolvány alosztálya arra hívja fel tagjainak figyelmét, hogy a cukorváltójegyek beküldésekor az egyes borítékokba annyi szelvényt tegyenek, mint amennyi a borítékon fel van tüntetve. A kartársaink által beküldött cukorváltójegyet tartalmazó borítékok hatósági felbontása és átszámolása alkalmával többször azt állapították meg, hogy a borítékok — a feltüntetett mennyiségnél — kevesebb szelvényt tartalmaznak. Miután a hivatalnak nem áll módjában a cukorváltójegyeiket hiányosan beküldő iparosokat külön-külön figyelmeztetni és pótlásra utasítani, ipartestületünket kérték fel, hogy a legszigorúbb pontosságra nyomatékosan szólítsuk fel kartársainkat. Figyelmeztetjük még arra is kartársainkat, hogy a hiányos borítékokat beküldő iparosok a 153.800/1940. F. M. számú rendelet 18. §-a értelmében kihágást követnek el és a hivatal kénytelen lesz a mulasztást elkövetőkkel szemben az eljárást megindíttatni.

Négyfajta kenyér. A meghatározott lisztfajtákból mindössze négyfajta kenyeret szabad forgalomba hozni, úgymint egységes búzakenyeret, barna búzakenyeret, rozskenyeret és rozsos búzakenyeret. A rendelet felhatalmazást biztosít a földművelésügyi miniszternek, hogy a burgonya-keverést kötelezővé tegye.

NAGYKANIZSÁN

a város főterén levő legmodernebb és közismert

„KÖZPONT” SZÁLLODA

(54 szobával),

kávéház, étterem

és kerthelyiségre vonatkozó bérlet 1940. évi november hó 1-vel lejár.

A bérletre reflektálók felvilágosítást

dr. HALPHEN JENŐ
nagykanizsai ügyvédnél
kaphatnak.

Őszi lakberendezési vásár. Az őszi legnagyobb gazdasági eseményének ígérkezik az Országos Iparegyesület által rendezendő és szeptember hó 5-én megnyíló Őszi Lakberendezési Vásár. Az ezévi lakberendezési vásár nemcsak azt mutatja be, hogyan kell a főzésnél a hússal, zsírral, cukorral takarékoskodni, hanem kisipari mintaműhelyeket tart üzemben, oktatja az iparosságot, hogy milyennek kell lennie a jól felszerelt, higiénikus műhelyeknek. Az Őszi Vásár számtalan érdekes és 8 külön csoportja között még a laikus nézőközönség számára is a legnagyobb érdekességet minden bizonnyal a működésben bemutatott kisipari mintaműhelyek fogják jelenteni. Az utazási igazolványok — amelyek a vasúti menetjegyirodákban, a kereskedelmi és iparkamaráknál, a pénzügyminisztériumnál stb. szerezhetők be — a budapesti felutazásra augusztus 30-tól szeptember 16-ig, a visszautazásra szeptember 5-től 22-ig érvényesek.

Gyöng község előljárósága.

2421/1940.

Árverési hirdetmény.

Gyöng község egyemeletes nagyvendéglőjét 1941. év január hó 1-től 1945 december hó 31-ig terjedő időre 1940 október 6-án délután 3 órakor a község házában nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában betekintheők.

Gyöng, 1940 szeptember 2.

vitéz Márky Henrik
főjegyző.

Gaál Sándor
bíró.

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal most tette közzé legújabb jelentését a munkapiac országos helyzetéről. A beszámoló megállapítja, hogy a munkapiac általánosan javult. A budapesti és valamennyi vidéki állami és magánközvetítő hivatalnál az elmúlt hónapban 23.450 munkahelyet és 40.641 munkakeresőt tartottak nyilván, amivel szemben 17.064 közvetítést eszközöltek. A múlt év hasonló hónapjában a munkahelyek száma 19.206, a munkakeresőké 44.846, a közvetítéseké pedig 14.935 volt. A múlt hónapban tehát 100 munkahelyre 176 munkakereső és 100 munkakeresőre 41,9 közvetítés jutott, míg tavaly ilyenkor az arány 233, illetve 33:3 volt. Budapesten a múlt hónapban 19.360 munkahelyet, 30.856 munkakeresőt tartottak nyilván és 14.623 közvetítést eszközöltek a tavalyi hasonló időszak 15.616 munkahelyével, 30.841 munkakeresőjével és 12.588 közvetítésével szemben. A fővárosban tehát a múlt hónapban 100 munkahelyre 150 munkakereső és 47:3 közvetítés jutott, míg az előző évben az arány 197, illetve 40:8 volt. Vidéken összesen 3685 munkahelyet, 9785 munkakeresőt tartottak nyilván és 2441 közvetítést eszközöltek a múlt hónapban. Tavaly ilyenkor valamennyi vidéki munkaközvetítőnél 3590 munkahelyet, 14.005 munkakeresőt tartottak nyilván és 2347 közvetítést eszközöltek. Vidéken tehát a múlt hónapban 100 munkahelyre 265 munkakereső és 100 munkakeresőre 24,9 közvetítés jutott, míg az előző évben az arány 390, illetve 16:8 volt.

Budapest júniusi idegenforgalma. Dr. Illyefalvi I. Lajos, a székesfővárosi statisztikai hivatal igazgatója most tette közzé a székesfőváros idegenforgalmának júniusi adatait. Júniusban a főváros szállodáiban és penzióiban összesen 17.508 idegen szállott meg és 53.922 éjjelt töltött el, az elmúlt

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Gyöngyöstarjáni Hegyközség

ajánlja

boraita legolcsóbb áron.
Kérjen árajánlatot.Nagy Antal szőlőbirtokos
hegyközségi elnöktől
Gyöngyöstarján, Rákóczi-út 25.

év hasonló időszakában 24.934 idegen 83.203 éjjelt töltött el a fővárosban. Budapestre érkezett idegenek közül 14.110-en érkeztek Csonka-Magyarország területéről, 1079-en az elszakított területekről és mindössze 2319-en a külföld egyéb országaiból. Németországból 1210, Olaszországból 185, Jugoszláviából 167, Romániából 91, Bulgáriából 90, Svájcból 35, az Egyesült Államokból 32 személy látogatta meg a magyar fővárost.

Borpiac. A borpiac nagyon szilárd. A kereslet a kereskedelem részéről tovább tart, a termelők azonban meglévő borkészleteiket nem szívesen bocsátják áruba. A kedvezőtlen, esős időjárás is befolyásolja a termelőket, mert a sok eső miatt a megmaradt csekély szőlő további fejlődése is veszélyeztetve van. Kereskedelmi árut fokra való tekintet nélkül 70 filléren alul nem igen lehet vásárolni, de még ezen az áron sem szívesen válnak meg a gazdák a bortól. A minőségi borvidékeken is van kereslet, a borárak 1— pengő körül mozognak. Tokajhegyalján még magasabbak.

A már hagyományossá lett Balatoni Borhét ünnepségei változatos programmal játszódnak le idén is Balatonfüreden. Ez alkalommal nemcsak a balatonmelléki gazdáknak áll módjukban páratlan zamatú borait bemutatni, hanem a Balatonvidék népművészete is bemutatkozik az ország közönségének. Az érdekes borhét keretében felvonul a Balaton gyönyörű népművészete is himnuszéivel, cserepeivel, fafaragásaival. Népies szüreti felvonulások, táncbemutatók és társadalmi események szerepelnek a változatos programon, amely szeptember elsején kezdődött Balatonfüreden nagyszámú meghívott előkelőség jelenlétében az ünnepélyes megnyitással és nyolcadikáig tart. Az ország minden részéből 50 százalékos utazási kedvezmény teszi lehetővé az ünnepségek meglátogatását.

Adatgyűjtés az iparosokról. Az Ipartestületek Országos Központja kérelmet terjesztett az illetékes kormányzati tényezők elé, hogy az év végén, december 31-én tartandó népszámlálás alkalmával a kézművesiparosokról külön adatokat gyűjtsenek. Az IPOK szerint nélkülözhetetlen az iparosok szakképzettségére vonatkozó kérdőpontok felvétele, így, hogy végzett-e az iparos szakiskolát, szaktanfolyamot és tett-e mestervizsgát. Gazdasági és szociális szempontból tudni kellene, hogy az iparosok gyermekei közül hány dolgozik szülői műhelyében, illetve hány gyermek maradt meg az iparospályán, továbbá, hogy az iparos házasvárosa is részt vesz-e az iparüzésben. Az önálló iparosok öregségi biztosításának törvényes szabályozásával kapcsolatban szükségesnek tartja annak megállapítását, hogy hány iparosnak van életbiztosítása, tűz- és betöréssel elleni biztosítása. Ismerni kellene a munkagépeknél a lőerők számát. Végül fontos volna annak a megállapítása is, hogy exportál-e az iparos és milyen értékben, milyen piacokra.

Szikvízkihágások meggátolása ügyében a kerületi előljárók előterjesztést tettek a polgármesternek. Előadták, hogy a szikvíz előállításáról és forgalombahozataláról szóló kereskedelmi miniszteri rendelet rendelkezéseinek pontos betartását a

VI. kerületi előljáró a közlelmezési felügyelőkkel ellenőrizteti. Az ellenőrzés a tisztviselők egyéb munkái elvégzése mellett, mellékesen történik, tehát másodlagú elfoglaltságuk miatt nem fejthetnek ki olyan erős tevékenységet, mint amilyent az ügy természete megkíván. Ugyanis a legtöbb kihágást a szikvízvállalások azzal köveik el, hogy a használat közben a vendéglőkben elcserepelt idegen szikvízüvegeket nem küldik vissza, illetve nem cserélik be a cserecsarnokban saját üvegeikre, hanem azokat újra megtöltve hozzák forgalomba, amit az érvényben lévő rendeletek tiltanak. A főváros területén jelenleg mintegy 40 szikvízgyártó üzem dolgozik, amelyeknek egy évi áruforgalma körülbelül 32 millió palackban, körülbelül 22 millió liter szikvíz. Természetesen ilyen nagy forgalmat hatékonyan ellenőriztetni olyan tisztviselőkkel, akik más munkával amúgyis túl vannak halmozva, lehetetlen, ezért megfelelő eredményt csak úgy lehetne elérni, ha a főváros területén lévő szikvízgyártó-üzemek és kihordó-kocsik ellenőrzését központosítanák. Az előljárók értekezlete azt javasolta a polgármesternek, bízta meg a VI. kerületi előljárót a főváros egész területére terjedő hatállyal a szikvízellenőrzéssel, miután ez az előljáróság elegendő segéderővel és eszközzel rendelkezik és e téren megfelelő gyakorlata is van.

**BURIST
használjunk!**

Levesekbe, főzelék gyanánt,
köreteknek, töltelékbe,
lecsóba, paradicsomosan,
finom tésztának stb. célra.

Recepteket kívánatra ingyen küldünk. Konyhákhoz megbízottunkat ismertetés, esetleg próbafőzés miatt kötelezettség nélkül kiküldjük.

Gyártja: **István Malom, Debrecen.**

Képviselet:

Molnár és Kozma, Budapest, Ráday-u. 3. Tel: 384-318

„BURIS“ búzagyöngy ízelet, tápláló, olcsó!

Pihenőnapon végzett munka. Egy vendéglőben alkalmazott kézilány szabadnapokkal kapcsolatos kereseti igényét a munkaadója ellen indított perben az elsőfokú bíróság elutasította. Ezt a döntést a budapesti kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság 15. Pf. 2.673/1940/8. számú, végző fokon hozott ítéletével a következők szerint változtatta meg: A kir. törvényszék megítélendőnek talált 32 szabadnapra 32 pengő járandóságot felperes részére — napi egy pengő bért véve alapul —, mert a 34.500/1938. K. K. M. számú rendelet (K. É. 1938. évf., 967. oldal) szerint a munkaadó köteles az ezen rendeletben felsorolt személyzetnek hetenkint 24 óras szabadnapot adni. A rendelet szerint az alperesi üzennél a pihenőnapot megváltani nem lehet. A kir. törvényszék megítélése szerint, amennyiben a munkavállaló a pihenőnapon nem kapja meg, akár a munkaadó ténye, akár a saját elhatározásából is a szabadnapot, az ezen idő alatt végzett munka meghaladja azt a munkaidőt, amire a hivatkozott rendelet értelmében a munkavállaló kötelezve van, illetőleg amit a munkaadó a rendelet alapján jogszerűen követelhet. Ebben a vonatkozásban tehát a munkaadó még azt sem hozhatja fel sikeresen, hogy a munkavállaló saját elhatározásából nem vette igénybe a neki járó pihenőnapot, mert a rendelet 9. §-ának 1. bekezdése parancsolólag rendelkezik éspedig a munkaadóval szemben. A munkaadó és a munkavállaló közötti függőségi viszony indokolja azt, hogy a törvényhozó a rendelkezést ilyen parancsoló tartalommal hozta meg, ellenkező esetben éppen az a helyzet állana elő, hogy a függőségi viszony folytán alárendelt helyzetben levő munkavállaló ezen állapotát a munkaadó korlátozás és anyagi következmények nélkül kihasználhatná. A rendelet tartalmából kitűnik az, hogy a legkisebb munkabért megállapító rendelkezések alapján fizetendő bérek ellenértékét csak az a munka képezheti, amit a munkavállaló a legkisebb munkabérek megállapító rendeletben meghatározott munkaidő alatt végez. Ezért mondja ki a rendelet 5. §-a,

Az aknaszlatinai

m. kir. Sóbányahivatal kezelésében levő

**„Lajossósfürdő“
vendéglő**

és annak korlátlan italmerési joga
1940. október hó 1-től számított
egy év tartamra

bérbeadó.

A bérletre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok az aknaszlatinai m. kir. Sóbányahivatalhoz adandók be, ahol személyesen vagy felkérésre posta útján a bérleti feltételek is megtudhatók. Az ajánlatbeadási határidő 1940. szeptember 10.

hogy túlmunkának kell tekinteni mindazt a munkát, amit a munkavállaló a meghatározott munkaidőn túl végzett. A dolog természetéből folyik pedig az, amit egyébként a rendelet 9. §-ának 2. bekezdésében, illetve 5. §-ában foglalt rendelkezések is alátámasztanak, ami szerint azt a munkát, amit a munkavállaló a pihenő napjain végzett, csak túlmunkának lehet és kell minősíteni. Ezt a rendelet 9. §-ának 3. bekezdése szerinti módon kell díjazni.

Háromszázezer vendége volt az idei Szent István-ünnepségeknek. Az idei év rendkívüli viszonyai és az idegenforgalmat megnehezítő különböző akadályok ellenére a most lezajlott Szent István-heti ünnepségekre igen nagy számban érkeztek utasok Budapestre. A budapesti pályaudvarokra érkező utasok száma legerősebb forgalmú napokon, az augusztus 17-től 20-ig terjedő időben a mult évi utasmennyiséggel szemben még bizonyos emelkedést is mutat. A mult évi 292.040 utassal szemben ugyanis most 294.000 utas érkezett az említett napokon a budapesti nagy pályaudvarokra. A MÁV az idei rendkívüli viszonyok mellett is megfelelő felkészültséggel és minden fennakadás nélkül bonyolította le a Szent István forgalmat. Az eseményekben gazdag Szent István-ünnepségek vasárnap, augusztus 25-én értek véget.

Az árkormánybiztos a következő rendeleteket adta ki: A pezsgőgyárak áremelését 12.192/1940. Á. K. szám alatt engedélyezte. A megállapított alapárakhoz a 3300/1940. M. E. számú rendelet alapján 25%-os fényüzési forgalmiadó hozzászámítható. A vendéglátóipar részére kiállított számlákban az engedélyezett alapártöbblet külön tételben tüntetendő fel és ez az összeg a továbbadók által csak a reál eső fényüzési forgalmiadóval növelt összegben hárítható át a fogyasztóközönségre. A szikvíz gyári árával együtt a vevőre áthárítható gyógyhelyi illeték összegét az árkormánybiztos úr a 14.821/1940. Á. K. számú rendeletében leterenkint 1 fillérben, félliteres vagy ennél kisebb palackok esetén pedig palackonként 0,5 fillérben állapította meg. A brandy (konyak) gyárak részére az árkormánybiztos úr a 15.345/1940. Á. K. számú rendeletével megengedte, hogy az olcsóbb minőségű (6—8 P/hal-fok) brandy (konyak) 1939 augusztus 26-i rögzített árát abszolút l-kint (hl-fok) 1,85 P-vel felemelhesse. A gyárak az engedélyezett felárat és az 1%-os forgalmiadókülönbötet külön tételként tartoznak feltüntetni. A vendéglátóipar a fogyasztóközönségre csak az engedélyezett felárat háríthatja át.

**Az élelmiszerárúsítás rendszete
és a hamisítások.**

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—425—04

Hirdetmény.

Abony község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

Kossuth-szálloda

és

vendéglő

f. évi szeptember 21-én d. e. 9 órakor a község háza nagy tanács-termében tartandó nyilvános árverésen további három évre bérbé lesz adva.

Árverési és bérleti feltételek a községi főjegyzőnél kaphatók meg.

Abony, 1940. évi szeptember hó 4-én.

Abony község előljárósága.

Főttsonka és baromfi kiszolgálható hústalan napokon. A földművelésügyi miniszter 159.000/1940. számú rendeletével a főttsonkát felvágottnak minősítette, s megengedte, hogy a főttsonka akár egész, akár szeletelt állapotban a keddi sertés-hústalan napokon is felszolgálható legyen. Lehetővé tette továbbá a földművelésügyi miniszter 200.500/1940. számú rendeletével, hogy bármelyik hústalan napon a pulyka, a gyöngyös (gyöngytyúk) és az élősúlyban 1,20 kg-nál kisebb csirke nyers, elkészített vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítható, forgalomba hozható, illetőleg húsételként kiszolgálható legyen.

Rizsfogyasztás. A Statisztikai Értesítő legújabb számában érdekes cikk jelent meg Budapest és Magyarország rizsfogyasztásáról. Hazánkban a rizs, mint élelmezési cikk, nem tölt ugyan be nagy szerepet, de még sem mondható jelentéktelennek. Ma már a hazai rizstermelés megvalósítása a magyar gazdaság egyik főtörekvése. Magyarország rizsbehozatala eléggé változó. Az elmúlt évben 265.000 métermázsas rizst importáltunk, az előző évben csak 182.650 métermázsát. Ilyenformán az egy főre eső rizsbehozatal az elmúlt esztendőben 2,45 kilogramm volt. A legutolsó tíz esztendő átlag behozatalát számítva, a magyarországi rizsfogyasztás átlag fejenként 2,3 kilogrammot tesz ki. Igaz, hogy ennek egy részét keményítőgyártásra használják. Az elmúlt évben 258.680 métermázsas rizst hoztak forgalomba a budapesti rizshántoló malmok. Ebből a mennyiségből több mint 204.000 métermázsas került vidékre, úgyhogy budapesti fogyasztásra mintegy 54.500 métermázsas rizs maradt. Eszerint a rizsforgalom 21,1 százalékát Budapest fogyasztotta, 78,9 százalék pedig a vidéki szükséglet kielégítésére szolgált. A hazai rizstermelés fejlődését a kormány állandóan igyekszik előmozdítani. Ebben a munkában első helyen áll az öntözésügy. Kállay Miklós, az Öntözésügyi Hivatal elnöke Lampel Hugó műszaki tanácsos és Németh Endre műszaki tanácsos kíséretében megtekintette a mezőtúri, nagymakosi és siratói rizstelepeket. Ellátogatott ezután a perjesi rizstelepekre, majd ennek a vidéknek egyéb öntözési telepeit látogatta meg. A tapasztalatok szerint a magyar rizstermelés

kielégítően fejlődik és az öntözési lehetőségek és berendezések elkészültével egyre jelentősebb területen várható a termelés megkezdése. Minőségileg is egyre jobb a magyar rizs, amely mezőgazdasági termelésünknek új, érdekes ága.

Hogyan tartható friss állapotban a kenyér. Érdekes kísérletek folynak erről a kérdéssel Németországban. Néhány gyakorlati eredmény már van. Így például egyik szabadalom száraz jéggel óvja meg a kenyeret a kiszáradástól. Egy másik szabadalom szerint konzervdobozban is eltartható a kenyér, ha a dobozt légmentesen lezárjuk és rövid ideig a sütőkemence hőfokának tesszük ki. Ez az utóbbi módszer utazók, turisták számára jelent nagy segítséget. Vegyszerekkel is meg lehet akadályozni a kenyér kiszáradását, ez a mód azonban egészségügyi okokból nem jöhet számításba.

Ipari termelésünk emelkedett. A kormány most adta közre beszámolóját az 1939. év gazdasági helyzetéről. Örvedetes, hogy ipari termelésünk 1939-ben újabb 33 százalékkal emelkedett és az iparban foglalkoztatott munkások száma meghaladta a 800 ezret. Két új papírgyár kezdte meg működését. Intézkedések történtek az ipar egészséges decentralizálására is. Az építőipar nehéz helyzetére való tekintettel, nagy mértékben előmozdította a kormányzat a városok és községek fontos közegészségügyi műveinek létesítését és kibővítését. Jelentős segítségben részesültek a kisipar és a kisiparosok szövetségei.

Tanoncidő felemelése. Az újpesti ipartestület legutóbb arra kérte az IPOK-ot, indítson mozgalmat abban az irányban, hogy a tanoncidőt a megállapított egyharmadával emeljék fel. Az újpesti ipartestület rámutatott arra, hogy a tanoncképzésnél az ipariskolai tanítás heti 9 órát, a leveleoktatás pedig heti 4 órát vesz el a gyakorlati iparoképzéstől és éppen ezért nagyon is indokolt a képzett új iparosnemzedék felnevelése érdekében a tanoncidőnek felemelése. Az újpesti ipartestület indítványát a Debrecen és Vidéke Ipartestület is beható vizsgálat alá vette és most terjesztette be javaslatát az előljáróshoz. A javaslat értelmében a debreceni ipartestület is indokoltnak tartja a tanoncidő felemelését és pedig a maximális tanoncidőt a tanoncidő egyharmadával, a minimális tanoncidőt pedig hat hónappal. Az előljáróság az ipartestületi elnökség javaslatát több hozzászólás után teljes terjedelmében elfogadta. Ha most a javaslatot a kormányzat is magáévá teszi és rendeleti úton szabályozza a tanoncidőt, a legnagyobb tanoncidő négy esztendő, a legkisebb pedig egy év és hat hónap lesz.

A békési járás fősolgabírájától.

1940. kih. 691. sz.

Ítélet.

Szabó József 45 éves, ref., nős, gyulai szül. kocsmáros, vagyonos, mezőberényi lakost bűnösnek mondom ki az 1936. V. t.-c. 9. §-ába ütköző kihágásban, melyet azzal követett el, hogy 1940. április 20-án kocsmájában 33% víz hozzáadásával a bort felvizezte és ezért őt a hiv. t.-c. 49. § 1. pontja és az 1928. évi X. t.-c. 4. §-a alapján 40 pengő pénzbüntetésre ítélem azzal, hogy a kiszabott pénzbüntetést behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra fogom átválttatni.

A felmerült eljárási költségeket a 70.000/1936. F. M. rend. 68. §-a alapján a borvizsgáló bizottság javára 40 pengőben, a 67. § alapján áll. ellenőrzési díj címén a F. M. tárcsa javára 20 pengőben állapítom meg s azoknak 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetésére a Rbsz. 213. §-ának 1. bekezdése alapján terheltem kötelezem.

Továbbá az ítélet kivonatának a Vendéglősök Lapjában és a Békési Hírlapban, valamint Mezőberény község hirdetőtábláján való közzétételét, illetve kifüggesztését az 1936. V. t.-c. 54. §-a alapján terheltem költségén elrendelem, stb. stb.,

Békés, 1940. június hó 26.

Dr. Lázár Géza s. k. tb. fősolgabíró.

A kivonatos másolat hitelül:

Boldizsár Tibo várm. díjnok.

Felkérjük igent. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Szerkesztő: lidértejedí Dr. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos lidértejedí Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

VENDÉGLÁTÓ IPARI SZAKLAP

M. kir. postafeliratoképzőintézet csekk száma 45.255. • Megjelenik havonta 5-én. • Előfizetési díj félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő. • Hirdetési díj 50 fillér milliméterenként.

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZ.
TELEFONSZÁM: 132-281.

A szüret

egy-vidékeken megkezdődött, mert a korai szőlőfajták és a sok esőtől s reggeli ködtől rothadásnak indult szőlőfürtök szüretelését továbbra halasztani nem lehetett. Sajnos, a máskor nagy vígsággal folyó szüreti munka az idén csendben folyik, mert a rendkívüli rossz időjárás és talajvizek igen sok szőlőben nagy kárt okoztak. Remélhetőleg a jó idő még visszatér és a még ép fürtök rendesen beérnek. Ez esetben kisebb mennyiségű, de jöminőségű bor várható. A termés némely helyen közepesnek, de a legtöbb helyen közepesen alulinak ígérkezik.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezete a napokban foglalkozott az idei szüret kérdéseivel és az árletörés megakadályozása érdekében a következő intervenció mustárakat állapított meg: 12 cukorfokon aluli must ára cukorfokonként 4 fillér, 12—14 cukorfokig bezárólag cukorfokonként 4-5 fillér, 14 cukorfokon felül 5 fillér. Az ár az összes cukorfok után fizetendő és nemesak a különbözet után. Az árak Magyar Szőlősgazdák Orsz. Borértékesítő Szövetkezeti pincékben átvéve értendők.

MI UJSÁG ?

A papirost korlátozó rendelet értelmében kisebb terjedelemben jelenünk meg.

A Keresztény Pincérek Szövetségének választmánya ülést tartott, melyen Gregorovits István főtitkár vázolta a jelen eseményeit, hódolattal emlékezett meg vitéz nagybányai Horthy Miklósról, Magyarország kormányzójáról és valamennyi pincér nevében meleg szavakkal üdvözölte visszatért testvéreinket.

A visszatért vendéglátó ipar ipartestületeit a Budapesti Szállodások és Vendéglősök vezetősége következőkép üdvözölte: Ószinte örömmel tolmácsoljuk kartársaink üdvözlését, örömet, abból az alkalmából, hogy ismét fölvehetjük iparunk érdekében annak a régi munkásságunknak szálait, amelyet 22 évvel ezelőtt erőszakosan metszettek el. Nagyon szeretnénk az egybeolvadás boldog pillanatait után mielőbb közvetlen összeköttetésbe kerülni az újonnan visszatért kartársainkkal, hogy az átszervezés munkájában segítségükre lehessünk. Szükséges volna ezért, hogy az erdélyi szállodák (fogadók, penziók) és vendéglőinek tulajdonosait név szerint és üzlethely szerint ismerjük, miertis arra kérjük a visszatért országrész ipartestületeit, szakmatársadalmi szervezeteit, a szükséges adatokat sürgősen közöljék velünk.

Vendéglős panasz. A vendéglősök és szállodások újra panaszkodnak az illegális verseny miatt. Az utóbbi időben egyre-másra nyílnak hatósági, városi kezelésben, úgyszintén egyesületek, testületek égisze alatt üdülők, amelyek eleinte csak köztisztviselők, vagy az egyesületi tagok ellátására rendezkednek be, később azonban látva, hogy közalkalmazottakkal, vagy egyesületi tagokkal nem tudják megtölteni az üdülőket, idegenek számára is felajánlják szolgálataikat. Különösen a Balaton környékén létesül sok olyan hatósági vagy egyesületi üdülőház, amelyek nagy versenyt támasztanak a szállodás és vendéglős iparnak. Megállapították, hogy jelenleg már több mint 50 ilyen intézmény működik és elvonják a legális vendéglátóipar közönségének jórészét. A vendéglősök és szállodások most újabb mozgalmat indítottak abból a célból, hogy a hatósági és egyesületi

üdülőházak kizárólag saját tagjaiknak adhassanak ellátást, de idegeneknek semmi esetre sem.

Nemesak a párját választhatja maga — hanem a sorsjegy számát is. Az osztálysorsjáték főelárúsítói ugyanis mindent elkövetnek, hogy ügyfeleik azt a sorsjegyszámot kapják, amelytől valami kedves habonáról a legtöbb reményt várják. De a főelárúsítók nem tehetik félre sokáig a számokat, mert a kereslet igen nagy s a sorsjegyek hamar elfogynak. Ha tehát van valami kedvenc száma, azonnal vásárolja meg sorsjegyét. A húzások október 19-én kezdődnek.

Ajánlja

borait

a legolcsóbb áron.
Kérjen árajánlatot.

Gyöngyöstarjáni Hegyközség

Nagy Antal szőlőbirtokos
hegyközségi elnöktől
Gyöngyöstarján, Rákóczy-út 25.

**BURIST
használjunk!**

Levesekbe, főzelék gyanánt, köreteknek, töltelésekbe, lecsóba, paradicsomosan, finom tésztának, stb. célra.

Gyártja:

István Malom, Debrecen.

Képviselet:

Molnár és Kozma, Bpest, Ráday-u. 3. Tel: 384-318.

Recepteket kívánatra ingyen küldünk. Konyhákhoz megbízottunkat ismertetés, esetleg próbafőzés miatt kötelezettség nélkül kiküldjük.

"BURIS" búzagyöngy izletes, tápláló, olcsó!

3840/1940. szám.

Árverési hirdetés.

Harkány község előljárósága közhírré teszi, hogy az úgynevezett „Nemzeti“ vendéglőt a hozzátartozó melléképületekkel, kerttel és berendezési ingóságokkal együtt 1941 jan. 1-től 1943 dec. 31-ig terjedő 3 évre a körjegyzői irodában 1940 nov. 5-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adja.

A vendéglő a harkányi gyógyfürdőtelep közvetlen közelében van, a község legforgalmasabb helyén. A vendéglőhöz nagy étterem is tartozik megfelelő berendezési tárgyakkal.

Kikiáltási ár 2200 P, bánatpénz 300 pengő. Az árverezők vagyoni és erkölcsi bizonyítványukat felmutatni tartoznak. Egyéb feltételek a harkányi körjegyzői irodában megtudhatók.

Harkány, 1940 szeptember 26.

Községi előljáróság.

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Telefon: 148-462.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Már 19-én kezdődik az új sorsjáték húzása

Vegyen vagy rendeljen

OSZTÁLYSORSJEGYET

bármelyik főárúsitónál

Hivatalos sorsjegyárak:	Egész 28 — pengő	Fél 14 — pengő	Negyed 7 — pengő	Nyolcad 3.50 pengő
-------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	---------------------------------

Magyar Királyi Államvasutak
Üzletvezetősége Debrecen.
20.275/1940. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Magyar Királyi Államvasutak Szatmár-Németi és Nagykároly állomásán lévő pályaudvari vendéglőnek bérbeadása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet mindkét vendéglőre 1940. évi december hó 1-vel veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1945. évi november hó 30-ig.

A vendéglők 1939. évi bruttó forgalma hitelesen nem állapítható meg. A szabályszerű okmánybéllyel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Szatmár-Németi vagy Nagykároly pályaudvaron lévő vendéglőüzemnek bérbevételére a 20.275/1940. számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1940. évi október hó 17-ének déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzletvezetőségének I. titkársági osztályába (Debrecen, Ferenc József-út 18. szám, II. emelet 31. ajtó) közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 100—, azaz Egyszáz pengő készpénzt a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1940. évi október hó 17-én déli 12 óráig kell letenni. A letett összeg után a Magyar Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A vendéglőkre csak az pályázhat, aki az 1884. évi XVII. t.-c. 4. §-ában megállapított feltételeknek megfelel. A magyar honosságát és feddhetetlen előéletét tanúsító okmányokon kívül be kell mutatnia tanoncbizonyítványát és igazolni köteles, hogy a tanviszony megszűnése után szakbavágó üzemben legalább két éve szakbavágó munkával foglalkozik és a vendéglő önálló vezetésére az 1922. XII. és 1936. VII. törvényekkelben és az azt pótló vagy kiegészítő rendeletekben előírt képesítéssel, illetve ipar- engedéllyel rendelkezik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket a debreceni üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Debrecen, Ferenc József-út 18. sz., II. em. 51. sz. ajtó) a hivatalos órák alatt 8—14 óráig meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és magukra nézve kötelezőnek elfogadják. Az ajánlatban feltüntetendő kifejezetten az is, hogy pályázó az 1939. IV. törvények hatálya alá tartozó személynek tekintendő-e, avagy sem. (Zsidó vagy nem zsidó.)

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

A Magyar Királyi Államvasutak fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, — tekintet nélkül a felajánlott bérre — szabadon választhasson.

Debrecen, 1940. évi október hó.

Magyar Királyi Államvasutak
Üzletvezetősége Debrecen.

MALATA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZT
EGYRÉSZEZET JUTALOMKÉNT KARJA VISSZA
GYÁRTJA A FÜVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖBÁNYÁN

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfözde
páratlan
sörkülönlegessége

**Dreher
Beer**

Szállodák, éttermek, pensiók részére igen alkalmas étel- és tányérmelegítő, masszív konstrukció mindkét oldalról toloajtókkal, egy kéthengeres mángorló és egy motorral egybeépített univerzális daráló feltűnő olcsó áron eladó.
Tel.: 143—927

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi-út 49. Telefon: 142—504.

A Pétervására járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíróság.
Szám: 1950. kih. 1938.

Kun Miklós mmindszenti lakos kihágási ügyében hozott jogerős és végrehajtható büntetőítélet

kivonata

Kun Miklós 51 éves, izr. vallású, nős családi állapotú, korcsmáros foglalkozású, vagyonos magyar honos, mmindszenti születésű és lakos, terheltet bűnösnek mondom ki az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágásban, amit azzal követett el, hogy 15 liter ecetes bort hozott forgalomba s ezért öt id. t.-c. 50. §-a alapján az 1879. évi XL. t.-c. 21. §-ának alkalmazásával — behajthatatlanság esetén 5 napi önköltségen letöltendő elzárásra, átváltoztatandó 20 pengő pénzbüntetésre ítélem. Pétervására, 1940 szept. 14. Olvashatatlan aláírás. tb. főszolgabíró, rendőri büntetőbíró.

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.
1940. kih. 372/1. szám.

Tárgy: Háy János nagykanizsai lakos borkihágási ügye.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség nagykanizsai kapitányságának alulírott rendőri büntetőbírája Háy János vendéglős, nagykanizsai Erzsébet-tér 19. sz. a. lakost forgalombahozatalra szánt italhoz engedély nélkül besűríttelt must használatát, valamint pincéjében lévő italok köteles megjelölésének elmulasztása kihágásai miatt az 1936. V. t.-c. 5. és 20., valamint 49. és 52. §-ai alapján 80 P pénzbüntetésre és a felmerült, valamint a még felmerülő eljárás költségei megfizetésére ítélte. Nagykanizsa, 1940. évi szeptember hó 9-én. Dr. Németh László s. k., r. s.-fogalmazó, rendőri büntető bíró.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága.
1454/1—1939. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség ungvári kapitánysága mint I. fokú rendőri büntető bíróság Ábrahámovics Ignác ungvári lakos, vendéglőst az 1454/1—1939. kih. számú ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 14. § 3. bek., 11. § 1. bek. és 10. § 1. bek. ütköző és ugyanezen rendelet 50. § 2. pontja, 51. § 2. bek. szerinti minősülő kihágás elkövetése miatt 60 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, egyben 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte, hogy az ítélet kivonata a Kárpáti Magyar Hirlapban és a Vendéglősök Lapja című szaklapban közöltessék, Ungvár, 1940 július 24. Dr. Rosenmüller s. k. m. kir. rendőrkapitány.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

VENDEGLŐSÖK LAPJA

VENDEGLÁTÓ IPARI SZAKLAP

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255. • Megjelenik havonta 5-én. • Előfizetési díj félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő. • Hirdetés díj 50 fillér milliméterenként.

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZ.

TELEFONSZÁM: 132-281.

Az erdélyi bor

rövidesen bekerül a magyar vendéglős, kávé és korcsmáros pincéjébe — ámbár az idén kisebb mennyiségben —, hogy versenyezzen a dunántúli, felvidéki és az alföldi borral.

Sajnos, nem az egész erdélyi borvidék került vissza, mert a bécsi döntés Erdély két legnagyobb és leghíresebb borvidékét: Arad-hegyláját és a Küküllőmentét Romániának ítélte. De Maros-Torda vármegye egész szőlőterülete, közte a híres sárdi borvidék, a felső Maros, a Nyárád és a felső Kis-Küküllő folyók völgye — ahol kitűnő csemegebor, a finom som, másnéven furmint, a leányka, a delavári fehér burgundi, rizling és zöldszilváni terem — visszatért. Kitűnő savanykás asztali bor terem az ugyancsak visszakerült szilágymegyei Tasnád körüli dombvidéken és a Bükk-hegység lankás oldalain, valamint az udvarhelymegyei Nagy-Küküllő folyó völgyében.

Az erdélyi borok finom, kellemes gyümölcsízűek és az egészségre igen jó hatásúak is. Az erdélyi csemegeborok a tokaji bor mellé sorolhatók.

Az erdélyi borvidéken kívül visszatért a bihari, érmelléki, margittai, nagyváradi, élesdi és a hollódi hegyek bortermő területe. Ezek közül az érmelléki borvidék a leghíresebb, ahol a kitűnő savanykás pecsenyebor, a bakator terem. Ez a zamatos bakatorbor arról is nevezetes, hogy öt-tíz évig eltart, míg zamata teljesen kifejlődik. Az érmelléki bor bő szénsavtartalmú és ezért igen alkalmas a pezsgőgyártásra. A régi békeidőben külön tartályvonatok szállították az érmelléki bort a pezsgőgyárakba.

Ugy az erdélyi, mint az érmelléki borok nagyon alkalmasak a palackozásra. Ki ne emlékezne a békebeli Erdélyi Leánykára, a rózsaszínű Delavárra és az Érmelléki Bakatorra. Az éttermek és kávéházak kedvelt italai voltak.

Mindezek a virágzó bortermő vidékek remélhetőleg rövid idő alatt bekapcsolódnak a magyar gazdasági életbe és a vendéglátó ipar ismét elláthatja fogyasztóközönségét a kitűnő borokkal.

Az időjárás mostohaasága miatt az idén igen gyér a szüret. De reméljük, hogy a jövő meghozza számunkra azt, hogy a híres erdélyi és keletmagyarországi bortermő vidékek talpraállanak és ismét elfoglalják a magyar gazdasági életben fontos szerepüket.

MI UJSÁG?

Az ipari tárca költségvetése bizottsági tárgyalásán Laky Dezső részletesen vizsgálta a háborús bonyodalmak hatását a magyar iparra. Megállapította, hogy iparosodásunk már csak azért is, mert a közel- és távolkeleti kiviteli lehetőségek még távolról sincsenek kimerítve. Kunder Antal az iparosodás és a katonai fejlődés összefüggését fejtegette. Zichy Nándor gróf azt fejtegette, hogy be kell illeszkednünk az új európai rendbe, ezt senki nem tagadja, de felfogása szerint még nem érkezett el az idő, hogy megállapíthassuk ennek a rednek biztosan kialakult alapvonalait. Varga József ipari miniszter válaszában megköszönte az alapos és szakszerű felszólalásokat. Megállapította, hogy az anyaggyártókat kis személyzet viszi, kevés költséggel, de a mai körülmények között is az igényeknek megfelelően. E tekintetben kerülni kell minden költség-szaporítást. Gondol arra, hogy az anyaggyártókat kis személyzet viszi, kevés költséggel, de a mai körülmények között is az igényeknek megfelelően. E tekintetben kerülni kell minden költség-szaporítást. Gondol arra, hogy az anyaggyártókat kis személyzet viszi, kevés költséggel, de a mai körülmények között is az igényeknek megfelelően. E tekintetben kerülni kell minden költség-szaporítást. Gondol arra, hogy az anyaggyártókat kis személyzet viszi, kevés költséggel, de a mai körülmények között is az igényeknek megfelelően.

Iparos székházavatás. Felemelő ünnepség keretében avatta fel a Gyöngyös és Vidéke Ipartestület új székházát, melyet az ünnepi szentmise után P. Herman Hermangild ferences rendfőnök szentelt fel. A székházavató diszülést Kováts Gyula ipartestületi elnök nyitotta meg, köszönetet mondva az iparügyi miniszternek és a városnak az általuk nyújtott anyagi hozzájárulásért s a gyöngyösi és vidéki iparosoknak, akiknek áldozatkészsége lehetővé tette az új székház megszerzését. Az Ipartestületek Országos Központja részéről dr. Kovalóczy Rezső főtitkár, a miskolci kereskedelmi és iparkamara nevében Duvalovszky Mihály alelnök, valamint a város és az egyházak képviselői köszöntötték az ünneplő testületet, amely nehéz időkben is méltó otthont tudott teremteni az iparkultúra szolgálatára.

Szőlősgazdák megsegítése. Szőlő- és borgazdaságunk fejlesztése a földművelésügyi kormányzat egyik fontos célja: az elemi csapások által kipusztult szőlőket felújítja és a szőlősgazdákat megsegíti. Az állami telepeken nagymennyiségű szőlőoltvány termelését és síma európai szőlővesszők beszerzését vették tervbe, hogy azt a szőlősgazdák között szétosszák. A bor belső fogyasztásának propagálásáról s a bornak és melléktermékeinek feldolgozott állapotban való értékesítéséről további fontos intézkedések gondoskodnak. A bor külföldre szállítására, illetőleg a borforgalom zavartalan lebonyolítására új vasúti tartálykocsik épülnek. A szőlősgazdák szakismereteinek további fejlesztését gyakori szakelőadások tartásával és ismeretterjesztő füzetek kiadásával mozdítják elő.

A szüretet befejezték. A termés úgy mennyiségileg, mint minőségileg igen gyenge, katasztrális holdankinti átlag két-három hektolitert tesz ki. A tíz hektoliteren és ezen felüli termés csak elvétve fordul elő. Ilyen körülmények között, mint ezt a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének jelentése is megállapítja, a borpiac továbbra is szilárd, jöllehet a kereskedelem egy része legutóbb értékesítette készletét. Az újbor kínálata is megindult, de a kínálat csekély. A kereskedelem 9 fillér körüli árat fizet seprősen, a termelő pincéjéből átvéve, Malligand-fokonként. Különös tekintettel az idei must rossz minőségére, inkább csak az óbor iránt van érdeklődés, amelynek ára hektoliterfokonként 10—11 pengő körül mozog, de az óborkészletüktől sem szívesen válnak meg a gazdák, úgyhogy ennek a kínálata is csekély.

Ipartestületi tisztviselő véglegesítése. Az 1932: VIII. t.-c. 29. §-a, illetve a 163.400/1932. K. M. számú rendelet 26. §-ának 5. bekezdése értelmében az ipartestületi tisztviselőt a próbaidő kitöltése után az előjárásági tagok kétharmadának hozzájárulása esetén öt évre szerződtetni kell s az öt év eltelté után az előjárásági tagok többségének határozata alapján véglegesíteni lehet. Nem akadály a véglegesítésnek az, ha a tisztviselőt a próbaidő kitöltése után öt évnél rövidebb időre szerződtettek ugyan, de több ízben megújított szerződés alapján az öt évet ténylegesen kitöltötte. (61.560/1939. Ip. M.)

A főváros élelmiszerellátása. A közgyűlés hónapokkal ezelőtt hozzájárult ahhoz, hogy a főváros vezetősége 20 millió pengő forgó-tőke hitelt vegyen igénybe és ebből az

KÓBÁNYAI BORPINCÉSZET RÉSZV. TÁRSASÁG

EZELEŐTT POPPER BORPINCÉSZET R.T.

Telefon: 148-462.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Sürgősen

eladó helyszűke miatt 2 drb.
250 cm és 320 cm magas,
egészséges **LATANIA**

legyezőpálma

Megtekinthető: **Andrássy-út 130.** Érdeklődni:
házfelügyelőnél. **Hatvani-Kastély, kertészet.**

összegeből különböző anyagokat szerezzen be. A közgyűlés tagjainak helyeslése közepette jelentette ki Szendy polgármester azt, hogy nem kívánja nyilvánosságra hozni, milyen élelmiszereket halmozott fel eddig nagyobb mennyiségben a főváros a forgótöke hitel terhére, de minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy a főváros lakossága a legfontosabb élelmicikkekhez hozzájusson. A nagytétényi sertéshízlaló telepen ezidő szerint 14 ezer sertés hizik s ezt a sertésállományt húszezerre növelik a legközelebbi jövőben. Jóidőre biztosítják tehát a főváros zsírellátását. A főváros egyébként a tárolt élelmiszereket csak akkor fogja forgalomba hozni, ha a magánkereskedelem nem tudja kellőképpen ellátni áruval a budapesti piacot.

Dunántúli megyei székhelyen,
a város szívében

**szálloda-kávéház-
vendéglő**
céljaira alkalmas emeletes ház
bérelhető

A városban nagy az utasforgalom. Szálloda-étkező hiányzik.
Részletes felvilágosítást nyújt:

SZÜSZ FÉLIX, Budapest, XI., Karolina-út 56., II. 5.

Élelmiszerpiac ellenőrzése. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa a vezetése alatt álló Arkormánybiztosságon új szakosztály felállítását rendelte el. Az új ügyosztály neve Termény- és élelmiszer-árfelügyeleti osztály, száma pedig VII/b. Az árfelügyeleti szakosztály feladata a mezőgazdasági termények és élelmiszerek szorosabb árelenőrzése és az idevonatkozó rendeletek betartása és végrehajtása. E feladatának elvégzése céljából az ország területén megfelelő számú helységeben a közigazgatási hatóságok bevonásával megszervezi az árelenőrzést.

MALATA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉS PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN

**BURIST
használjunk!**

Levesekbe, főzelék gyánánt, köreteknek, töltelésekbe, lecsóba, paradicsomosan, finom tésztának, stb. célra. Gyártja: **István Malom, Debrecen.**

Képviselet:
**Molnár és Kozma, Bpest,
Ráday-u. 3. Tel: 384-318.**

Recepteket kívánatra ingyen küldünk. Konyhákhoz megbízottunkat ismertetés, esetleg próbafőzés miatt kötelezettség nélkül kiküldjük.

"BURIS" búzagyöngy izletes, tápláló, olcsó!

A
Magyar Lovaregylet

a versenytéri (X.,
Kerepesi-út 57. sz.)

**vendéglő bérletére
nyilvános versenytárgyalást hirdet.**

Ajánlat tehető vagy együtt, az I., II., III. hely vendéglő és lovászkontin bérletére, vagy külön az I., külön a II., külön a III. hely és kontin bérletére.

Az ajánlatok írásban teendők meg és **f. évi december 5-ig** a Magyar Lovaregylet titkárságához, IV., Szép-utca 3. küldendők be.

A Popper Borpincészet R.-T. folyó hó 14-én megtartott rendkívüli közgyűlése — tekintettel arra, hogy a vállalat saját tulajdonában lévő telepe és híres sziklapincéi Kőbányán vannak — a társaság cégét *Kőbányai Borpincészet Részvénytársaság*-ra változtatta. A közgyűlés egyben dr. Görgey István ny. miniszteri tanácsos urat, a Magyar Borkereskedők Országos Egyesületének elnökét az igazgatóság tagjává, a közgyűlést követő igazgatósági ülés pedig őt a társaság elnökéül és dr. Radnay Béla ny. miniszteri tanácsost

a társaság *alelnökéül* választotta meg. Dr. Görgey István egyénisége és nagy szak tudása biztosítéka annak, hogy a vállalat továbbra is tartani, sőt fejleszteni fogja a borszárművelésben hosszú évtizedek munkájával megszerzett és kiérdemelt pozícióját.

HAUER REZSŐ cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi-út 49. Telefon: 142-504

Ajánlja

borait Lyöngyöstarjani hegyközség
Nagy Antal szőlőbirtokos

a legolcsóbb áron. hegyközségi elnöktől
Kérjen árajánlatot. Gyöngyöstarján, Rákóczi-út 25

M. kir. rendőrség szegedi kapitánysága,
2247/12—1939. kih.

Ítéletkivonat.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányságának alulírott rendőrbírája Szegeden 1940. év Július hó 26-án Balpataky Pál szakképviselő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 1939. kih. 2247/1. sz. jogerős ítéletével **Löwinger Adolf** 65 éves, izr. vallású, szegedi, Polgár-utca 20. sz. a lakos vendéglőt ecetes bornak forgalombahozatala miatt 200 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 20 pengő eljárási költség megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a szegedi „Uj Nemzedék” című napi lapban és a „Vendéglősök Lapja” című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte.

Szeged, 1940 október 4. Sipos Tibor s. k. rendőrtanácsos, rendőrbíró (P. H.)

A másolat hitelül:

Szeged, 1940 október 4.

Molnár Endre s. k.
hiv. tiszt.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-en. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az idegenforgalom

szállásadója a vendéglátó ipar. A közegészségi és köztisztasági követelményeknek megfelelő, kényelmet és jó ellátást nyújtó modern szállodáink igen sok külföldit vonzanak hozzánk. A kitűnő magyar élelmiszer, a pompás magyar bor és a híres kőbányai sör mind a legjobb reklám idegenforgalmunk érdekében. Ehhez járulnak még nagyszerű gyógyfürdőink és szórakoztató kirándulási helyeink. Fővárosunk gyönyörű és egészséges fekvése tündéri királyi palotájával, a gellérthegy várral, a világhírű Margitszigetével és budai hegyvidékével felejthetetlen látvány az itt megfordulók előtt.

Mindez az oka, hogy idegenforgalmunk a mai háborús viszonyok között is jelentékeny. Kiténik ez a fővárosi statisztikai hivatal most kiadott ismertetéséből. Eszerint szeptemberben a főváros szállodáiban és penzióiban az augusztus havi 20.247 idegennel szemben 23.694 idegen szállott meg és 73.412 éjjelt töltött el. A múlt év szeptemberében a Budapesten megszállott idegenek száma 17.232 volt, akik 60.890 éjjelt töltöttek el a fővárosban. Az emelkedés a helyi idegenforgalom nagymérvű növekedésével magyarázható. Ezt a növekedést elsősorban Kelet-Magyarország és Erdély egy részének visszatérése okozta.

Ez év szeptemberében Budapestre érkezett és itt megszállott 23.694 idegen közül 19.018 érkezett Csonka-Magyarország területéről, 1441-en az elszakított területekről és mindössze 3235-en külföld egyéb országaiból. Ezzel szemben tavaly szeptemberben Csonka-Magyarország területéről 12.558-an, az elszakított területekről 983-an, egyéb külföldről pedig 3691-en szálltak meg a fővárosban. Az elszakított területek közül leg többen Szlovákiából érkeztek — 771-en —, míg a Jugoszláviához csatolt területekről 489-en, a Romániához csatolt területekről pedig 227-en érkeztek Budapestre.

A külföldről Budapestre érkezettek 54,9 százaléka Németországból jött és pedig 1776 utas, míg Olaszországból 256, Jugoszláviából 257, Romániából 180, Bulgáriából 277, Svájcban 87, az Amerikai Egyesült Államokból 16 személy látogatta meg a magyar fővárost. A törvényhatósági joggal felruházott városokból Budapestre érkezett 5594 idegen közül 666 volt debreceni,

584 szegedi és 544 kassai utas. Az újonnan visszacsatolt törvényhatósági jogú városokból és pedig Nagyváradról 430-an, Kolozsvárról 309-en, Szatmárnémetiből 124-en és Marosvásárhelyről 57-en érkeztek a fővárosba szeptember folyamán.

Reméljük, hogy a közeljövőben megszűnő háború után idegenforgalmunk újabb fejlődésnek indul nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is.

Étlapárak és az egytálételes nap.

Az árkormánybiztos úr 27.316/VI. 1940. Á. K. számú rendeletében a vendéglők étlapárait rendezte, illetőleg az 1939. évi augusztus 26-án rögzített árak némi emelését tette lehetővé.

Az árkormánybiztos úr az ipartestület útján kéri a vendéglősöknek a következő keretben ad emelésre engedélyt:

a menüknél a luxus- és az elsőosztályú vendéglők részére legfeljebb 10%-ot, a többi üzlet részére pedig legfeljebb 7%-ot;

az étlap szerint kiszolgált ételknél pedig egységesen 10%-ot.

Az áremelés engedélyezésének módja — amint azt egyébként tagjainkkal már külön körlevélben is közöltük — az, hogy az ipartestületnél darabonként 50 fillérért kapható „vendéglői ételkimutatás” című nyomtatványból három darab nyomtatványon feltüntetjük mindazon ételek 1939 augusztus 26-án érvényben volt árát, amelyeket a vendéglőben felszolgálni szoktak. Az így kiállított — az első oldal bal felső sarkán cégbélyegzővel ellátott és az utolsó oldal alján cégszerűen aláírt — három darab kimutatást az ipartestületnek kell beküldeni. Az ipartestület a beérkezett kimutatásokat még aznap továbbítja az árkormánybiztossághoz, ahol azokat felülvizsgálják és az áremelés engedélyezésének rávezetése után, legkésőbb a beadástól számított 48 órán belül visszajuttatja az ipartestületnek, ahol is azok átvehetők.

Akik ezeket az ételkimutatásokat már körlevélünk kézbesítése után beadták, azok az engedélyzési záradékkal ellátott kimutatásokat már az ipartestületben át is vették.

Az étlap- és menüárakat csak az árkormánybiztosság engedélyezése után szabad felemelni. Az engedély kézhezvétele után a vendéglők az étlapjaikon feltüntetett árakat az engedélyezett százalékkal felemelhetik. Felfelé való kikerekítést azonban nem szabad alkalmazni, mert ha valaminek az ára 1939 augusztus 26-án 90 fillér volt, azt legfeljebb az engedélyezett 10%-kal, tehát 9 fillérrel lehet felemelni és a felemelés után ennek az ételneműnek az ára 99 fillér lehet. Ha az áremelés során tízedfillérek adódnak, akkor az ilyen tízedfilléreket lehet csupán fölkerekíteni. Egészfilléreket azonban tilos kikerekítés címén az árakhoz hozzáadni.

Italok (bor, sör, pálinka, likőrfélék és ásvány- vagy szódavíz), valamint a kenyér és péksütemény (zsemlye, kifli) árát azonban felemelni nem szabad.

A legutóbbi minisztertanács döntése szerint az étlapokat egyszerűsítik: a vendéglői, éttermi, kávéházi étlapokon kétféle leves, egyféle előétel, egyféle halétel, két száraz- és két zöldfőzelék, összesen tehát négyféle főzelék és kétféle tészta lehet. Ugyancsak két frissen készített húsfétel

Dreher Barack valódi párlat

KŐBANYAI BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG EZELŐTT POPPER BORPINCÉSZET R.-T.

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapítatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

kerülhet az étlapra. Ezenkívül úgy a fővárosban, mint a vidéken bevezetik a heti egytálételes napot.

Az ilyen nap a hétnek arra a napjára esik, amelyen húsételt lehet kiszolgáltatni. Az egytálételből kétféle választék áll majd a fogyasztók rendelkezésére. A fővárosban a polgármester, a vidéken az alispán állapítja meg, hogy a hét

melyik napján lesz a nyilvános étkezőhelyeken az egytál étel.

További korlátozás a vendéglői étkezés tekintetében nem lesz, de az illetékes tényezők felhívást intéznek a vendéglátó szakmához s a vendéglősöket és a kávésokat felszólítják, hogy a zsírral és kenyérral való takarékoskodás érdekében intézkedjenek.

A tanszerződés kötésének és a segédi vizsgálat tartásának ideje.

A m. kir. iparügyi miniszternek 53400/1940. Ip. M. számú rendelete.

Az ipari közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1936: VII. t.-c. 20. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a belügy- és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve, úgyis mint a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszter, a következőket rendeltem:

1. §. Tanszerződést kötni — a második és harmadik bekezdésben foglalt kivételeket nem tekintve — csak május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapban szabad.

Ha a tanonc alkalmazása helyén iparában a tanonciskolai oktatás nem szeptembertől júniusig tart, hanem úgynevezett sűrített tanonciskolai oktatás van, tanszerződést — a harmadik bekezdésben foglalt kivételeket nem tekintve — csak azokban a hónapokban szabad kötni, amelyekben tanonciskolai oktatás nincsen.

A tanszerződést az évnek bármely szakában meg szabad kötni, ha

a) a tanoncot oly községben kívánják alkalmazni, amelyben alkalmazott tanoncok tanonciskolát (tanonctanfolyamot) nem látogatnak;

b) a tanoncul szerződöttni kívánt személy nagykorú;

c) a tanoncul szerződöttni kívánt személy már tanonc volt és tanviszonyának megszűnése óta két hónap nem telt el;

d) kivételes méltányosságból a tanonciskola igazgatójának javaslatára az iparhatóság megengedi.

2. §. Az 1. §. első bekezdésében foglalt korlátozás nem érinti az 1922: XII. t.-c. 87. §-ának első bekezdésében foglalt azt a rendelkezést, hogy a tanszerződést a tanonc belépésének napjától számított négy hét alatt meg kell kötni. Csak oly időben szabad tehát tanoncot alkalmazásba venni, hogy a tanszerződést az 1. §. rendelkezé-

sére figyelemmel is kellő időben meg lehessen kötni.

3. §. Segédi vizsgálatot tartani — a második és a harmadik bekezdésben foglalt kivételeket nem tekintve — csak június hónap 16—30. napjain, továbbá július, augusztus, szeptember, október és november hónapban szabad.

Az 1. §. második bekezdésében említett esetben segédi vizsgálatot — a jelen szakasz harmadik bekezdésében foglalt kivételeket nem tekintve — csak azokban a hónapokban szabad tartani, amelyekben tanonciskolai oktatás nincsen.

A segédi vizsgálatot az évnek bármely szakában meg szabad tartani, ha

a) a tanoncot a jelen rendelet hatálybalépése előtt szerződöttnék;

b) a tanonc olyan községben van alkalmazva, amelyben alkalmazott tanoncok tanonciskolát (tanonctanfolyamot) nem látogatnak;

c) a tanidő nem volt tizenöt hónapnál hosszabb;

d) olyan személy kéri segédi vizsgálatra bocsátását, aki tanonc nem volt vagy tanonc volt ugyan, de a tanonciskola látogatása alól fel volt mentve;

e) a tanonc a tanonciskola igazgatójának bizonyítványával igazolja, hogy a tanonciskola utolsó évfolyamát sikeresen elvégezte, vagy, hogy annyi ismerettel, amennyit ez az évfolyam nyújt, rendelkezik;

f) a tanoncot az 1922: XII. t.-c. 102. §-ának első bekezdése alapján kell segédi vizsgálatra bocsátani;

g) a jelentkező a segédi vizsgálat megismétlését kéri.

4. §. A jelen rendelet az 1941. évi május hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi november hó 7-én.

Dr. Varga József s. k.

kötelező aggkori biztosításáról szólva megállapította, hogy ennek a kérdésnek törvényes rendezésével nemcsak nyugodtabb öregkort biztosíthatunk a kisiparosoknak, hanem megakadályozzuk az ifjabb iparosnemzedék egészségtelen törekvését is a nyugdíjas tisztviselőpályák felé. Egyben évi 15—20 millió pengős, a várakozási idő tíz esztendejét számítva, 150—200 milliós olyan nagy alapot teremtünk, amelynek megfelelő felhasználásával a kézművesipar minden időszerű nagy kérdésének megoldásához hitelkeretet kaphatunk.

Negyvenéves jubileum. Podamer Ferenc, budafoki pezsgőgyáros f. évi október hó 5-én ünnepelte 40 éves évfordulóját annak, hogy a pezsgőszakmát a lépett. A bensőséges ünnepélyen résztvettek szép számmal a rokonszakmák képviselői, a budafoki polgárság, a fogyasztóközönség, valamint a magyar szőlészeti és borászati felügyelői kar kiválóságai. Az egybegyűlt ünnepelőközönség nevében dr. Terray Lajos m. kir. országos szől. és borászati főfelügyelő köszöntötte fel lendületes szavakban az ünnepeltet, felsorolva érdemeit, valamint azt, hogy a pezsgőgyár, valamint a ház, melyben lakik, mint keze munkájának gyümölcse, mind ezt az ünnepelt a semmiből teremtette. Ezután az ünnepelt bemutatva pezsgőgyárát és raktárait az ünnepelő közönségnek, mely alkalommal Fornády Elemér m. kir. szől. és bor. főfelügyelő, pincegazdasági igazgató értékes előadás kapcsán ismertette az egyes pezsgőfajtákat s azok előnyeit, melyeket az ünnepelt készített. Az ünnepelő közönség a késő esti órákban oszlott széjjel.

Záróra Budapesten 1/21 órakor, vidéken 1/212 órakor lesz nyilvános éttermekben és kávéházakban a kiadandó rendelet szerint.

Borpiac megelénkült. A borkereskedelem és a vendéglősipar megkezdte a borvásárlást. A kínálat pedig elég gyenge és ezért a borárak emelkedése bekövetkezik. A bortermelők küldöttsége felkereste Waldbott Kelemen báró, a Szőlősgazdák Egyesületének elnöke vezetésével Reményi-Schneller Lajos dr. pénzügyminisztert, hogy segítséget kérjenek az ideai katasztrófális bortermés következtében bajbajutott szőlősgazdák részére. A pénzügyminiszter behatóan foglalkozott a bajbajutott szőlősgazdák átszervezésének lehetőségeivel és azzal a kérdéssel, hogyan lehet a magyar nemzeti vagyont jelentő szőlőgazdaság fennállását a jövőre biztosítani. A pénzügyminiszter az itali célra szolgáló szesz egyedárúsítási eladási árát hektoliterfokónként két pengővel fel emelte. Az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint a szeszkereskedők az áremelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabad forga; lomba került szesz árát.

FIGYELEM! DERECSKEI SÁNDOR
borközvetítő irodája, Balatonfüred

Erdélyi kereskedelmi és iparkamarák. Közvetlenül az erdélyi részek visszatérése után a kormány megbízásából dr. Radó Rezső a debreceni, dr. Tonneli Sándor a zegedi, valamint dr. Volczér Károly a budapesti kereskedelmi és iparkamarák titkárai Erdélybe utaztak, hogy az ottan működő kamarák szervezetét tanulmányozzák és azoknak átszervezésére meg tegyék a szükséges lépéseket. Mint értesülünk, az Erdélyben lévő kereskedelmi és iparkamarák átszervezése már jórészt befejeződött, úgy, hogy működésüket minden valószínűség szerint december elején megkezdhetik.

A Balatoni Intéző Bizottság állandóan foglalkozik a balatonmenti lakosság idegenforgalmi nevelésével az iskolán kívüli népművelés során. Az az elképzelés vezet, hogy a falu népét közelebb kell hozni az idegenforgalmi gondolatokhoz és alkalmassá tenni különböző közérdekű fejlesztési és beruházási kezdeményezéseket. Legfőképpen pedig nevelni kell a lakosságot a Balaton szeretetére, a Balaton értékeinek megbecsülésére. Ezért a legcsinosabb falusi házak és a legvirágosabb iskolák részére díjakat tűztek ki, a falusi vendéglátás mesterségére több ezer példányban kis útmutató könyvecskéket adtak ki, az egyes falvakban pedig megszervezték a háztartási és gazdasági tanfolyamokat.

MI UJSÁG?

Államtitkár lett Árkay Ferenc dr. miniszteri osztályfőnök. A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter előterjesztésére a Kormányzó Ur Öfömlősége Árkay Ferenc dr. miniszteri osztályfőnöknek az államtitkári címet adományozta. Árkay Ferenc államtitkár 35 éve áll a kereskedelemügyi minisztérium szolgálatában és ezen idő alatt a minisztérium több osztályán teljesített szolgálatot. Munkája alapján mindenütt a legnagyobb elismerést és szeretetet érdemelte ki.

Kolozsvár idegenforgalma. A Baross Szövetség idegenforgalmi csoportjának ülésén Kelemen Lajos, a kolozsvári egyetemi könyvtár főigazgatója szabad előadást tartott Kolozsvár idegenforgalmi jelentőségéről és fejlődési lehetőségeiről. Vázolta Erdély fővárosának évszázados történelmét, majd rámutatott arra a sok műemlékre, értékre, ami vonzóvá teszi az idegenek előtt is Kolozsvár városát. A kincses város falai között mindenkor építészeti stílusa képviselve van, a régi magyar kultúra számtalan más emléke is sok látóval nyújt a látogatók számára. Az Erdélyi Múzeumban és a Könyvtárban felbecsülhetetlen

Ajánlja
borait Gyöngyöstarjáni hegyközség
Nagy Antal szőlőbirtokos
a legolcsóbb áron. hegyközségi elnöktől
Kérjen árajánlatot. Gyön gyöstarján, Rákóczi-út 25

kincsek találhatók. Általában el lehet mondani, hogy a mult gazdagságot adott Kolozsvárnak és most már a jelen feladata, hogy megfelelő szállodák és vendéglátó helyek építésével lehetővé tétessék az idegen számára, hogy akár heteket is eltölthessen Kolozsvár idegenforgalmi látványosságai és értékei között. Az előadásért dr. vitéz József Ferenc királyi herceg, a csoport elnöke mondott köszönetet.

Kétszázmillió pengős alap a kézművesipar újjáépítésére. Laky Dezső, az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének elnöke a Kereszt Iparosok Országos Szövetségének társadalompolitikai ankétján előadást tartott a magyar kézműipar jövőjéről. Az iparosok küszöbönálló,

HAUER REZSŐ cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi-út 49. Telefon: 142-504

A gyönki Casino nős csapatot keres,

aki a konyhát, takarítást és pénzeszedést is ellátja. Javadalmazása 1 szoba és konyhából álló lakás, ennek fűtése és világítása, havi 40 pengő készpénz és a konyha jövedelme, 8-10 állandó kosztosra számíthat. Legalább 500 pengő kaució megkívánatik.

Ajánlatok

Szikora Lajos takartári igazgató

casinói elnök címére f. hó végéig beküldendő.

A hajdúszoboszlói iparoggyógyház terveit az iparügyi miniszter jóváhagyta s ennek folytán az építkezés szeptember havában megkezdődött. A gyógyház előreláthatóan december közepéig tető alatt lesz. Az IPOK az asztalos, lakatos, mázó és üveges munkákat is vállalatba adta. A többi ipari munkát és a berendezés szállítását folytatólagosan fogja kiadni, úgy, hogy a gyógyház a jövő évi idényre üzembe helyezhető.

Debrecen és Vidéke Ipartestülete negyvenéves fennállásának kétnapos jubileumi ünnepségei során vasárnap díszülést tartott, amelyen megjelent dr. Kádas Károly iparügyi államtitkár és Messik Vilmos minisztériumi osztályfőnök is. Galamb Ferenc ipartestületi elnök mondott megnyitóbeszédet, majd Kádas Károly államtitkár az iparügyi miniszter nevében üdvözölte a jubiláló ipartestületet. Kölcsény Sándor polgármester hangsúlyozta a debreceni kézműiparosságának a város ősi multjában elfoglalt jelentőségét. Uray Sándor a református egyház, Papp József az IPOK, Nagybakay-Sesztina Jenő a kereskedelmi és iparkamara, dr. Balogh Gyula pedig a Baross Szövetség nevében mondott üdvözlést. A jubileumi ünnepség alkalmából kitüntetett iparosok neveinek felolvasása után folyt le a zászlóavatás.

A kamarai kölcsönakeió jelentése. A bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kis-kereskedők kamarai kölcsönakciója az 1940. év

első felében a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara körzetében 12.948 tételben kihelyezett 1,696.046 pengő, melyből pontosan a lejáratkor 1,337.132 pengőt visszafizettek az adósok. A pontos visszafizetők átlagszáma a kölcsönt igénybevevők 79%-a. A főváros területén, ahol az állami 225.000 pengős hitelalapra való befizetést elérte a főváros hasonló összegű befizetése, a rendelkezésre álló 450.000 pengős tőkéből az év első felében 7433 tételben 1,139.100 pengőt helyezett ki az akció. Az adósok visszafizettek 783.220 pengőt és a félév befejezésekor a fővárosi iparosok és kereskedők részére még rendelkezésre állott 94.120 pengős kölcsönalap.

Idegenforgalmi plakátpályázat. Az OMIH plakátpályázatot hirdet. Erdély visszatérése alkalmából idegenforgalmi plakát készítenő, amely alkalmas arra, hogy a visszatért országrészek idegenforgalmi nevezetességeire (fürdőélet, turisztika, népelet, nyaralás, téli sport, üdülés stb.) művészi kompozíciójával és színmegoldásaival a nagyközönség figyelmét felhívja. Első díj 600 pengő, ezenkívül még négy díj van, az esetleges felhasználható pályaműveket pedig sokszorosításra megvásárolják. A pályázat nyilvános és titkos. Beküldési határideje január 10, délután 2 óra. A pályaműveket az Országos Irodalmi és

Szent István Portersör a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

BOR egytételben eladó

1923. évi Rizling és Ezerjő, ó **természetes édes**, 1000 üveg 0,7 literes, üvege **2 P 20** fill.

MERCZ JÓZSEF Budafok,
Beniczky Ferenc-utca 38. sz.

Érsekújvár megyei város polgármestere.

25.547/1940. K. szám.

TÁRGY: Az Érsekújvár megyei város tulajdonát képező Levente Kultúrház vendéglői célokra szolgáló helyiségeinek bérbeadása.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Érsekújvár megyei város polgármestere a város tulajdonát képező és Érsekújvárott, Széchenyi-ú. 54. szám alatt fekvő úgynevezett Levente Kultúrház vendéglői célokra berendezett helyiségei, a vendéglőhöz tartozó lakószobák, kert- és kerthelyiség vendéglői célra leendő bérbeadására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A bérleti idő 1-12 évig terjedő idő lehet. A város a bérbeadásra kerülő helyiségekre italmérési engedéllyel is rendelkezik.

A bérletre vonatkozó írásbeli ajánlatokat összefűzve, pecséttel lezárt sértetlen borítékban, cégszerű aláírással ellátva a polgármesteri hivatal címére a város iktató hivatalába 1940. évi december hó 21. napján délelőtt 10 óráig posta útján vagy személyesen kell benyújtani.

Az ajánlatokat „Ajánlat a Levente Kultúrház vendéglői helyiségeinek bérletére“ felirattal kell ellátni.

Az elkésve érkezett, valamint hiányosan felszerelt ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok felbontása 1940. évi december hó 21. napján délelőtt 11 órakor a polgármesteri hivatalban fog megtörténni, amikor is az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői megjelenhetnek.

A város fenntartja magának a jogot arra nézve, hogy az ajánlattevők között a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon választhasson a megbízhatósági és egyéb szempontok szem előtt tartásával. Jogában áll a városnak az ajánlatokat minden indokolás nélkül visszautasítani és az ajánlattevők kártérítésre még akkor sem tarthatnak igényt, ha a város a szóban forgó ingatlant nem adná bérbe, vagy másképp hasznosítaná.

Az ajánlattevők kötelesek ajánlatuk benyújtásával egyidejűleg hitelt érdemlő módon igazolni azt, hogy az 1939. évi IV. t.-c. 1. §-a értelmében zsidónak nem tekintendő személyek.

A versenytárgyalási és szerződési feltételeket a polgármesteri hivatal díjmentesen boesátja az érdeklődők rendelkezésére.

Érsekújvár, 1940. évi november hó 9. napján.

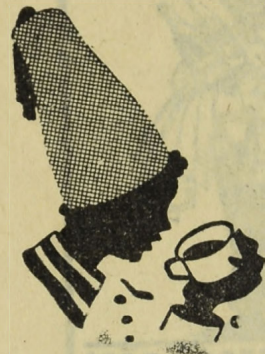
A kiadmány hitelül:

Vágovits

segédhivatali főnök.

Dr. Rézler Gábor s. k.

polgármester.

Meint

kávét

fogalom!

Művészeti Tanácshoz kell küldeni a kultusz-minisztériumba. A pályaművek felett a Tanács dönt. Közlebbi felvilágosítás kapható az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalban (Vigadóter 3.) személyesen vagy postán. Január 20-ika és február 10-ike között különben idegenforgalmi plakátkiállítás lesz az Iparművészeti Társulat termeiben.

Németország és Olaszország veszi át karácsonyi pulykáinkat. A magyar pulyka, amelynek így karácsony táján legfőbb exportpiaca Anglia volt, jól elhelyezést talál ezidén is külföldön, amennyiben Németország és Olaszország kötötte le a kivitelre kerülő pulykamennyiséget.

**Dreher
Pilsener
Bak Sör**

M. kir. rendőrség salgótarjáni kapitánysága.

1940. kih. 881/1. szám.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség salgótarjáni kapitányságának alulírott rendőri büntető bírāja, **Fazakas János** vendéglős, salgótarjáni, Horthy laktanyabeli lakost, azért mert a forgalombahozatalra szánt söntésbeli borait vízzel meghamisította, az 1936. évi V. t.-c. 49. §-a alapján 100 P pénzbüntetésre és a felmerült, illetve a még felmerülő eljárási költségek megfizetésére ítélte.

Salgótarján, 1940. évi október hó 8-án.

Dr. Tamás Gyula s. k.

r. fogalmazó-gyak.,
rendőri büntető bír.

A m. kir. rendőrség hatvani kapitánysága.

Szám : 255/12. kih. 1939.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség hatvani kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíró, **Kajlinger Sándor** hatvani koresmárost az 1936. évi V. t.-c. 13., illetve 50. § 2. pontjába ütköző kihágás miatt behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra átváltoztatható 10 P pénzbüntetésre ítélte és kötelezte az eljárási költségek megfizetésére s az ítélet közzétételére.

Hatvan, 1940. évi október hó 8-án.

Dr. Halmos Orbán s. k.
m. kir. rendőrkapitány, rbbíró.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

M. kir. rendőrség bajai kapitánysága.

593/1940. kih. szám.

Ítéletkivonat.

Zsubori Albert bajai lakos, vendéglóst azért, mert bortartályai megjelölését elmulasztotta, a bajai rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbíró, az 1936 : V. t.-c. 50. § 2. pontja alapján 5 pengő pénzbüntetésre és 20 P ellenőrzési díj megfizetésére kötelezte.

Baja, 1940 október 30.

Olvashatatlan aláírás
rtanácsos, rbbíró.

**Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye kalocsai járásának
főszolgabírája.**

2509/1938. kih.

Ítéletkivonat.

A kalocsai járás főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró **Szényó Márton**, 38 éves r. kath., nős, fajszi születésű, uszódi lakos korcs-

márost azért, mert koresmahelyiségében vízzel hamisított bort hozott forgalomba, 1928. évi X. t.-c. alapján 3 napi önköltségen töltendő elzárásra, valamint behajthatatlanság esetére 10 napi elzárásra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre, valamint a felmerült eljárási költségek megfizetésére és a hamisított ital forgalmi értéke címén 1 P 75 fillerre ítélte.

Kalocsa, 1940 július 3.

Komáromy s. k.
szolgabíró, mint I. fokú rendőri
büntetőbíró.

M. kir. rendőrség bajai kapitánysága.

592/1940. kih. szám.

Ítéletkivonat

Kneiszl János vendéglős, bajai lakost, azért, mert bortartályait nem jelölte meg, a bajai rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbíró, az 1936 : V. t.-c. 50. § 2. pontja alapján 10 pengő pénzbüntetésre és 20 pengő ellenőrzési díj megfizetésére ítélte.

Baja, 1940 október 30.

Olvashatatlan aláírás
rendőrtanácsos, rbbíró.

Szerkesztő: **lidértejedí Dr. KISS ISTVÁN.**
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
lidértejedí Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**A legszebb, legértékesebb, legolcsóbb ajándék :
a könyv**

A magyar ifjúság könyvei:

Dékány András:

A fiúk királya

Lord Baden-Povell élete

Ára: 5— pengő

Edward Shingleton:

**Eszkimók,
fókák, jéghegyek**

Ára: 6— pengő

Szürke Bagoly:

A vadon fiai

Ára: 6— pengő

Tutsek Anna:

Égigérő rózsafa

Ára: 6— pengő

Adrienne Thomas:

Viktória

Ára: 4— pengő

Kosáryné Réz Lola:

Excelzior

Ára: 2.50 pengő

vitéz Somogyváry Gyula:

**A fejedelem
stafétája**

Ára: 5— pengő

Felicián Vilmos:

**Csodálatos
természet**

Ára: 5.50 pengő

Anka János:

**A nyárádi
torony**

Ára: 2.50 pengő

Valamennyi könyv sok képpel díszítve, szép kötésben jelent meg. Megtekinthetők minden könyvesboltban. Singer és Wolfner Irodalmi Intézet kiadásai